„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, :: New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, :: New York.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on addlication.

Address all communication to publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 24. Brooklyn, N. Y. 14 d. Berželio (June) 1911 m. Metai XXVI.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Prie kvietimo Lietuvon

Nepraeis kokia savaitė, ir pamatysi mūsų laikraščiuose kokį jausmingą balsą, šaukiantį į lietuvius amerikiečius: «Grįžkit Lietuvon!» Atgal pusantrų metų Lietuvos klerikalų lakraščiai buvo iškėlę tiesiog kryžeivišką karę emigracijai iš Lietuvos klerikalų laikraštybė» ir kartais «Viltis» iš emigracijos klausimo semdavosi savo dienos politiką, savo «degančio klausimo tėmą». Amerika buvo nupiešiama, kaipo kokia pasakiškų Nibelungų šalis, kur prarija išeivių spėkas, turtą, sveikatą ir — kas blogiausiai — nužūdo lietuvių tautišką dvasią, padaro iš žmonių «dvasiškus kiuržus». Tik pirmeiviški Lietuvos laikraščiai mažai agitavo prieš išeivius. Agituot neagitavo, bet ir iš pirmeivių abazo kvietimai išeivių grįžti į Lietuvą — kur buvę— nebuvę ir pasirodo. Keletą sykių jau rašė ir Lietuvos korespondentai į amerikiečių lietuvių laikraščius, kad ypač dabar reikią grįžti į Lietuvą. Visu-pirmu, politiškai reakcijai užėjus, pasidarę Lietuvoje sunku platinti po kaimus apšvietimą, nebėsą nei kam to apšvietimo platinti: vieni sėdžią kalėjimuose; kiti esą ištremti į Vologdą, į Archangelską, ar net Siberiją; treti nebesusigaudo naujų idėų, pamatė galvas, prareto, suskydo, nupuolė dvasioje. Todėl ėsą labai geistina, kad amerikiečiai pradėtų grįžti ir eitų į kaimus su apšvietimu, kaipo «pamatę svieto, paragavę laisvės, prisirinkę naujų idėų iš laisvų raštų, prakalbų ir viso laisvos šalies gyvenimo». Toliaus — klerikalų laikraščiai — su alarmu nurodė, kaip Lietuvos kaimai ištuštėjo, «pasiliko tik seni ir maži». lieka nebeapdirbama žemė, pustėja laukai, puola žemdirbystė ir grumoja visos Lietuvos ateičiai. Prie to klausimo dar atsišaukia į išeivių tautiškus ir religijinius jausmus; esą Amerika, kaip kokis siaubūnas, sugromuli tūkstančius lietuvių išeivių ir yankeso dvasios skilvyj perverda lietuvius į kokius pseudo-amerikonus ir pseudo-lietuvius, — anot žydų veikėjo Zangvilio: Amerika yra kaip koksai «žaizdrapuodis», kuriame suverda-sutirpsta visos tautos, podrauge ir lietuviai į amerikonišką masą. Beto, esą lietuviai, pakliuvę į šalį liberalizmu persisunkusią, patampa pus-liberalais, ateistais, laisvamaniais, «bedieviais», nustoja religijos ir doros. Treti šaukėjai grįžti į Lietuvą dabar iškiša labai svarbų argumentą — Lietuvos žemės iš visų pusių ir viduryj yra kolonizuojamos svetimtaučų: Paprusėje vis tolyn eina vokiečių kolonizatorių ruožtas; Suvalkijoje ir Vilniaus gubernijoje vis platyn įsigriebia lenkai; Kauno gubernijoje iš Pakuršės atsistumia latviai, o didžiūnų dvaruose (pvz. Nariškino) valstiečių bankas didelius plotus žemės skubinai kolonizuoja pereselencais rusais. Pastarųjų šaukėjų balsu rašo į «Lietuvą» (22N) p. V. Krivaitis. Jisai kviečia: «Laikas... amerikiečiams lietuviams, palikusiems tėvynę, grįžti atgal arba susijungti artimiausiais ryšiais su likusias broliais namieje. Ir Lietuvoje» — jis sako — «juk galima turėti «Ameriką», tik reikia išnaudoti močiutės žemelės turtai. Tik reikia prie visko kapitalų ir vienybės».

Kad išeivystė yra šiandien mūsų vienu iš degančių klausimų, to negalima užginčyti. Bet jis svarbus ne principe, tik formoje. Išeivystė, kaipo principas, nei vienai tautai nesuteikia pavojaus; nėra ir nebus čia jokio pavojaus ir lietuviams. Amerikon išėję lietuviai labai maža nutausta, ką parodo mūsų daugelis užlaikomų laikraščių ir visokių tautiškų organizocijų. Tegul laikraštija ir organizacijos šiek tiek priima ir svetimos intekmės, vienok pati didžioji — *lietuviška* sąmonė visuomet pasilieka grynai tautiška ir per kįlantį mūsų žmonių apšvietimą, ji niekuomet neišdils, bet juoba plėtosis didyn ir brandyn. Išeiviai ištikro «pamato svietą» ir nevienas sugrįžęs parneša į Lietuvą naujas idėas, naujas mintis, kurios suartina su Europa ir plačiuoju pasauliu. Iš ekonomiško atžvilgio išeiviai niekados nepadaro Lietuvai skriaudos, bet atpenč Lietuvą paturtina, parsiųzdami kasmet į savo šalį penkius sykius daugiau pinigų, negu išsiveža.

Pagaliaus išeivystė yra toks didelis historiškas faktas, tokia didelė srovė žmonių gyvenime, kad sunku su jaja, o net ir visiškai negalima kovoti. Kiek kasmetas apleidžia tėvynes italų, ungarų, lenkų, slovakų, vokiečių, holandų, švedų, finnų, o net ir tolimojo Kaukazo, arba tolimosios Azijos chinų ir japonų! Nei viena iš tų šalių nei nesikėsina prieš išeivystę kovoti, nes viena, kad neranda jokių tam įmonių; antra — nėra nei racijos: išeiviai iškeliauna ir atkeliauna. Parkeliaudami jie visuomet parneša fyziškus ir dvasiškus turtus—pinigus ir surankiotas naujas pažangias idėas. Tas jau pakelia tautą, o ne nuskriaudžia.

Yra vienok išimtini atsitikimai,kad išeiviai masiviškai turi atkreipti atidžią į savo paliktą tėvynę, — tik ne bėgimu atgal, bet dvasiška ir materiališka pagalba. Taip va pernai Amerikos airiai sukruto po visą kontinentą rinkti pinigus ir šimtus tūkstančių dolerių išsiuntė per vieną mėnesį Irlandijon, kad prigelbėti rinkimuose airiams kandidatams pakliūti į Londono parliamentą. Arba vėl finai, sirijiečiai ir turkai bepaliovos renka aukas ir siunčia jas tėvynėn pažangiosioms partijoms, kad paremti kovos už laisvę judėjimą. Žydai renka kapitalus atpirkimui Palestinos nuo turkų, etc. Lietuvių toksai-pat masiviškas ir pagirtinas rinkimas aukų buvo išsiveržęs rodos du sykiu: laiku Paryžiaus Parodos ir atgal 4-5 metai laiku laisvės judėjimų. Tokiu dabar lietuviams momentu yra — palaikymas Lietuvos žemių, pereinančių svetimiems ir išstumimo mūsų žmonių į proletarų eiles.

Bet ir čia nieko bendro neturi išeivystė. Nei gi čia gelbės šaukimas lietuvių grįžti namon iš Amerikos. Ką veiks sugrįžę tie, kurie neturi susitaupinę mažesnių ir didesnių kapitalų? Nieko. Pasižvalgys, pasižvalgys ir vėl turės grįžti atgal į Ameriką. Arba kaip gi važiuos Lietuvon net ir tie, kurie turi susičėdiję vieną ar porą tūkstančių dolerių? Vienas-kitas gal ir pataikys nusipirkti gabalą žemės ar ūkį, jeigu veikiai užeis ant parduodamos vietos. Kiti gi taip-pat pavažinės, išleis pinigus, ir vėl turės grįžti Amerikon, pakeiksnodami suvadžiojančius šaukimus grįžti į tėvynę.

Mūsų laikraščiuose jau nesykį buvo nurodinėta, kad šitas šaukimas vis išeis be pasekmių, pakol bus atsiliepiama tik į amerikiečių jausmus, o nebus rodoma praktiško kelio. Deja! to ikšiolei lietuviai tėvynėje nepadarė. Męs neabejojame, kad jeigu Europoje susitvertų rimtų ir gerų žinovų komitetas, išdirbtų gerą žemių pirkimo programą, ir atsiųstų į Ameriką pakeliauti porą-trejetą gerų kalbėtojų,— neabejojame, kad didelė dalis pasiturinčių amerikiečių įvezdintų į Lietuvos žemes savo kapitalus, ar tai patįs parvažiuodami Lietuvon apsigyventi ar tai nusipirkę žemes parendavotų kitiems lietuviams. Tai vienas iš pirmutinių kelių. Toliaus gal išsirastų kiti keliai: susitvertų gal kokis bankas, kokia korporacija ar kooperacija išpirkimui žemių. Dabar gi nieko neišeina. Amerikiečiai nežino, kokiame padėjime dabar randasi Lietuvos žemės ir kokiomis išlygomis tie žemės plotai, ūkės ir čieli dvarai slyste slysta iš lietuvių rankų. O europiečiai lietuviai nieko tame nedaro. Sakytum Lietuvoje nėra inteligentų, advokatų ir įvairios rūšies žinovų. Tai bus netiesa, nes męs žinome, kad jų yra! Bėda tame, kad ir Europoje, kaip čia Amerikoje, inteligentai įsitaisę savo žirgelius joja kas savo keliu. Tenai, kaip ir pas mus, jau lošiama poperinė kova tarp laikraščių ir tarp atskirų veikėjų «už idėas», kaip tą labai teisingai sykį p. Vidūnas savo filosofiškame laikraštėly pastebėjo...

Čia nevieta pasakyti pamokslas mūsų broliams europiečiams apie tą jų nesąmoningą kovą prieš mažesnius pavojus. Bet negalima nekonstantuoti fakto, kad jie taip, kaip ir pas mus, sklaido savo spėkas ir šaltai, bespėkiai atsineša į vieną milžinišką pavojų — į Lietuvos žemių išplėšimą svetimaisiais, o nupuldymo mūsų kaimų į proletarų bedugnę... Veltui mūsų europiečiams inteligentams šaukti į išeivius ir apgailauti, kad šitie svetur ištautėsią, jeigu ten panosėje namie apsisėda kasmetas tūkstančiai svetimtaučių, kurie kaip tik įneša Lietuvon svetimus gaivalus ir lietuviu ištautinimui sutveria gyvą ir jau matomą pavojų. Ir ant to mūsiškiai liaudies vadovai ir veikėjai Lietuvoje mažai tepaiso, jokio aktiviško darbo neparodo, o vien šaukia į amerikiečius: «grįžkit tėvynėn!»...

Amerikiečiai nebus kurti ir apsiblausę, jeigu europiečiai pradės toje linkmėj praktišką darbą. Nevienam amerikiečiui širdis susopsta žiūrint į prisiartinusį Lietuvos pavojų. Mūsų laikraščiai su atvira širdžia parems tą svarbų klausimą. Tik gana tų jausmingų šaukimų, o duokit šią mums, europiečiai, praktišką sumanymą...

Vargomatis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Prisiartina 1912 metai ir podraug Amerikos politikoje prasideda bruzdėjimai. Partijos republikonų ir demokratų rengiasi prie rinkimų šios šalies administratoriaus-prezidento. Republikonai dar neturi pilnai nusižymėję sau kandidato. Demokratai jau šiemet skudresni — jie jau rodo su pirštais tai į viena tai į kitą, kaipo labai tinkamus prezidentui kandidatus. Šiemetinis demokratų laimėjimas kongrese pridavė kur-kas daugiau jiems drąsos. Jie jau menasi, kad ant ilgo laiko demokratų partija užvaldė kongresą ir visuomenės sympatijas. Todėl būsimieji demokratų kandidatai ir laikraščiuose užima aikštesnę vietą, negu republikonų. Jeigu republikonai kokiu-nors stebūklu prikalbėtų ex-prezidentą Ruzveltą pasiduoti kandidatūron, tai dar butų kas-kita,— tas mokėtų visuomenės bandą pakreipti kaip tik ant republikonų partijos, nes tas žmogus turi lyg kokiątai magišką spėką užhypnotizuoti netik Ameriką, bet ir visus kraštus. Bet jeigu tik republikonai atsidės ant dabartinio prezidento Tafto, kuris sako rengiasi vėl pasiduoti ant antrų rinkimų, tai galima sakyt, kad republikonu partija išanksto jau pralaimėjo, nes Taftas savo administracijos laiku nieko nesuspėjo liaudžiai įspūdingo padaryti. Dabartiniai demokratų didieji vadovai ir kandidatai į busimą prezidentą yra du gubernatoriai: Cincinnati gub. Harmon ir New Jersey gub. Wilson. Šis pastarasis apvažiavo per ištisą mėnesį visus vakarus ir sukėlė visur liaudies entuziazmą. Yra tai energiškas ir labai pažangus žmogus. Sugrįžus jam į Washingtoną su iškilme pasitiko jį senatas ir visa demokratinė valdžia. Visi spėja, kad ateinantis demokratų kandidatas ant prezidento bus ne kas kitas, kaip Wilson.

— Sutartis su Kanada dėlei numetimo muitų ant įvežamų ir išvežamų tavorų, dar galutinai nėra užbaigta. Senate pasirodė nemaža dalis priešininkų. Keletas iškalbingų ir intekmingų senatorių labai spiriasi laisvam įvežimui medžių ir poperiaus. Tie senatoriai neuždyką, žinoma, darbuojasi: jie nori intikti medžio ir poperiaus trustams, kuriems šita sutartis atims iš rankų nemažą pelną. Įvežimas poperiaus nupigįs spaudos įmones, nes Amerika labai daug sunaudoja poperiaus ir spaustuvninkai priversti būna pirkti poperių iš trusto ir mokėti tiek, kiek jis nori. Medžio trustas vėlgi neteks auksu plaukiančio šaltinio. Ikšiolai jis supirko Amerikoje tiek miškų, kad sakoma 90% mūsų miškų jau trustų rankose. Jeigu norėtų, tai trustas galėtų pabudavoti dėl 16,000,000 Amerikos šeimynų namus, arba turi vertės medžio ant šešių bilijonų dolerių! Tai vis rankose trijų žmonių, prisidengusių «Lumber Trust» vardu. Reikia sau persistatyt, kokia tai milžiniška monopolija, ir kiek tai Amerikos turto pareis į tų žmonių kišenes, jeigu niekas jų nesutramdys. Dabar už medžią moka žmonės tiek, kiek nori trustas. Todėl prez. Taftas ir korporacijų komisija mato, jog susitarymas su Kanada, pirmiausiai atimsiąs medžio trustui galę kelti augštas kainas, o ilgainiui, trustus bevaržant, gal pasiseks iš jų didelę dalį Amerikos gamtinių turtų ir visai atimti į valstiją.

MEXIKA.

Sąlygos po visą šalį nepasigerino, bet sakoma net blogesnės pasidarė, negu buvo revoliucijos laiku ar bent prieš padarymą santaikos abiejų liaudies frakcijų. Maištai nepasiliovė, bet dar padidėjo. Dabar jau keliama maištai prieš patį Madero. Įsisiaubusių maištininkų niekas nebegali suvaldyt Mieste Leon, Guanajuatoj, per pereitos savaitės terorą išmušta nekaltų gyventojų 73 negyvai, o šimtai sunkiai sužeistų. Netoli Pueblos teroristai nužūdė du turtingu ispanų kolonistu. Po kitas apylinkes viešpatauja ne įstatymai, bet gaujos siaubimai. Kaip ir reikėjo tikėtis, didžiausią suirutę daro žmonės palaidūnai, visoki banditai, kurių Mexikoje labai daug. Pereitą savaitę suimta keliose vietose nauji

jų būriai, kurie jau buvo padarę suokalbį nugaluoti Maderos šalininkus. Naujoji valdžia dar nėra ant tiek drūta, kad galėtų šitai betvarkei padėti galą.

— Prie civilinės karės pirmiau padarytų nuostolių prisidėjo dar kita nelaimė. Pereitą savaitę (seredoj), netoli Ramiojo Okeano įvyko pasibaisėtinas žemės drebėjimas, kurio laiku užmušta žmonių apie tūkstantį, o sužeista dveja-tiek. Drebėjimas kilęs nuo pradėjusio išsiveržti ugnekalnio Colima, kuris buvo per kelis metus skaitoma užgesusiu, ir dabar vėl pradėjo degti. Miestas Zapatian visai sulygintas su žeme, taipgi miesteliai Tonila, Platanar, San Andres ir jų apylinkės beveik visai išgriuvo ir žuvo daugybe žmonių. Iš Mexiko City sostapilės eina pilni traukiniai su daktarais, slaugytojoms ir šiokia-tokia valdiška pagalba į nukentėjusias apygardes.

— Francisco Madero, buvusis vyriausis revoliucijos vadas ir dabar artimas laikinojo prezidento de la Barra padėjėjas, pribuvo į sostapilę; jį pasitiko milijonas meksikiečių su tikrai karališkais sveikinimais. Bet užtai kituose kraštuose gema nauji pavojai. Pietinėje Mexikoj vis tebesipriešina Maderai jo buvęs draugas, generolas Figueroa, kuris su 2000 armijos apsirinko savo stovyklę už 20 mylių nuo sostapilės, ir žada dar daug nesmagumų naujajai valdžiai.

ITALIJA.

Beveik milijonas žmonių susirinko Romoje pereitą savaitę, dalyvauti prie atidengimo puikaus paminklo Italijos suvienytojui, karaliui Viktorui Emanueliui. Tuom pat laiku buvo surengta iškilmingi paminėjimai 1848 metų, kada karalius Albertas suteikė Italijai pirmąją konstituciją, po kuria ir šiandien Italija valdosi. Suvažiavo minios žmonių iš provincijų. Vienų tik miestų majorų buvę apie 8000.

Šitas visas iškilmes ignoruoja tiktai Vatikanas; popežiaus kanceliarija pranešė visiems katalikams, kad iškilmėse nedalyvautų, nes šitie paminėjimai yra skaudūs visai katalikiškai hierarchijai, kadangi nekas kitas, kaip dabar garbinamas Viktoras Emmanuelius atėmė iš Romos popežių svietiškąją galybę.

ANGLIJA.

Londone dabar niekas kito ko ir nemįslija, kaip tik apie prisiartinančias karaliaus Jurgio karunacijas. Parodos rengiama tokios, kad jomis perviršyti visas kadą-nors buvusias Anglijoje iškilmes. Prisirengimai ponijos į parodą privertė apsaugos kompaniją Lloyd padaryti iš to biznį. Ši kompanija apskelbė, jog ji galinti apsergėti visus dalyvaujančius parodoje, jeigu karunacijos dieną užeitų lietus, kuris Londoną tankiai aplanko. Todėl ponios ir ponai apsergi save, savo šeimynas, drapanas ir net šunyčius. Sakoma, kad tūlos ponios savo suknias apsergėjo net ant $100,000, jeigu užėjęs lietus permerktų. Šimtai vertelgų, kurie parodos dienai išrengė ant gatvių sėdynes, taipgi skubinasi apsergėti savo intaisas nuo ugnies ir lietaus.

— Tačiaus visos Londono iškilmės neprašalina dar ir nesmagių atsitikimų. Pereitą savaitę subankrūtino didelis Londono bankas Birbeck. Tūkstančiai depozitorių užpuolė banką ir iškėlė riaušes. Piningai buvo sudėti daugiausiai smulkių kreditorių, ypač moterių. Prisiėjo patraukti čiela armija policijos, kad nedaleisti išgriovimo banko ir sugadinimo karaliaus dienai rengiamų iškilmių tokiu skandalu.

TURKIJA.

Pereitą savaitę pasigirdo, kad nuo Turkijos viešai atsiskyrė didelė provincija-Albanija, kuri įsikūrusi savo liglaikiną valdžią ir jokiu būdu nebemįslinanti Turkijai pasiduoti. Dabar vėl Turkijai užgimė naujas pavojus iš pusės kaimynkos Juodkalnio karalystės. Visas Juodkalnis ėsąs kariškame ūpe priešais turkus, ir karalius Mikita pats išvažiavęs ant rubežiaus sutvarkyti armiją. Kada taip dedasi tarpe Turkijos ir Juodkalnio, tai Austrija akiliai pradėjo tėmyti į Italiją ir Rusiją nuo įsikišimo tarpe juodkalniečių ir turkų, nes labai žymus esąs noras rusų ir italų pasinaudoti iš tų kivirčų ir šį-tą sau pasigriebti.

RUSIJA.

Lenkijos ir Lietuvos atstovai įnešė Valstybės Dūmon interpeliaciją iš priežasties uždraudimo slapto vaikų mokinimo per gubernatorius Varšavos, Kievos, Minsko ir Kauno. Bausmė už mokinimą skiriama yra net 500 rublių arba trįs mėnesiai arešto. Interpeliacijoj nurodo, kad šitie gubernatorių padavadijimai peržengia augščiausios valdžios leidimus mokymosi dar nuo 1892 ir 1900 metų. Po ta interpeliacija pasirašė visi atstovai iš «Lenkų Rato», daugelis kadėtų ir spalininkų. Ką Dūma su tuo klausimu padarys, nežinia. Bet vaikų mokymo draudimas negalės pasilikti tokiu, kaip jį dabar gubernatoriai nori palikti. Jokių valstybės stiprių įsakymų tame dalyke nėra. Čia vien tik įsigalėjusių gubernatorių ūpo apsireiškimas, kuris daro gėdą visai Rusijai.

— Užsibaigė garsi byla apie pulkauninką Vonliarliarskį ir keletą jo draugų, kurie buvo skundžiami suklastavime Lietuvos kuningaikščio Oginskio posmertinio testamento, kad paimti jo turtus. Teismas Vonliarliarskį rado nekaltu, o keletas kitų apskųstųjų rods rasta kaltais, bet pavesta caro mylistai jiems dovanoti. Čia mat ėjosi byla ne apie kokius prasčiokus, bet didžiūnus.

— Valst. Dūmos biudžeto komisija privertė karės ministerį apskelbti savo žinyboje padaromas išlaidas. Pasirodė, jog ikšiolei, kol karės ministerija laikydavo savo išlaidas slaptai, ministerio buvo padaryta 14,700,000 rub. valstybei skolos. Dūma nutarė šitas skolas dabar apmokėt, bet ant toliaus padaryta didelis žingsnis, kad ministerija nelaikys savo veikimo slaptai. Ant to sutiko ir ministeris.

— Ateinantiems metams biudžeto komisija, 20 balsų prieš 9 nutarė asignuoti 28,000,000 rub. budavojimui keturių šarvuočių, karės laivų. Šitą įnešimą Dūma per trejus metus iš eilės buvo atmetusi.

— Dūmos komisija priėmė projektą kaslink praplatinimo moterims teisių ant turto, kurios gyvena su vyrais ir paskui pasiskiria. Šitas projektas maž-daug panašus į Amerikos įstatymą, kad moteris teisėtai persiskyrusi su vyru gali reikalauti atlyginimo iš jo turto.

— Valstybės Dūma paleista ant vakacijų nuo 13 d. gegužės iki 28 spalinio rudenį.

VOKIETIJA.

Kaip žinoma, Vokietijos parliamentas visgi suteikė šiokią-tokią konstituciją ir autonomiją dviem neramiom provincijom — Elzas ir Lotaringijai. Šios dabar turės savo jungtinį parliamentą Strassburgo mieste. Bet vokiečių intekmė stengiasi elzas-lotariečius nusmelkti. Vokiečiai šovinistai, prasidėjus eizasiečių rinkimams į antrąjį atstovų rūmą, smerkiasi pakliūti į jų dabartinį parliamentą, kam ir vokiečių valdžia mielai padeda. Todėl tarpe elzas-lotariečių susitvėrė didelė «Tautininkų Partija», kurios tikslu visokiais būdais kovoti prieš vokiečių įsigriovimą į jų tautos reikalus.

— Vokietija labai neužganėdinta francūzų veiklumu Marokoje, kurią šie bemalšydami, vis plačiau įleidžia Francijos autoriteto šaknis. Vokietija rengia prieš Franciją protestą, kad netaip drąsiai ūkininkautų Marokoje ir kad kietai prisilaikytų žinomos sutarties, kuri Europos valstijų buvo padaryta Algeciroje apie Marokos nepaliečiamybę.

— Nepaprasta sausuma ištiko šiemet po visą Vokietiją. Gręsia išdžiovinimu vasarojaus. Giriose išsiplatino milžiniški gaisrai. Šlezvigo kuningaikštystėje jau išdegė apie 1000 akrų puikaus pušinio miško.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. *M. K. Čiurlianio paveikslų paroda* uždaryta geguž. 8 d. vakare. Apie gegužės 20 d. 5-toji Lietuvių Dailės Paroda ir daugelis Čiurlianio paveikslų perkeliama Kaunan.

Vilniaus universitetas. Vilniaus miesto savyvaldos apšvietos komisija vėl ėmė rūpintis augštosios mokyklos Vilniuje įsteigimu. Dabar tos komisijos sąnariai pasidalino darbą ir prisižadėjo parengti vyriausybei tam tikrą raštą su išrodymu, kad šiaur-vakarų krašte universitetas būtinai reikalingas ir kad tas universitetas bus naudingiausias, jei bus Vilniuje.

VILNIUS. *Kuningų permainos.* Perkelti: kun. Sabalauskas Rodunėn, kun. Kunickas Induron, kun. Kochanskis Žoludkan, kun. Burba Asavon, kun. Bieliavskis Krasovkon, kun. Augštolis Augštadvarin, kun. Jablonskis Volpon, kun. Gabševičius Volkolaton, kun. Kakarėka Maišagalon, kun. Rubikauskas Merkinėn, kun. Blaziejavičius Krzyvican, kun. Matulevičius Užnožan, kun. Šabanevičius Strunaičiuosna, kun. Drukteinis — Karvėn, kun. Meškinis Verenavon, kun. Petrulis Pivašiunuosna, kun. Stašys Marcinkonisna, kun. Gloderis pačiam prašant paliuosuota nuo vietos, kun. Šimeliunas Glębokon, kun. Buvis Gelvonisna, kun. Hunevič — Dolistovon, kun. Sobolevski Šumskan, kun. Matevičius Untunkan, kun. Bagienski — Jelnon, kun. Jast. Kretovič — Šemotovščiznon, kun. Driežulskis į Kamajus, kun. A. Sokolauskas į Žirmunus, kun. Punskis į Polušą.

KAUNAS. *Kuningų permainos.* Perkelti kun. Vederauskas iš Kriklėnų fil. į Kantaučius kleb.; kun. Titas, Raguvos kam., į Kriklėnų fil.; kun. Adamauskis, Rietavos kam., į Raguvą kam.

JUŽINTAI, Zarasų pav. Balandžia 23 d. (Šv. Jurgio dienoj) iš vietinio monopolio išgerta degtinės už 384 r.

Sodietis.

PILVIŠKIAI, Mariam. pav. Gegužio 14 d. buvo «Blaivybės» skyriaus susirinkimas. Buvo daroma: 1) Išpradžios skaityta praeito susirinkimo protokolas. 2) J. Stankevičius paskaitė referatą apie degtinės blėdį (moterims prirodė, kad jos privalo vaikus auklėdamos nepratinti jų gerti). 3) Slaptų smūklių panaikinimas — atidėtas vėl ateinančiam susirinkimui. 4) Atstovai pranešė pasveikinimą vyskupo ir jo atsakymą. J. Stankevičius skaitys referatą kitą kartą apie vyskupo prielankumą. 5) Nutarė smarkiai kovoti su girtuoklybe ir namiškius prikalbinėti prisidėti prie «Blaivybės» dr. 6) Intaisyti arbatnamį, kuriame pardavinės limonadą ir rūgštį.

Pastebėjau vieną daiktą: susirinkime buvo apipuolę vieną narį, kad jis geriąs, tuomi gi tarpu draugijos nutarta, kad galima truputį vartoti.

J. Kapsas.

(«Liet. Ukin.»)

Rusų kalba katalikų bažnyčiose. Varšavos laikraščių korespondentai pasistengė svetimųjų tikybų departamente įsitikinti, ar žinia skelbiamaja «Rieč» yra teisinga, kad Gardino katalikų dvasiškiams įsakyta pamokslus rusų kalba sakyti. Žinia ta pasirodė visai neteisinga esanti. Tokio įsakymo departamentas nėra davinėjęs.

VILNIUS. *Katorginių išgabenimas.* Vyriausiai kalėjimų valdybai įsakius iš Vilniaus gubernijos kalėjimo išgabenta Rygon 23 katorginiai.

Mirties bausmės pakeitimas. Vilniaus karo apskričio vadas pakeitė Česlovui Svirskiui mirties bausmę — katorgon iki gyvos galvos. Zakrzevskio ir Kazakevičaitės nuteisimą patvirtino.

Šalnos. Paskutiniųjų dienų šalčiai ir šalnos pakando vaisių medžių užmazgas. Sodnų savininkai iš tos priežasties labai nusiminė.

Areštai. Suvalkuose suimta 10 mokinių privatinės komercijos mokyklos ir 3 mokinės privatinės moterų pensijos. Viena mokinė ir 3 mokiniai jau paleisti. Suimti jie, kaip kalba, sulig paliepimo iš Varšavos. Kame kaltinami tikrai da nežinia.

X.

PUŠALOTAS. Gegužės 6 d. kilo čia didelis gaisras: nukentėjo arti 70 šeimynų, tame skaitliuje 10 lietuvių. Nuostolių labai daug. Miestelyje pagal vald. statistiką 1482 gyventojų.

Lintavaras.

RAGUVOJ, Panev. pav. pasimirė ir buvo palaidotas balandžio 25 d. savininkas vietinės aptiekos, Kazys Vitkevičius, garsiojo Ivinskio giminaitis. Gimęs Žemaitijoj ir gavęs provizoriaus pagelbininko diplomą, jis išvažiavo tarnautų Rusijon. Bet, matyti, ten nepatiko, jį traukė prigimtas kraštas, nes prabuvęs porą metų, jis sugrįžo Lietuvon ir ligi galo savo amžiaus dar bavosi tarpe lietuvių. Buvo pats žmogus teisingas ir kultūriškas.

A. a. Kazys V. buvo ne tiktai geras žmogus; jis taipogi karštai mylėjo savo tėvynę ir, kiek galėdamas, stengės darbuotis savo krašto naudai. Mirtis išplėšė Lietuvai da vieną inteligentą-darbininką ir privertė jį be laiko apleisti numylėtąją šalį. Tegul jam bus langva Lietuvos žemė!

J. Venckevičius.

(«Liet. Žin.»)

Blaivininkų reikalavimai. Atstovas Bulota gavo iš Lietuvos keletą laiškų, kuriais lietuviai atstovai šaukiami kovon V. Dūmoje su alkoholizmu. Gauta tokie laiškai iš šių Lietuvos vietų: iš Sėdos, Telšių ap. su 410 parašais, iš Pašvitinio, Šiaulių ap., su parašais 272 moterų ir 234 vyrų ir iš Niciūnų sodžiaus, Panev. ap. pasirašyta 30 žmonių.

Žydų gydytojų protestas. Vilniaus dygytojai žydai, dalyvavę joponų ir turkų karuose, sutaisė ir nusiuntė manui V. Dūmon savo protestą prieš valstybės apgynimo komisijos sumanymą nebeimti žydų kariuomenėn.

TOMSKAS. Tomsko universiteto teisių skyrių baigė šiemet du lietuviai: Martynas Yčas, žinomas savo raštais, ir Juozas Augštaitis. M. Yčas baigė universitetą taip puikiai, kad universiteto vyresnybė paskyrė jam net aukso medali ir kviečia jį pasilikti universitete ir rengties į profesorius. Abudu jaunu teisininku ketina apsigyventi ir darbuoties Lietuvoje.

Mariavitų tarpe. Varšavos mariavitų kuningo Žebrovskio šalininkai visiškai atsiskyrė nuo mariavitų ir sudarė naują sektą: krikščionių evangelikų.

Neprisiima jezuitų. Francūzų jėzuitas kun. Debriny prašėsi Rusų vyriausybės leisti jam atvažiuoti Rusijon trims mėnesiams mokslo reikalais; be to, jisai tuo laiku buvo ketinęs dar prižiūrėti ir Maskvos katalikų labdarių draugiją. Bet vidaus reikalų ministerija neleido jam atvažiuoti.

Kipras Petrauskas. Kažikokiame «Vilties» N buvo paduota, paimta iš rusų laikraščių žinelė apie pirmą jauno lietuvio artisto debiutą Didžiajame Maskvos imperatoriškame teatre. Prie tos žinelės dar galima šį-tą pridurti. Kipras Petrauskas šiemet pabaigė Peterburgo konservatorijoje giedojimo skyrių. Išleidžiamajame spektakly jis vaidino visų svarbiąją rolę operoje «Romeo ir Džiuleta» — rolę Romeo. Kaip pirmiau, taip ir šiame spektaklyje jis patraukė į save žinovų akį. Pabaigus konservatoriją, konservatorijos valdyba, susižinojusi su imperatoriškųjų teatrų valdyba, išsiuntė Kiprą Petrauską Maskvon pasirodyti su pirmu debiutu imperatoriškajame teatre. Kaip žinovai atsiliepė apie jį jau matyti iš anos žinelės, paimtos iš rusų laikraščių. Prielankiai atsiliepė dailės laikraštis «Apollon» ir kiti. Po to pirmojo debiuto Kiprą Petrauską pakvietė į savo artistų skaičių Peterburgo imperatoriškasis Marijos teatras. Ateinančiame sezone Kipras Petrauskas Peterburgo Marijos teatre ir Didžiajame Maskvos teatre vaidins svarbiąsias roles šiose operose: «Lakme», «Romeo ir Džiuljeta», «Traviata», «Rigoletto», «Sivilijos kirpėjas (cirulnik)» ir «Evgeniji Oniegin».

L. N.

Iš Liet. Dokslo Draugijos. Per visuotinąjį M. Draugijos susirinkimą Vilniūje liepos 25—27 dieną dar prižadėjo savo referatus skaityti:

D-ras V. Gaigalaitis: Apie seniausius lietuvių raštijos paminklus Prūsų Lietuvoje;

Kun. P. Kamėšis: Apie kooperacijos idėos išsiplėtimą Lietuvoje;

Martynas Yčas: Reformatų parapijų savyvalda Lietuvoje ir jos kultūrinė reikšmė;

Matas Šalčius: Tyrinėjimai pedagogijos srityje pritaikinantprie Lietuvos;

Tas pats: Laurynas Ivinskis, pionierius lietuvių mokyklos;

V. Storasta-Vidūnas: Lietuvių ir lygių kitų tautų tikybos prasmė senovėje;

Tas pats: Žmogaus išaugimas ir tikyba šiandien ir senovėje;

Tas pats: Idealizmas ir liberalizmas gyvenime;

Aug. Janulaitis: Lietuvos bajorų sumanymai apie baudžiavos panaikinimą XIX šimt pradžioje;

Sofija Čiurlionienė: Lie-

tuvių kalbos stovis ir jos reikalai; ir

Mykolas Romeris: Apie reikalingumą intaisyti Vilniūje etnografijos parodą.

D-ras J. Basanavičius.

(«Viltis».)

VALAKIŠKIAI, Reseinių ap. Čia apie tris sykius apsilankė «stebūklingas» gydytojas. Tai jaunas vyras, mažais ūsiukais, kalba sunki (miksi) šiek-tiek apiplyšęs, su skrynute rankose. Nėra tokios ligos, kurios šis «daktaras» neapsiimtų pagydyti. Jis taipogi ir kortas mėto; sakosi atvažiavęs iš Maskvos.

VILNIUS. Čia nuo liepos mėnesio žada eiti naujas laikraštis «Vilniaus Spindulys».

(«Šaltinis».)

IŠ VISUR.

RUSIJA. **Kalinių kankinimas.** Nikolajevo kalėjimo viršininkas Jagustin drauge su 18 kalėjimo sargų tapo patraukti teisman už žvėrišką kankinimą politiškųjų kalinių. Sulyg apkaltinimo akto pasirodė, jog viršininkas Jagustin nuo užėmimo viršininko vietos 1906 m. prie Nikolajevo kalėjimo įvedė systematišką torturavimą politiškų prasikaltėlių. Pastarieji nuolatos buvo plakami tam tikrai nupintais šikšniniais kančiais, kurių galai buvo plieno viela (dratu) apvynioti. Kalinius vertė bėgti tarpu dviejų ilgų eilių sustojusių sargų, kurie kiekvieną per tarpą einantį kapojo kančiais, iš visų spėkų. Pagaliaus kaliniai buvo trempiami ir spardomi kojomis požeminiuose urvuose. 1907 metais Jagustinas 100 su viršum politiškųjų taip baisiai kankino, kad daugelis mirė nuo kančių. Rėkti laike kankinių buvo aštriai užginta, ir jeigu nelaiminga auka vaitodavo, tai ikitol kankindavo, iki nelaimingoji apalpdavo. Taip-pat buvo labai tankiai vartojamas da kitas kankinimo būdas, taip vadinamas „bugnijimas", kaip patįs budeliai sakydavo. Vienas iš sargų parmušęs ant žemės savo auką paguldydavo augštienalką, laikydamas jį už plaukų, tuom tarpu kitu du jo sėbru užsilipę savo aukai ant krūtinės, trypdavo kojomis.

Vienas iš kalinių Tartačov pasakoja, kad jį apipuolę budeliai, kada jis sėdėjęs požeminiam urve, mušdami, giedojo žinomą rusų giesmę: „Gospodi, naš trud blagoslavi!" (Palaimink Viešpatie mųs darbą).

Taip nelaimingi kaliniai buvo teriojami per keletą metų, ir tik, kada pastarieji ėmė badauti, visos kankinimo baisenybės išėjo aikštėn. Už savo žvėriškus darbus kalėjimo viršininkas ir minėti 18 sargų tapo nuteisti įvairiam laikui kalėjiman arba tvirtovėn. Nuteistieji jau padavė carui prašymą, kad jiems dovanotų bausmes, kas be abejonės bus išklausyta, kadangi caras jau nekartą atmainė panašiems budeliams— žmogžūdžiams teismo nuosprendį, paliuosuodamas juos nuo bausmės. Taip atsitiko su 1-sios dūmos atstovo Harcenšteino užmušėjais, kurie buvo teisti Suomijoj.

V. Šiuris.

Suimta Rusijos šnipai. Galicijoj Lvovo mieste vietinė policija sugavo 3 Rusijos valstybinius šnipus, kurie stovėjo nuolatiniam susinešime su Kamenec-Podolsko šnipų skyrium. Pas suimtuosius rasta daugybė piešinių ir fotografijų nuo Austrijos parubežinių tvirtovių. Suimtieji laukia teismo. **V. Šiuris.**

× **Francūzas aplenkė daną.** Per velykas Kopenhagos mieste (Danijoj) atsibuvo lenktynės skrajotojų, kuriose apart Danijos skrajotojų dalyvavo ir įžymus Belgijos skrajotojas francūzas Cozic. Iškilo apie 20 metrų danas Svendsen, kuris pernai atsižymėjo tuom kad perlėkė jūrą tarpe Danijos ir Švedijos, staiga nukrito žemyn. Mašina susikūlė, bet Svendsenas išliko sveikas. Iškilęs oran Cozic į 1½ valandos, skrajojo apie Kopenhagą, o pagaliaus nuo 40 metrų augštumos su sustabdytu motoru išlengvo nusileido į tam tyčia pažymėta vietą. Tokiu būdu Cozic laimėjo vienas visas paskirtas tuom laiku premijas, ir savo gabumu parodė tai, ko dar Kopenhagos publika nebuvo iki šiol regėjus. **V. Šiuris.**

× **Pigųs darbininkai.** Pastaraisiais metais Danijos ūkininkai pradėjo importuoti darbininkus iš Lenkijos laukų apdirbimui. Mat lenkai čia atvykę negalėdami susikalbėti, priversti būna sutikti ant blogiausių sąlygų, pertai esti baisiai išnaudojami savo darbdavių; beveik visi atėjusieji esti labai tamsūs ir nepriguli prie organizacijų. Esant dideliam bedarbių skaičiui Danijoj, danai darbininkai žiūri su neapykanta ant atplūstančių būrių lenkų.

V. Šiuris.

× **Danija.** Nors Danija labai maža valstybė (beveik mažesnė už Lietuvą), bet pastaruoju laiku pradėjo labai veikiai ginkluotis. Nesenai įsitaisė karišką narūną (pavandeninę valtį). Dabar stato da 2 naujus tokius pat narūnus. Aplink visą Kopenhagą (Danijos sostinė) ir visais pakraščiais salos Zelandijos statoma vis nauji fortai. Žinoma, tas viskas surija daug pinigų; o Danija jau nuo pirmiau įsiskolinus suvirš 400 milijonų kronų (apie 105 mil dol.). Militarizmo išlaidos pastaruoju laiku labai padidėjo. Taip 1901 m. buvo išleista 19 mil. kronų, o 1911 m. jau paskirta net 38 mil. kronų. Taigi per 10 metų išlaidos net 2 kart padidėjo. Nėsant iš kur paimti tokią didelę sumą pinigų, nutarta padidinti mokesčius ir pramanyti naujus. Pastaruoju laiku tarp kitko jau nutarta pakelti kainas ant gelžkelių bilietų, už pervažiojimą tavorų, kas žinoma skaudžiai atsilieps ant biednesnių gyventojų, kadangi pakilus kainoms ant pervažiojimo prekių, pabrangs ir pačios prekės, o žinoma ir valgomieji daiktai. Uždėta bus mokestis ant važinėjančių dviračiais, taipgi ant visų viešų pasilinksminimų: teatrų, koncertų ir krutomųjų paveikslų. Danijos visuomenė labai pasipiktinus iš priežasties tų naujų mokesčių, kurie skiriama vien tik karės dievaičiui, ir visur girdisi protestai. Socialdemokratai su radikalais reikalauja panaikinimo nuolatinės kariumenės, o vieton jos įvedimo žmonių milicijos. **V. Šiuris.**

× **Tolstojui paminklas.** Rusų dienraštis „Odesskije Novosti" paduoda, kad Peterburge susitarus draugija su tikslu greičiau pastatyti Tolstojui paminklą ir parūpinti Tolstojaus Muzėjų 3 metų laiku. Grafo Levo Tolstojaus paminklas būsiąs cementinio akmens, 7 pėdų augštumo, 49 ketv p. storumo ir ant to akmens kulka 7 p. diametro, o ant kulkos kninga ir ant kningos Tolstojaus figura rusiškuose rūbuose. **M. Stakėnas.**

× **Naujas bevielis.** „Journal of Education" rašo, kad profesorius fyzikos A. C. Culvier Beloid kolegijoj Wis. valstijos išrado bevielinį telefoną, daug geresnį mechaniškai ir techniškai už seniau išrastus aparatus. Pr. Culvier jau mėgina su savo nauju aparatu kalbėti per orą; jo aparatas neša kalbą oru 2000 mylių tolumo. Markonies gi aparatas, išrastas 1896 m. teneša kalbą vargiai 500 mylių. **M. Stakėnas.**

× **Šunį išmokino kalbėt.** Vokietijos, Berlino zoologijos darže profesorius Vaseler vieną šunį išmokino 20 žodžių kalbėt; ta žinutė užinteresavo visus zoologus arba gyvulių tyrinėtojus; dabar tik-ką atvažiavęs iš Prūsijos, Breslau universiteto zoologijos profesorius Willy Kukenthal užėmęs vietą Harward universitete, kaipo zoologijos profesorius, laikė studentams lekciją ir tą žinią patvirtino, tai yra nurodė, kad šunų veislė labai keičiasi, ir kad, jo nuomone, už kelių tūkstančių metų išsivystys tokia šunų veislė, kad galės išsilavinti bile kokią kalbą.

M. Stakėnas.

× **Elektra karves melžt.** „Electrical World" rašo, kad Švedijos inžinierius Lugvid atradęs tokį aparatą, kaipir mašiną, elektra valdomą, su kuria galima karves melžti be žmogaus. Pieną iš karvės traukia elektros magnesas arba taip vadinama traukiama spėka „Amper"; kad iš karvės išmelžti pieną, aparatas turi spėkos 0.4 Amperų. Aparatas yra visai prastas, — iš gumos kibiras su elektra traukimo keliomis mechaniškomis prietaisomis.

M. Stakėnas.

× **Kitos didelės oro lenktynės.** Po lenktynių aeroplanais iš Paryžiaus į Madridą, pereitą nedėlią vėl prasidėjo naujos lenktynės tarpe Paryžiaus ir Turino, Italijon. Dvylika aviatorių išskrido, kad laimėti dovanų $100,000, kuriuos paskyrė Paryžiaus laikraštis „Petit Parisien". Lenktynės baigsis 15 berželio.

Amerikonai Danijoje. Amerikos keliaujantis laivyno skadronas jau pribuvo į Kopenhagą. Danai juos su didele iškilme sutiko. 400 smulkių oficieriukų po miestą buvo vežiojami automobiliuose ir apdovanoti speciališkai padirbtais cigarais su danų ir amerikonų vėliavomis. 15,000 publikos įleista pasižiūrėtų amerikonų laivų.

× **Vokietijoj praplyšo debesis.** Iš Berlino rašo, jog pietinėje Vokietijoje praplyšo debesis ir lietus su ledais pridarė daugybę klastų. Kaimely Badeno lietus nunešė visas triobas, prie ko prigėrė 12 žmonių. Keturios ypatos prigėrė ties Heidelbergu, kur lietus nunešė malūną. Tūlose vietose bėgo vanduo aštuonių colių gilumo, ir išnešė medžius ir javus. Audros buvo taip smarkios, kad daugybę paukščių užmušė. Na, o šiaip po visą Vokietiją šiemet labai didelės giedros.

× **Banditai pagrobė mokslinčių.** Ant kalno Olympus, kuris perskiria Makedoniją ir Tessaliją, pakliuvo į banditų rankas vokiečių mokslinčius, prof. Richter, kuris buvo nuvažiavęs bestudijuoti geografiškus apsireiškimus dėlei mokslo draugijų Berline ir Jenoje. Ką su juo plėšikai padarys, nežinia

× **200 žvėrių ant karunacijos.** Į Londoną pribuvo siuntinis iš Pietinės Afrikos, susidedantis iš 200 laukinių žvėrių, kuriuos susijungę afrikonų valstijose sugaudė giriose ir prisiuntė Anglijos valdonui Jurgiui, kaipo dovaną jo karunacijos laiku.

PERŽVALGA.

// **Prie laikraštininkų susivažiavimo.** p. A. Olševskis „Lietuvos" N23 pranešė, kad ant D-ro Šliupo pakvietimo per „Katariko" N16 ir „Lietuvos" N17 padaryti antrąjį laikraštininkų susivažiavimą į Scranton, Pa. ant 15, 16 ir 17 liepos š. m. gauta atsiliepimas tik nuo „Vienybės Lietuvninkų"; kiti laikraščiai dar neatsiliepę. Todėl p. Olševskis pataria, kad visi laikraščiai, pritarianti susivažiavimui, prisiųstų ant jo, kaipo Lietuvių Spaudos Draugijos pirmininko vardo atsiliepimus. Tada butų žinoma, ar galima rengti antrąjį susivažiavimą, ar ne.

Taigi trįs didieji Amerikos lietuvių savaitiniai laikraščiai („Lietuva", „Katalikas" ir „Vienybė Lietuvninkų") susivažiavimui pritaria. Mums rodos, kad prie tų dar reikia priskaityti ir „Laisvąją Mintį" bei „Tėvynę" (pastaroji jeigu dar ir neatsiliepė, tai tik ačiu tam kad joje paskutiniais metais nebuvo gero nusistovėjimo ir tvarkos; dabar vienok gi persimainius redakcijai, beabejonės ir „Tėvynė" nuo to pažangaus žingsnio neatsiliks). Mums rodosi neatsiliks ir kiti rimtesni laikraščiai, kaip „Darbininkų Viltis", „Draugas" ir kiti. Likusieji gi jeigu ir nepritars, tai nedidelė bus spraga. Ir Rusijos pernykščiame laikraštininkų susivažiavime dalyvavo gal tik 10ta dalis, ir tai tik pažangieji laikraščiai. Pas mus svarba nedaugume dalyvaujančių, bet įvedime nuolatinių laikraštijos susivažiavimų principo. Todėl reiktų susivažiavimas rengti neatsižiūrint, kiek jame dalyvaus. Kurie nedalyvaus šiemet, tie prisidės vėliau.

// **Lietuviškų parapijų byla.** „Darb. Viltis" praneša akyvą atsitikimą iš Shenandoah parapijinės bylos. Matai kun. Kaminskas nebeteko jau intekmės ant bažnyčios, todėl pradėjo streikuoti: tai nelaiko mišių, intekmės ant bažnyčios, todėl pradėjo streikuoti: tai nelaiko mišių, tai šliubus duoti vedasi poras į lenkų bažnyčią, tai vėl jeigu ir laiko mišias, tai skaitytines, kad neprileisti prie giedojimo parapijonų vargonininko Žemaičio. Štai išsiaiškino net, kad 19 d. gegužio užsidegusi bažnyčia buvusi **tyčia padegta.** Tuo laiku buvę bažnyčioje moterėlės matę, kaip kuningo vargonininkui ir zakristijonui išėjus laukan, už altoriaus pasirodę dūmai. Užgesinus ugnį, patirta, jog užsidegusi buvo žvakių skrynia. Tuomlaiku ir vargonuose rasta prikišta degtukų. Tas atsitikimas privertė parapijonus nuskirti nuolatinius bažnyčios sargus. Žinoma, tas dar labiau sukiršino parapijonus ir jie pasiryžę, nors reiktų pasiekti Washingtoną ar Romą, vistiek bažnyčią atjieškoti į savo nuosavybę. Kun. Kaminskas tą mato ir nujaučia, kad neužsilaikys, todėl sakoma jau kraustosi po biskį į Reading, Pa., kur žadąs sutverti naują parapiją. Shenandoah'rio gi parapijos galutinas bylos užsibaigimas būsiąs, kaip pereitą 5 d. berželio, Pottsvillėje. Tą pačią dieną prasidėsianti byla ir Mahanoy City lietuviškos parapijos.

// **Kankinių šelpimas.** Kitoje vietoj skaitytojas atras atsiliepimą Lietuvos socialdemokratų ir demokratų partijų ingaliotinių dėlei „Keleivio" ir kitų lengvos mįslies žmonių paleistojo neteisingo paskalo, būk „Kankinių Kasa" vienpusiškai elgiantisi su politiškų kankinių šelpimu. Iš to „Kankinių Kasos" paaiškinimo matosi, kad abidvi minėtos partijos lygiai ir sutikime šelpia visus kalinius be skirtumo, todėl paleistas paskalas yra išlaužta iš piršto ir neteisingas. Geistina butų, kad šitą „K. K." atsiliepimą visi laikraščiai (kuriems nebuvo atskirai pranešta) perspauzdintų ir užkirstų kelią nesuomonėms. Mums reikia viešame gyvenime palaikyti tvarka ir senosios geros įstaigos palaikyti, nes jos savo patyrimais palengvina patį darbą ir padeda visuomenei kontraliuoti jos sudedamas aukas.

// **Telšiuose leista gymnazija.** Šiomis dienomis aptūrėjome iš Lietuvos didelį, raudoną plakatą, spauzdintą rusiškoje ir lietuviškoje kalbose, kuriuomi nusidžiaugdami telšiečiai praneša visiems lietuviams, jog Apšvietimo Ministerija leidusi Telšiuose (Kauno gub.) inkurti vyrų gymnaziją. Ištikro yra ko apsidžiaugti, kada Lietuvai prisideda nauja vidurinė mokykla, kurią pabaigę lietuviai galės stovi universitetan, lygiai kaip ir iš valdiškųjų gymnazijų. Dabar jau galima įstoti į šios gymnazijos I, II, III, IV, ir V kliasas. Kvotimai jau prasidėjo 26 d. gegužio š. m. Gymnaziją užlaikys tam tikra draugija.

// **Išdavinėjimai slapyvardžių.** Ikšiolei lietuvių laikraštijoje dar nebuvo tokių aiškiai nešvarių išdavinėjimų slapyvardžių, kokie štai šiemet pasirodė po mūsų laikraščius. Nesenai pravedė tam pradžią p. Žagaras išduodamas slapyvardį Dzūko; dabar tas-pats Žagaras ir p. Virsnis („Kovos" N 23 bando išduoti slapyvardį „Vien. Liet." sandarbininko, p. Vargomačio. Gerai, dar kad nepataiko. Bet visgi tai jau ženklyvas nusilpnėjimas mūsų laikraštinės etikos, kada laikraščiai nusileidžia iki išdavinėjimo slapyvardžių.

// **S. L. A. seimo svarbesni darbai.** Platus pranešimas iš S. L. A. seimo randasi kitoje vietoj, šiame „V. L" N. Čia trumpai pažymėsim tik tą, kad centro valdyba, kuri buvo balsavimais išrinkta, o dabar seimo užtvirtinta, yra šie:

Prez. F. Živatkauskas iš Scranton, P.

Sekret. A. B. Strimaitis iš Schuylkille Haven, Pa.

Konstitucijos pataisymui išrinkta iš 7 ypatų komisija: V. K. Račkauskas, M. M. Račiūtė, V. Daukšis, J. Neviackas, P. Mikolainis, P. Birštonas ir J. Simanavičius.

//**Naujai eisią laikraščiai.** Rodos nuo liepos mėnesio ar apie tą laiką Vilniuje žada pasirodyti dar du nauji lietuviški laikraščiai: „Spindulys" (Klerikalų) leidžiamas tam tikro bendrijos ir „Tetras" (mėnesinis žurnalas), leidžiamas p. Strazdo. „Teatras" spauzdisiąs naujausius lietuvių kalbon verstus (regis ir originališkus) scenos veikalus: dramas, komedijas etc.

// **„Širšės" mirė.** Škotijos lietuvių laikraštukas „Rankpelnis" praneša, jog tūlą laiką ėjusis satyriškas lapelis „Širšės" daugiau nebepasirodys. Matomai, kad jam pakirto gyvastį išdžiūvimas leidėjų išdo. Tokiu būdu Škotijoje pasimiršta jau ketvirtas lietuviškas laikraštis (seniau dingo „Vaidelytė", „Laikas" ir „Pipiras").

// **Naujai verčiami raštai.** p. A. Gedaminskis praneša per „L. Ž." N57, apsiėmęs išversti lietuvių kalbon iš rusiškosios Rubakino veikalą „Sredi tain i čudes" („Tarpe stebūklų ir slaptybių"). Jei kas verčia tą pačią, meldžia viešai pranešti.

// **Lietuviškos encyklopedijos,** pažadėtos p. A Olševskio (Chicagoje) leisti jau pasirodęs pavyzdinis puslapis. Esąs dviskilčio formato, didesnio kiek, kaip „Aušrinė". Žinią gaunam iš „Lietuvos Žinių" (N57). Amerikos laikraščiams to pavyzdinio puslapio dar neteko matyt.

———==: o :==———

Iš SLA. seimo.

Baltimore, Md.— Sujungtomis jėgomis vietinių draugysčių 5 d. berželio atsibuvo iškilmingas apvaikščiojimas, maršavimas gatvėmis, iki pikniko vietos, ir paskui prakalbos.

Nežiūrint į tai, kad išryto lijo, ir gatvės buvo vaikščiojimui neparankios, ir diena rodės ūkanota ir daugiau lietaus pranašavo; ir nežiūrint į tai, — kaip gavau patirti — kad vietinis Baltimorės prabaštėlis keiksnojęs, ir būk draudęs nedalyvauti parodoje savo ištikimas aveles, — baltimoriečių niekas neišgązdino, — nei oro blogumas, nei kuningo persergėjimai — kad tai būsianti paroda-apvaikščiojimas kokių tenai «bedievių». Niekas negelbėjo.

Žmonės matyt buvo laukiantįs 26-to S. L. A. seimo su didžiausiu nekantrumu, ir uolum rengimusi sutikti taip iškilmingai šį seimą; visi mat nujaučia, kad S. L. A. yra mūsų tautos stulpu, kuris per 25 metus yra daug kuo patarnavęs prie mūsų tautos atgimimo ir kad žada ateityj daug didesnius darbus nuveikti.

Ryte 5 d. berželio jau apie 8 val. žmonės pradėjo rinkties ir grupuoties paskirtose vietose. Paroda prasidėjo eiti nuo Hollyday gatvės kaip 10:7 m. ryte, ir Baltimore gatve traukė į West End Parką, kur atsibuvo prakalbos ir linksmas piknikas. Ėjo keturios divizijos.

1. Divizija «Varpas», kuris savo skardžium balsu, rodos ir šaukia: lietuviai, pabuskit ir petis petin stokit vienybėn!.. Paskui varpą jojo raiti būrys policijos tvarkadarių ir maršalkos: p. V. Česna, P. Ambrozevičius, J. Laukaitis. Draugystės ėjo: Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio, po kokią 20 ypatų, kareiviškose uniformose, ir jų tarpe važiavo keliatas karietų su delegatais ir vietiniais lietuviais.

2. Divizija susidėjo iš šių: maršalka raitas J. Giedris, Uncle Sam (Dėdė Samas), o jauni vaikiukai nešė Amerikos vėliavą paskui «Dėdę». Potam ėjo draugystės: Šv. Jono, N. Koperniko ir p. A. Dailidonis, pasirengęs Didžiuoju Liet. K. Keistučiu, kuris jojo raitas ant arklio. Butų šis-tas pasakyti linkui kostiumų nepritaikymo, bet visgi gerai. Ant galo draugystė D. L. K. Keistučio.

3. Maršalka M. Kurilaitis, Raitelių Gvardija lietuvių jaunuomenės, kurios jojo 22 ypatos kareiviškose uniformose. Čion noris pridėti, kad lietuviai visados skolinasi ir glaudžiasi rodos prie lenkų, nes ir liet. jaunuomenės raiteliai turėjo uniformą lenkų «krakosų»; į lietuvius senovės

kareivius nei biskį nepanašųs; daugiau panešėjo į Rusijos kazokus. Švarkai (mundieriai) buvo raudoni, kepurės kazokiškos, žieminės. Toliaus ėjo draugystės: Dr. V. Kudirkos ir Simono Daukanto. Važiavo Teatrališkas Vežimas: paskui scena ir sostas D. L. K. Mindaugio, puikiai išrengtas; važiavo teatrališkos kuopos, dailės mylėtojai, ir lošikai, kurie loš Mindaugį 7 d. berželio. Kostiumai neblogai atrodė. Po jų ėjo draugystės: D. L. K. Mindaugio ir Lietuvos Balandžių Amerikoje.

4. Maršalka raitas irgi J. Garbus. Kriaučių neprigulminga unija ir prosytojų unija. Paskum važiavo įžymesni lietuviai karietose.

Kiek teko sužinoti, parodoje dalyvavo 12 draugijų. Maršavo gatvėms pėsčių į 200 žmonių. Karietų važiavo 53 ir vienas automobilius. Muzikantų buvo trįs benai.

Pikniką pasiekus ir suėjus į West End Parką, visi trįs benai puikiai sugrajino visi išvieno kelius maršus. Potam pribuvo automobiliuje Marylando gubernatorius ir miesto advokatas. Prasidėjo prakalbos. Perstatė kalbėtojus p. Čėsna, kuris irgi trumpai paaiškino apvaikščiojimo ir 26-to S. L. A. seimo naudingumą, kviezdamas 26 seimo delegatus rimtai ir šaltai S. L. A. reikalus svarstyti. Perstatė gubernatorių, Mr. Crothers, kuris lietuvius pagyrė, ir skatino prie šios šalies gerbuvio prisidėti, patapti gerais ūkėsais ir rūpinties savais reikalais, kaip pakilime apšvietoje, taip ir rūpinimos ekonomija. Kalbėjo 14 minučių. Toliaus kalbėjo S. L. A. prezidentas, p. M. J. Damijonaitis, skatindamas vienyties ir rišties į S. L. A. organizaciją. Kalba trumpa, tik neprisirengta, kalbėjo irgi 13 minučių. Tuomtarpu muzika gana gražiai sugrajino hymną. Potam kalbėjo angliškai miesto advokatas Mr W. F. Broening. Pagyrė Baltimorės lietuvius, kad S. L. A. 26 seimui surengė tokį iškilmingą apvaikščiojimą ir sąjausmingai darbuojasi savo tautinei organizacijai. Kvietė lietuvius prie mokslo, pramonijos, sakydamas, kad «durįs yra visiems atviros linkui progreso ir pakilimo ant augštesnio laipto, kaip dvasiškai, taip ir materiališkai, tik reikia noro ir pasišventimo» Kalbėjo 8 minutes. Toliaus dar kalbėjo lietuviškai P. Brachulis iš Chicagos, Ill. Nurodinėjo apie S. L. A. praeitį, ką gero Susiv. gali atnešti ir ką jau atnešė; privedė buvusius nepasikakinimus posmertinės $150 ir kad šiandien jau S. L. A. turi ir augštesnius skyrius įvedęs Kvietė kiekvieną lietuvį ir lietuvaitę prigulėti prie šios organizacijos. Kalbėjo 12 minučių. Trumpai ir geriausiai kalbėjo iš lietuvių p. P. Mikolainis iš New Yorko; jis pradėdamas kalbą pratarė: «Broliai ir sesers, aš šį susirinkimėlį vadinu lietuvišku atpusku»,—kas buvo proga linksmai nusikvatoti klausytojams. Privedė gana daug pavyzdžių iš gamtos gyvūnėlių, kurie susibudavoja sau milžiniškus namelius, nešdami šapelį prie šapelio, pavyzdžiu skruzdėlių, kurios kalnus supila dirbdamos visos išvieno. Taipgi ir męs privalome imti pavyzdį, ir «vienyties, jungties» Kalbėjo 6 minutes.

Paroda ir prakalbos puikiai nusisekė. Garbė Baltimorės lietuviams už puikų surengimą apvaikščiojimo, nes žmonės buvo girdima kalbant, kad pirmu kartu toks puikus ir linksmas «atpuskas» atsibuvo. Matyti, rengėjai uoliai darbavosi per ilgą laiką. Teko patirti, kad šis apvaikščiojimas lėšavęs į $1200.

Berželio 6 d S. L. A. prezidentas, p. M. J. Damijonaitis, 9:9 atidarė pirmą seimo sesiją, paskirdamas tris ypatas iš vietinių delegatų į komisiją priimti iš delegatų mandatus. Prasidėjo peršaukimas delegatų, kurie pribuvo nuo 46 kuopų. Tuomtarpu delegatų 58, su centro valdybos penkiais nariais. Taigi sprendžiamųjų balsų seimo reikaluose yra 63. Du delegatai iš So. Boston, Mass 33 kuopos pribuvo iš skaitliaus suspenduotųjų; dar pora delegatų atsiliepė, kad esą pasiuntę cetr. sekretoriui mandatus, kurie dar nebuvo pirmoje sesijoje priimti. nes centro sekretorius paaiškino, jog tų mandatų negavęs. Suspenduotų narių yra lygiai keletas, kurie nežinia, ar bus priimti, — nes tūliems pakėlus klausimą: ar priimti suspenduotuosius, ar ne, prezidentas p. Damijonaitis patarė, kad pirmiau turi būti perskaitytas pereitojo 25 seimo protokolas, kad butų žinia: už ką ir kaip jie suspenduoti; nes tada bus galima spręsti.

Prisegimui delegatams ženklelių paskirta komisija iš dviejų ypatų; komisijon inėjo moterįs. Prez. p. Damijonaitis, kvietė išsirinkti seimo vedėjus: pirmininką ir padėjėjį. Prezidentas pasiaiškino, kad jis nenori seimo vesti; jis tik iš šalies dabosiąs, kad seimas nenukryptų iš konstitucijos ribų. Rinkimas atsibuvo slaptu balsavimu ir slapta nominacija kandidatų. Ant seimo pirmininko nominaciją daugiausiai gavo balsų šie: V. Balčiūnas iš Shenandoah, Pa. 17 balsų; S. Gegužis iš Shenandoah, Pa. 15 balsų ir kiti po mažiau. Tapo seimo pirmininku išrinktas p. Balčiūnas su 34 balsais, o padėjėjas — p. Gegužis su 26 balsais. Seimo sekretoriais išrinkta dvi ypatos, nominuota ir balsuota slaptai. Ant kandidatų nominacijos gavo balsų daugiausiai šie: K. V. Račkauskas iš Scranton, Pa. 32 balsu, p. Byla ir M. M. Račiutė po 5 balsus, kiti po mažiaus; Račiutei atsisakius nuo kandidaturos liko Račkauskas ir Byla iš Shenandoah,Pa. Išrinkta pirmu sekretorium K. V. Račkauskas su 43 balsais ir p. J. Byla su 13 balsų liko padėjėju. Išrinkta du maršalkos prie durių. Skaitymo laiškų komisija išrinkta iš Jurgio Trečioko ir P. Mikolainio. Presos komisijon inėjo šie: V. Daugšis, V. Ambrazevičius ir J. Gaigalas, kurie suteiks žinias vietiniams anglų laikraščiams ir lietuviškai spaudai.

Užėmimas vietų seimo vedėjų ir sekretorių, kuriuos visus pakvietė p. Damijonaitis. Užimdami seimo viršininkystės vietas, p. Balčiūnas ir jo padėjėjas ir abu sekretoriai, atsišaukė į delegatus, padėkavodami už sympatiją išrinkime, ir kvietė delegatus rimtai ir bešališkai svarstyti S. L. A reikalus, kur keli ar keliolika tūkstančių narių laukia šiokių-tokių pagerinimų ir reformų įvedant į S. L. A. organizaciją.

Buvo įnešta skaityti 25 seimo protokolas, bet centro sekretorius p. Žemantauskas paaiškino, kad jis protokolo neturi su savim; atidėta ant antros sesijos perskaityti. Tuomi pirma sesija ir užsibaigė 11:30 ant pietų.

Sesija II. Atidarė sesiją pirm. p. V. Balčiūnas 2:7 m. po pietų.

1. Delegatų vardašaukis. Potam kįla klausimas· ką daryti su tais delegatais, kurie yra pribuvę, bet centro sekretorius nėra aplaikęs nuorašo nuo mandatų iš kuopų; bet jie su savim turėjo atsivežę. Po ilgokų pasikalbėjimų,nutarė priimti tuos mandatus, kurių kuopos yra gerame stovy ir nesuspenduoti. Tokiu būdu tapo priimti dar trįs delegatai. Išviso 65 delegatai ima dalyvumą. Minėti trįs delegatai priimti su ta išlyga, jeigu bus patirta apie jų stovį S. L. A. ir bus atrasta blogame stovy, tai seimas vėliaus apkalbės jų atstovybę. Radosi apie du ar daugiau delegatų, kurie yra suspenduoti už dalyvavimus konferencijose. Šie dar netapo priimti, bet bus kalbama vėliaus apie juos.

2. Skaitytas 25 seimo protokolas; skaitymas tęsėsi viršaus poros valandų. Buvo įnešta, kad 25 seimo protokolas atmesti. Tūli įnešė, kad reikia priimti. Bet, po trumpo apkalbėjimo, tapo išnešta sekantis nuosprendis. 1) kad negalima nei priimti nei atmesti, nes po kiekvienai sesijai 25 seime (kaip visų kitų seimų protokolas) tapo priimta. Taigi 26 seimo delegatai, išklausę 25 seimo protokolą ir sulyginę su originalu, taip ir paliko. Ant to ir užsibaigė.

3. Raportas prezidento S. L. A. p. M. J. Damijonaičio gana ilgas ir neaiškus; daugiaus panašus į pasiteisinimą. Raportas netapo priimtas nei atmestas; bet dėlei vėlumo laiko atidėtas apkalbėjimui ir priėmimui ant 3-čios sesijos pirmiausiai. Antra sesija užsibaigė 5:40.

Sesija III. Berželio 7 d. Atidarė seimo pirmininkas p. Balčiūnas 8:20 ryte.

1. Delegatų vardašaukis; tūli pasivėlino. Pribuvo du nauji delegatai, kurie ir tapo priimti (Dabar bus 67 delegatai).

2. Skaitytas protokolas sesijos 1 ir 2, kurie tapo priimti su šiuo pataisymu, įneštu p. Brachulio, kad vietoj «seimo pirmininkas», butų vadinamas ir užrašomas «pirmsėdis». Protokolas priimtas.

3. Apkalbėta ir nutarta, kad delegatai nekalbėtų daugiau penkias minutes viename klausime.

4. Paimtas apsvarstyman S. L. A. prezidento raportas (kuris buvo paduotas 2 sesijoje, bet tuomet nebuvo apsvarstytas ir priimtas.) Kilo ginčai gana karštoki, ir daugybė klausimų pasipylė, kad S L. A. prezidentas paaiškintų, daugiausiai: ant ko centro valdyba remdamosi suspendavo konferencijose dalyvavusius ir t. t. Ypač, kad prezidentas suminėjo Mass. ir Conn. valstijų konferentistus savo raporte, kad suspendavo kaipo S. L. A. griovėjus ir užsiimančius nešvariai agitacija. Bet New Yorko ir New Jersey valstijų suspenduotuosius konferentistus nepaminėjo. Pakilo daugybė vėlgi klausimų, dėlko raporte šito nėra. Prezidentas perskaitė laiškus šaukiamus į konferenciją ir t. t. Potam tūli įnešė, kad prezidento raportas butų priimtas. Kiti įnešė, kad butų atmestas. Po ilgų ginčų leista per balsus; už raporto priėmimą balsavo 20, už atmetimą 36 balsai. Tapo atmestu. Suspenduotųjų konferentistų ir šiaip narių klausimas atidėtas ant toliaus.

5. Centro sekretoriaus raportas gana trumpas. Tūli delegatai reikalavo kai-kuriuose dalykuose informacijų; paaiškinus centro sekretoriaus raportas priimta. Raportas centro išdininko ir kasos globėjų, po trumpų apkalbėjimų ir gautų informacijų, tapo priimti.

6. S. L. A advokato, p. Lopatos, raportas aplaikytas raštiškai ir anglų kalboje; perskaitytas, ir aptarus, paliktas išversti į lietuvių kalbą ir organe patalpinti.

7. Literatiškojo Komiteto raportas, kuriame tarp ko kito, nurodinėja ir atstatymą nuo «Tėvynės» rėdymo p. Vidiką, motivuodami, kad p. Vidikas visu savo redaktoriavimo laiku, niekuo neprisidėjo prie gerinimo S. L. A., bet kaip-kur net mėgino pakenkti, ypačiai prieš atstatymą, ką yra «T.» tilpę p. A. Ž. felietonai ir kiti tam panašųs. Čia atsirado ir Vidikas ant seimo; jam buvo duotas balsas paaiškinti. Po ilgokų pasikalbėjimų, Lit. Kom. raportas tapo priimtas su šitokia pasarga, kad Literatiškas Komitetas verčiau butų prižiūrėjęs iki 26 seimui visus raštus talpinamus «Tėvynėje» ir neatstatęs p. Vidiko nuo redakcijos iki šiam seimui, nes bebuvo vos kelios savaitės. Pasiaiškino ir p. Vidikas, kad nemanęs nieko blogo S. L. A. ir kad straipsniai panašųs kaip Žagaro ėsą duoda progą ir medžiagos nariams S. L. A. protauti ir neintikėti lenggvatikiams.

Skaityti laiškai su linkėjimais, tų kuriuose aukų buvo prisiųsta. Tarpe tų, buvo skaityta laiškas su linkėjimais ir nuo Šventakuprių Partijos iš Didžiojo New Yorko; laiške buvo prisiųsta aukų $6. Laiške buvo suminėta, jei kas prasižengia, kad prisiųstų seimas šventakupriams ant rekolekcijų. Delegatai smarkiai delnais nuplojo ir gardžiai pasijuokė. 3-čia sesija užsidarė 11:55.

Sesija IV. Atidarė seimo pirm. p. Balčiūnas 2 val. po pietų.

1. Delegatų vardašaukis.

2. Raportas Liter. Kom. linkui išleidimo S. L. A. historijos. Lit. Kom. pranešė ir paaiškino, kad su p. Laukiu padaręs sutartį sutvarkymo minėto veikalo; p. Laukis apsiėmęs surėdyti jį iš literatiškos pusės kuopopuliariškiausiai. Ant to sutikta, ir palikta Lit. Kom priežiūrai. Raportas priimtas.

3. Emigrantų komisijos raportas. Komisijos narys, p. A. Kandrotas pranešė žodžiu, o antras narys V. Ambrazevičius perskaitė raštišką raportą, iš kurio pasirodė, jog komisijos pagalba šiokiu-tokiu būdu suteikta 555 ypatoms, atkeliavusioms iš Europos tik vienų metų laiku. p. V. Ambrazevičius patarė ir ant toliaus S. L. A. prigulėti prie Slavonic Immigration Society, ir patarė, kad paskirtų Susiv. šiais metais $500 tam reikalui, (tas, beabejonės, bus svarstyta vėliaus), p. Mikolainis norėjo nurodyti, kad iš to skaitliaus sugelbėtų lietuvių ne visi reikalavo paramos ant Ellis Island, ir mėgino parodyti, kad komisijos narys p. Kandrotas neatsakantis tame dalyke (čia perskaitė ir tūlo pasiguodimo laišką). Bet pasirodė, kad tarpe pp. Mikolainio ir Kandroto slėpiasi kokie ypatiškumai. Delegatai, nepaisydami ant to, raportą emigrantų komisijos priėmė.

4. Paimta apsvarstymui ir aptarimui, suspenduotų narių, dalyvavusių konferencijose; ar teisingai centro valdyba pasielgė ir tt. Įnešta p. Brachulio, kad apkaltinamųjų, tai yra suspenduotųjų narių butų dokumentai, tai yra konferencijų atsišaukimai ir tarimai perskaityti, — visų tų, kurie yra šaukę konferencijas; tokiu būdu bus patirta, už ką jie tapo suspenduoti. Potam duota pasiteisinimas žodžiu tiems, kurie yra į seimą prisiųsti, kaipo delegatai,bet suspenduoti,kaipo „konferentistai'' Nutarta skaityti visus tuos dokumentus, kuriuos C. valdyba turėjo su savim ir ant ko remdamies suspendavo, kaip tai: kuopų atsišaukimus rengti konferencijas ir konferencijų nutarimus (protokolus). Prasidėjo skaitymas dokumentų, kuris tęsėsi viršaus tris valandas; skaityti Conn., Mass ir New York'o — New Jersey valstijų darbai. Iš konferencijų tarimo, visur pasirodė neužsiganėdinimas naujaja konstitucija ir padidinimu mokesčių. Užtai kuopos buvo priverstos balsą pakelti. Iš centro valdybos nuosprendžių, kurie ant to pamatuodami spendavo, pasirodė, kad jie tą darė už priešinimąsi naujai konstitucijai, priimtai ant 25 seimo. Išklausius visus dokumentus, buvo duotas balsas pasiteisinimui suspenduotiems, kurių radosi trįs ypatos: du iš So. Bostono, Mass.: p. J. Naviackas ir J. Raulinaitis, ir p. J. T. Kazlauskas iš New Haven, Conn. Išklausius šių žodžių pasiteisinimus pasirodė, kad jie buvo kuopų išrinkti į konferencijas, ir kuopos šaukė konferenciją dėlei pereitojo 25 seimo nutarimo linkui apsunkinimo narių priėmus naują konstituciją ypač pakėlimo mokesčių, ir kad esą perdaug valios centro valdybai; ir jie pasirašę ne iš savo noro po konferencijų nutarimais, bet buvę spiriami kuopų. Ir pamačius So. Boston, Mass kuopa, kad jų pasiuntiniai suspenduoti už dalyvavimą konferencijose, atsisakė ant toliaus prigulėti prie S. L. A. viršaus 200 narių tik iš vienos kuopos; taip-pat buvo girdima ir iš kitų suspenduotų narių. Po pasiteisinimui, didžiumos delegatų patarė paliuosuoti visus nuo suspendavimo dalyvavusius konferencijose. Bet prezidentas p. Damijonaitis aiškino, kad dar turįs daugiau dokumentų, kad konferentistai tikrai norėjo griauti ir pakenkti Sus. Liet. Amr. Dėl vėlumos laiko perbalsuota ir palikta kitai sesijai galutinai aptarti, ką padaryti su „konferentistais'': ar paliuosuoti nuo suspendavimo ar — ne; tas bus paimta, kaip tik atsidarys 5-ta sesija pirmiausiai Tuomi 4-ta sesija ir užsibaigė 6:30 vakare. Reikia priminti kad čion buvo tūlų delegatų dideli užsikarščiavimai, kaslink to viso spendavimų reikalo.

Sesija V. Berželio 8 d. atidarė sesiją pirmininkas p. Balčiūnas rytmetį 8:28.

1. Delegatų vardašaukis; tūli pasivėlino kelias minutes. Tūli atsišaukė, kad sekretoriai neiškraipytų bešaukdami delegatų pa vardes.

2. Skaityti protokolai III ir IV sesijų. Trečios sesijos protokolas priimtas vienbalsiai. Ketvirtos sesijos protokolas priimtas su šiuo pataisymu. kad užiuot „suspenduotų kuopų ir narių dalyvavimą konferencijose'', turi būti tik narių suspenduotų už dalyvavimą konferencijose, nes kuopos nebuvo spenduotos.

3. Paimtas klausimas, kuris liko neišrištu IV sesijoj, — suspendavimas narių, dalyvavusių konferencijose, ir po konferencijų tarimais pasirašiusių, ir užkvietimus kuopų rengti konferencijas. Sesijoje 4-toj buvo jau gana plačiai išklausyti dokumentai, ant ko remdamęsi centro valdyba spendavo. Bet 4-toje sesijoje S. L. A. prezidentas p. Damijonaitis sakė, kad esą dar ir daugiau dokumentų, kuriuos turįs (laiškus) liūdijančius, kad „konferentistai'' norėjo pakenkti S. L. A. Šioje 5-toje konferencijoj raštiškų dokumentų nepriduota. Bet vienas delegatas p Jurgeliūnas iš So Boston, Mass mėgino nurodinėti, kad yra kaltais ir teisingais suspenduotais p. J. Naveckas ir J. Raulinaitis iš So. Boston, Mass. už konferencijų šaukimą Mass. valstijoje ir kurstymą kuopų. (Kįla didelis lermas). Antras delegatas irgi norėjo apkaltinti suspenduotuosius narius Conn. valstijos konferentorius, kurie šaukę kuopų konferencijas ir ėję priešais naują konstituciją ir centro valdybą, — tai J. T. Kazlauskas ir J. Pruselaitis iš New Haven, Conn. (Kįla dar didesnis triukšmas delegatų tarpe). Norėjo visi seimininkai kartu kalbėti; tūli užsipuolė ant pirmininko, kad dabotų balsus kas prašė, o nevisi ant karto kad atsistotų ir kalbėtų. Po ilgokų pasiginčinimų priėjo prie to, kad balsuoti: ar centro valdyba teisingai suspendavo, o antras įnešimas, kad visus, kurie tik yra suspenduoti dalyvavime konferencijų (ne mokesčių) paliuosuoti nuo suspendavimo ir išteisinti. p. Račiūtė įnešė, kad balsuotų delegatai vardą ir kuopos numerį, išaukiant australišku būdu, o p. Brachulis užprotestavo ir patarė laikytis S. L. A. konstitucijos ir balsuoti slaptu balsavimu; didžiuma nutarė balsuoti slaptai. (Triukšmas iš naujo linkui balsavimo). Nubalsuota slaptu balsavimu. Kad teisingai suspenduoti balsavo 11 balsų, kad priimti suspenduotuosius ir kad jie nekalti — 54 balsai. Tokiu būdu visi konferencijose dalyvavę, paliuosuoti nuo suspendavimo. (Delnų plojimas).

Pertrauka 10 minučių.

4. Pirmsėdis apreiškė, jei kas iš suspenduotų narių konferencijose, o yra siųsti delegatai į 26 seimą, ir turi mandatus, kad juos priduotų; pridavė mandatus: p. J. Naviackas ir J Raulinaitis abu iš Boston, Mass. kuopų; jiems tapo suteikti delegatų ženkleliai ir sprendžiamasi balsas 26 seime. Pribuvo ir vice-prezidentas p. Živatkauskas šioje sesijoj, ir S. L. A. prezidentas p. Damijonaitis prisegė p. Živatkauskui delegato ženklelį.

5. Raportas komisijos kningų peržiūrėjime S. L. A. (buvo sunku užrašinėti skailines greitai skaitant). Tarpe kitko pasirodė, kad «Tėv.» išleidinėjimui per pereitus metus Susivienijimas yra pridėjęs $1200. Kilo ir daugiau norinčių žinoti klausimai, kad smulkiau tūli išmokėjimo dalykai butų apreikšti, ne abelna sutrauka kaip įnėjimų, taip ir išėjimų, bet p. Mikolainis, kningų peržiurėjimo komisijos narys, paaiškino, kad prie dabartinės systemos kningų vedime,sunku yra klasifikuoti, ypačiai išeigas, nes be pagalbos sekretoriaus nieko negalima surasti. Raportas priimtas, nors ir neaiškus

6. «Tėvynės» administratoriaus raportas skaitytas. Pasirodė, gana neaiškių ir nesutinkančių vietų su kningų peržiurėjimu komisijos raportu. 26 seimas nepripažindamas administratoriaus raporto pilnu, kaip turėtų būti išduotas, didžiuma balsų jo nepriėmė.

7. Kningiaus raportas, išklausius, pasirodė ir gi atskaitoje nepilnas. Nutarė sugrąžinti raportą p. Astramskui, ir pareikalauti, kad pagarsintų per «Tėvynę» pilną apyskaitą kningų, kaip parduotų taip ir esančių.

8) Skaityti laiškai su linkėjimais ir pridėtomis aukomis. Delegatai padėkavojo delnų pataškenimu.

V sesija užsibaigė ant pietų 12:7 minutės.

Sesija VI Atidarė seimo pirm. p. Balčiūnas 2:13 m. po pietų.

1. Delegatų vardašaukis.

2. Skaityti atsišaukimai ir prašymai į 26 seimą, taipgi perskaitytas ir reikalavimas buvu-

sio «Tėv.» redaktoriaus p. Vidiko, kad nuo to laiko, kada Literatiškas Komitetas jį paliuosavo nuo «Tėv.» rėdymo, butų jam (Vidikui) užmokėta iki to laiko, būtent iki 17 d. liepos š. m. pilna redaktoriaus alga, t. y. iki pabaigai redaktoriavimo metų. Kilo daugybė klausimų. Delegatai reikalavo paaiškinimo nuo Centro Valdybos ir Liter. Komiteto: ar buvo padaryta sutartis, kad negalima butų prašalinti redaktorių, jeigu prasižengia? Atsakyta, kad jokios sutarties nebuvo padaryta. (Kilo triukšmas salėje). Centro Valdyba paaiškino, kad ji parleidusi krivulę, apmokėti p. Vidikui už kelionę iš Bostono į New Yorką $12 ir už dvi savaites laiko apmokėti nuo paliuosavimo iš redakcijos $36, nes paliuosavus tiek p. Vidikas reikalavęs. Po ilgų diskusijų seimas priėjo prie to, kad balsuoti: ar apmokėti p. Vidikui iki 17 d. liepos, ar ne. Balsuota slaptai. Kad butų apmokėta balsavo 28 ypatos, kad nemokėti — 40 balsavo. Nutarta nemokėti. Skaityta atsišaukimas iš New Haven, Conn. 142-ros kuopos, kuri, nurodinėdama, kad esanti suspenduota už mėnesinių mokesčių nemokėjimą pagal naują konstitucija; esą pasiuntę sau sio bertainio mokesčius po senovei, bet centro kasierius sugrąžinęs atgal. Ir jeigu nesugrąžintų mokėjimo į S. L. A. po senovės tai New Haveno kuopa reikalauja sugrąžinti jai $308 įmokėtų piningų į S. L. A. Atsišaukimas arba prašimas atmestas. Pasirodė ir Bagočiaus reikalavimas.. Skaitytas nuo F. J. Bagočiaus laiškas, iš kurio buvo suprasta, kad jis norįs ir vėl prigulėti į S. L A. ir laiške sako «kategoriškai» reikalaująs sugrąžinimo teisių, ir kad butų skaitomas S. L. A. nariu. Atmesta svarstymas (Kitas seimo delegatas mums šiaip rašė: «Skaitytas F. J. Bagočiaus reikalavimas, kad XXVI Seimas jam sugrąžintų visas atimtas nuo jo, kaipo nario, privilegijas ir atšauktų išmetimą, kaipo neteisingą. Taipgi kad visi XXVI Seimo delegatai jį (Bagočių) perprašytų atsistojimu ir apšauktų XXV seimą linkui Bagočiaus neteisingu. Jei šito XXVI Seimas nepadarysiąs, tai Bagočius grąsina Susiv L A. teismu.— Šitas Bagočiaus reikalavimas likosi nušvilptas ir delegatai vienbalsiai (išimant M. M. Račiutę ir Raulinaitį, kurie norėjo, kad Seimas prieš Bagočių nusilenktų) jį atmetė, be jokių ceremonijų...)

4. Skaityti laiškai su linkėjimais 26-tam seimui. Pertrauka 10 minučių

5. Skaityta kuopų įnešimai, kurie buvo sugrupuoti per tam tikrą komisiją. kokios kuopos ko reikalauna: atmesti, pataisyti ir taip toliau — kaip ve linkui naujosios konstitucijos. Taipgi ir abelni įnešimai labui S. L. A. ir 26 seimui ant apsvarstymo. Po perskaitymui įnešimų daugelis delegatų atsišaukė, kad jų kuopų įnešimų nėra skaityta ir užrekorduota įnešimų eilėn (kįla triukšmingas lermas). Pasipylė balsai, kad skaityti visų kuopų įnešimus išnaujo. Kiti rėkė, kad ne. Didžiuma nubalsuota, kad butų perskaityti tie įnešimai, kurių kuopų nebuvo perskaityta. Pareikalavus nuo tvarkymo komisijos kuopų įnešimų, vienas narys pasakė, kad pas jį namie įnešimai užrakinti. . (pakįla ir vėl audra), p. Brachulis įnešė sesiją uždaryti (buvo 5:20). Kiti užrėkė, kad atmesti

6.Įnešta, ką daryti su kuopoms ir nariais, kurie yra suspenduoti už mokestis; paaiškinta, kad kaip bus užsimokėję pagal kontsituciją, tai ir vėl bus S. L. A. nariais ant toliaus.

7. Ir vėl įnešta per p. Brachulį sesiją uždaryti; ir vėl nupuolė įnešimas. (5:34.)

8. Įnešta, kad imties prie konstitucijos: ką daryti su ja. Tūli sakė visai atmesti, kiti reikalavo tik pertaisyti; treti sako: lopyti konstitucija, — tai veltus darbas; ketvirti sakė: naujosios konstitucijos žmonės nei su Salamono galva negalės pertaisyti» ir tt. ir tt. Atstovas p. Grybas iš 30 kuopos įnešė, kad skaityti projektą, parašyta naujai konstitucijai Dr. J. Šliupo ir V. K. Račkausko (kįla karšti ginčai ir suirutė); didžiumos šauksmu neprileista perskaityti: tūli sakė, kad ir daugiau projektų ėsama; visus perskaityti tęsis gana ilgas laikas. p. Birštonas skaitė tūlus punktus ir paragrafus iš konstitucijos, ko turim prisilaikyti ir žinoti, kaip taisyti (ir vėl iškilo karšti ginčai). p. Skritulskas įneša, kad nebutų vienam klausime kalbėti leista daugiausiai tris kartus; sako: kitiems visai nebėra progos Neparemat.

Pirmsėdis seimo, p. Balčiūnas, taip tapo sunervuotas, iš betvarkės ir nemokėjimo vesti seimo, kad sesija užsibaigė 6 valandą vakare, didžiausioje betvarkėj; tik riksmai buvo: «balsuoti», «balsuoti» ir tt. ir nebuvo žinia: už ką jis kvietė prie to balsavimo; svetainėje buvo tik girdžiama alasas ir juokai; užsibaigė su «lietuvišku cirkum» ši sesija...

(Kitas seimo delegatas mums iš tos dienos dar šitaip rašė: «Seime frakcijos labai aiškios, ypač socialistai nepraleidžia progos nepakėlę vaidų, gerai dar, kad antra pusė nesierzina ir išmintingai nuo vaidų, kiek galėdami, lenkiasi. «Carai» ir «despotizmas» — tai paprasti priedai pradedant ką-nors pasakyti; bet rimtesni žmonės ne labai atkreipia į tai atidžios.— Tikiuos, kad viskas neblogiausiai susitvarkys. —Biskį netaktiškai elgėsi M. M. Račiutė, kuri begalo šneka, į vieną klausimą ima, kad ir po 20 sykių balsą. Negalint su jaja ir p. Dunduliene gauti rodos, didžiuma balsų nutarta, kad vienai ypatai į vieną klausimą neduoti daugiau balso, kaip 3 sykius. Net nutarta, kas neužsilaikys tvarkoj, tai suspenduoti visai sesijai. Žinoma, čia vėl pasigirdo išvadinimai «carais», «despotais», etc....»)

Berželio 9 d.— Prieš atidarant sesiją, seimo pirmsėdis p. Balčiūnas padėkavojo iš širdies delegatams 26 seimo už suteikimą jam tos garbės, išrinkimo 26 seimui pirmsėdžiu, bet jauzdamas save silpnu seimo tvarkos palaikime, ir kad ėsąs pirmu kartu ant seimo, ir seimo pirmininku, meldė delegatų išrinkti kitą į jo vietą pirmsėdį. (Mat buvo įvykusi suirutė VI sesijos pabaigoj dėlei pirmininkonetvarkumo ir dalykų bei taisyklių nepažinimo, ir dėl to norėta atsisakyt: matyt, žmogus sąžiniškas, ko negal, tai paveda kitiems) Tūli delegatai patėmijo, kad pirmiausiai butų sesija atidaryta ir delegatai peršaukti, ką p. Balčiūnas, seimo pirmsėdis ir išpildė, atidarydamas VII sesiją 8:22 rytmetį.

1. Delegatų vardašaukis; tūli pasivėlino kelias minutes.

2. Perskaityti protokolai V ir VI sesijų. Penktos sesijos protokolas priimtas vienbalsiai. Šeštos sesijos protokolas priimta su mažais pataisymais.

3. Rezignacija seimo pirmsėdžio p. Balčiūno, ir įnešimas, kad išrinkti kitą; tūli rezignaciją parėmė. Bet p. Ambrazevičius, Brachulis, Mikolainis tam pasipriešino ir paaiškino, kad tai pirmas atsitikimas toks įvyktų Susiv. historijoj, ir kad neišmintingu butų rinkti naujas, nes yra pirmsėdžio pagelbininkas tam išrinktas, dėl pavadavimo. Parėmėjai rezignacijos atsiėmė savo nuomonę atgal, ir p. Balčiūnas pasiliko seimo pirmsėdžiu iki užbaigos seimo

4. Buvo likęs ant stalo nuo VI sesijos įnešimas, kad perskaityti 30-tos kuopos sutaisytą konstitucijos projektą. Kįla daugybė klausimų ir reikalavimų vieni delegatai reikalauja skaityti, kiti priešinasi Didelė dalis reikalavo. kad butų dabartinė konstitucija atmesta visai... p. Brachulis pasakė, kad nei vienos minutės be konstitucijos negalime gyventi nes valdžia, sako, gali pasilaikyti mūsų, — Susiv. L. A. turtą ir t. t. Pirmsėdžio pagelbininkas p. Gegužis vedė seimo tvarką, ir nedavė daugiau balsų diskusuoti; tuomtarpu buvo įnešta, kad sekretorius skaitytų originališkus kuopų įnešimus, 26 seimui prisiųstus linkui pataisymo konstitucijos. Pradėjus skaityti ir pasirodžius jų gana daug esant, — taip kad seimas turėtų užsitraukti net keles dienas vieną palei kitą perskaitant, — vėl įnešta, kad išrinkti komisiją pataisymui konstitucijos ir kad pavesti visus kuopų patarimus tai komisijai, kuri bus išrinkta. Skaitymas didžiumos balsų tapo atmestas. p. Mikolainis kalbėjo, nurodinėdamas, kad ant šio 26 seimo, žiūrima ir laukiama netik Susiv. narių, bet ir abelnai visu lietuvių; užtai mums butinai reikia išklausyti ir išgirsti kuopų įnešimus, kaslink sutvarkymo ir pritaikymo įstatų prie mūsų žmonių reikalavimo, nes kitaip, sako, užsipelnysim sau ant kaktos dėmę.— Balsuota: ar skaityti visus įnešimus, lytinčius konstitucijos, ar ne. 29 balsavo už neskaitymą, o 14 balsavo, kad skaityti. Ir kartu tapo nutarta visą medžiagą perduoti konstitucijos pataisymo komisijai.

Įnešta, kad pataisymui konstitucijos butų išrinkta komisija iš penkių ar septynių ypatų. Nubalsuota rinkti iš septynių ypatų susidedančią komisiją. Rinkimas. Nominacija ir balsavimas slaptas. Išrinkti į pataisymo konstitucijos komisiją šie, daugiausiai balsų gavę: V. K. Račkauskas 46 bal., V. Daukšys 42 bal., M. M. Račiutė 39 bal,P. Mikolainis 34 bal. J. Simanavičius 34 bal., J. Neviackas 33 bal., P. Birštonas 27 bal.

6. Buvo patarta ir pradėta skaityti per Mikolainį, kad 26 seimas aptartų pamatinius įstatus, pataisyme konstitucijos. Patarimas atmestas, ir visa medžiaga, kas tik yra prisiųsta ir priduota 26 seimui linkui konstitucijos, bus perduota konstitucijos komisijai.

7. Skaityti laiškai su linkėjimais ir prisiųstomis aukomis. VII sesija pasibaigė 12:10 ant pietų.

Sesija VIII. Beržel. 9 d. 1. Delegatų šaukimas. 2. Neišmokėtos posmertinės palikta centro valdybai, iki gaus galutinus dokumentus paveldėjų kam priguli, tada centr. val. išmokės. 3. Tarta apie «Tėvynės» priverstiną ėmimą kiekvienam nariui. Kilo ilgos diskusijos Mat ėjosi apie kaštus. Galutinai nieko nenutarus — ar turi imti «T.» kiekvienas, ar ne, išrinkta komisija iš nusimanančių spaustuvės darbą, aprokavimui kiek užlaikymas «T.» lėšuoja Komisijon inėjo šie: V. K. Račkauskas, Pūkas, Neviackas, Račiūtė, Mikolainis. Skaityti kitų spaustuvių laiškai: p. A. Olševskis padavė šiokias išlygas: 6500 egz. (vieną savaitę) už $80. Per metus 52 egz. Atspauzdįs už $4160. p. J. J. Paukštis davė šias išlygas: 6500 egz. už $83. Tananevičius — 6500 egz. $90. «Tėvynės» klausimas neužbaigta.

4. Inešta, kad centro sekretorius apreikštų, kas yra išrinkti visuotinu balsavimu šių metų valdybon. p. Žemantauskas užprotestavo, kad buvo neteisingi rinkimai, kad buvo nešvarios agitacijos ir juodinimai ypatų. Pridavė lapelį pasirašiusių „seni nariai'', kur buvo nešvari agitacija už Strimaitį. Kitą nešvarų laišką pridavė p. Žem. rašytą p. Raulinaičio iš So. Boston, Mass. siųstą į Shenandoah, Pa. Pirmasis lapelis atmestas; p. Raulinaičio laiškas paliktas (rodos prie skundų). Mikolainis prakalba lin kui slykščiosios agitacijos ir apjuodinimo referendumo. p. Žemantauskas, gavęs balsą, sako apie tai, kad dirbąs gana daug dėl S. L. A. ir nemanąs, kad butų užsitarnavęs apjuokimus. Kalba p. Ram. linkui paslaptingos agitacijos (pakįla didelis triukšmas, vieną minutę buvo negirdėt). Priėjo prie balsavimo ant centro sekr. protesto linkui paskutinio referendumo nelegališkumo. Balsuota kad legališki rinkimai 29 bal. kad ne 21 bals.

Centro sekr. apreiškia visuotino balsavimo pasekmes. Išrinkta: prezidentu S. L. A. p. F. Živatkauskas 1131 balsų; p. A. A. Aponaitis 407 bal. M. J. Damijonaitis 341 bal. ant vice prez. S. Žalneraitis 837 bal. J. Tareila 767 bal. M. Žaliackas 537 bal. ant sekr. A. B. Strimaitis 1403 bal. J. Žemantauskas 1331 bal, ir p. Lesniauskas 490 bal. Kasos globėjai: T. Paukštis 1676 bal. K. Va- T. Baltrušaitienė 871 bal. dr. rašius 937 bal. Daktaras Sus. dr. J. T. Baltrušaitienė 871 bal. dr. Greičiunas 415 bal. ir dr. Rutkauskas 356 bal.

Inešta, kad seimas naują centro valdybą užtvirtintų. Sekretorius p. Žem. praneša, kad visi kiti gerai stovi Susivienijime, išimant išrinktojo sekretorium p. Strimaičio, kuris esąs suspenduotas už tris mėn. nemokėjime mokesčių. p. Strimaičio buvo prisiųstas laiškas seimui (ir pats pribuvo), kad jo buta užmokėta iškalno, bet kuopa turbut dasileido klaidos, neprisiųsdama į centrą; priduota mokesčių kningutės ir kiti dokumentai. kad Str. yra užsimokėjęs. p Mikolainis dar darodinėjo, kad Strimaitis norėjęs atsimesti nuo S. L. A., bet dagirdęs, kad bus išrinktas cent. sekr. pasiuntė užsimokėjimą į centrą. Strimaitis gi pasiaiškino, kad jau 15 metų prigulįs į S L. A. ir nei kartą dar nebuvęs užmokestis suspenduotas, o išstoti visai nemanęs. Nutarta: p. Strimaitis yra pilnu nariu. Iššaukta tie, kurie radosi seime, išrinktieji į centro valdybą.

Centro valdyba susideda šiems metams iš šių. prez. **F. Živatkauskas,** vice-prez. **S. Žalneraitis,** Sekret. **A. B. Strimaitis**, kasos globėjai: **T. Paukštis** ir **K. Varaška,** daktaras:**J. T. Baltrušaitienė.** Ineša p. Brachulis, kad centro valdybą užtvirtinti, kas ir atlikta. Nauji centro valdybos nariai kalba į delegatus ir abelnai išsireiškia, kad dirbsią kuogeriausiai labui S. L. A.

Sesija užsibaigė 6.35.

Sesija IX. Rinkimas įvairių komisijų, nominacija vieša, balsavimas slaptas. 1) Komisija Susiv. stovio (vidurinių reikalų tvarkymo iškilus kokiems nesusipratimams); išrinkti šie: A. Žolinas (49 bal) ir p. Bendoraitis (37 bal.). 2) Finansų komisija: Beržinskis (35 bal.) ir p. Kazakevičius (38 bal.). 3) Apšvietos komisija (įnešta ir nutarta, kad į apšvietos komisiją butų renkami ir neesantieji ant seimo). Išrinkti šie: Dr. J. Šliupas (63 bal.) ir p. Jokubynas (45 bal.). 4) Literatiškas komitetas išrinktas iš šių ypatų: p. Šernas (41 bal.), Mikolainis (38 bal.), Dr. J. Šliupas (36 bal).

Rinkimas „Tėvynės'' redaktoriaus. Literatiškas komitetas rekomendavo seimui šias ypatas: J. O. Širvydą, V. K. Račkauską ir J. Laukį. Rekomendacija priimta. Balsavimas slaptas. V. K. Račkauskas balsų gavo 42, J. O. Širvydas 24, Laukis nei vieno. Išrinkta redaktorium Račkauską. Jisai prakalba į delegatus.

Emigrantų komisija. Įnešta ir nutarta rinkti iš vieno nario. Išrinkta p. V. Ambrazevičius.

Išrinktoji komisija (VIII sesijoj) sutvarkymui ir aprokavimui kokiu būdu geriau išleidinėti organą S. L. A. „Tėvynę'', išdavė raportą, ir rekomendavo, kad: 1) Administratorių panaikinti ir pavesti centro sekretoriui užžiūrėjimą spaustuvės tvarkos, ir kad sekr. butų pilnu gaspadorium ant spaustuvės. 2) Turėti vieną gerai atsakantį ir pažįstantį spaustuvės darbą zecerį, kuris už kitus butų viršesniu; bet negali nieko priimti nei išmokėti be žinios sekretoriaus, kuris turi vesti visus reikalus. Priimta.

Pagal kuopu reikalavimo, kad butų prie kuopų įvesta pašalpos skyrius (žinoma, kurios kuopos norės) nutarta. kad: Stovio komisija išdirbtų projektą, ir apskelbti viešai per organą, ir kad kuopos prisilaikytų vienų taisyklių.

Nutarta, kad advokatą S. L. A. pasilikti ant valios centro valdybai; reikalui gali inti.

Skaityta įvairi laiškai, atsišaukimai ir prašymai pašalpos iš S.

Advokatų bilos reikaluose S. L. A.

L. A.: p. Brachulio $286, ir p. Lopatos bila $190. Nutarta užmokėti. Toliau seka visa eilė išmokėjimų centro valdybos nariams ir kitiems.

IX sesija pasibaigia 12:10 ant pietų.

Sesija X. Tąsa dar bilų išmokėjimo.

Nutarta už organą mokėti 7 centus kas mėnuo, pradedant nuo liepos 1 d. š. m. ir nutarta kad organas butų imamas tik vieno nario šeimynoje.

Sekretorius turi užsistatyti $1000 kaucijos ir užimti vietą tuojau po seimui. Kasierius palikta ant tų pačių išlygų, kaip buvo ir pirmiau, tik bus mokama kasieriui $50 ant mėnesio ir nevalia jam piningų laikyti pas save daugiau, kaip trijų mėnesių.

Šiais metais tautiškų centų pribuvo vos $384.13. Paskirstyta sekančiai: „Aušrai'' $75, „Paramai'' $50, Kankiniams $100. Vištaliui $60, Konkursui Vadovėlių $50, Ateivių reikalams $49.13.

Nutarta 42 balsais **ateinantį seimą laikyti Brooklyn'e, N. Y.** sijų. Nutarta 42 balsais **ateinantį seimą laikyti Brooklyn'e, N. Y.**

26 seimo užbaiga. Delegatai atsistojimu padėkavojo seimo vedėjams, taipgi delegatai atidavė garbę Baltimorės lietuviams už prisidėjimą gana daug prie šio 26 seimo surengimo. Iš visų delegatų buvo galima išskaityti džiaugsmą užbaigiant seimą, kuriame gana daug nuveikta S. L. A. labui ir su menku triukšmu. Seimas užsibaigė 10 d. berželio 6:40 vakare. **Varguolis.**

Iš T. M. D. IV SEIMO.

Baltimore, Md. — Nepribuvus centrališkam pirmininkui, seimą atidarė centro išdininkas, p. Povilaika. Kningų peržiūrėtojais išrinkti: Ramanauskas, Kundrota, Želvis, Juozūnas. Kningos rasta geroje tvarkoj. Centralinių viršininkų raportai išklausyta ir priimta.

Sesija 1-ma užsibaigė 11 val. vakare, 6 d. berželio. Antrą sesiją atidarė 8 d. berželio nuo 8 val. vakare. Tuojaus perskaitytas pirmos sesijos protokolas ir nutarimai. Potam kningų peržiūrėtojų raportas—ir gi priimtas. Kningiaus raportas priimtas. Literatiško Komit. raportas (nuo Laukio ir Jokubyno) priimtas. Potam perskaityta keletas prisiųstų linkėjimų.

Ateinančiems metams išrinkta į T. M. D. centro valdybą šie: prezidentu V. Daukšys, sekretorium J. Žemantauskas, kasierium pasilieka A. J. Povilaika.

Organu T. M. D. „Lietuva'' atsisakė toliaus būti. Ką išrinks centro valdyba, dar nežinia.

A J. Ramanauskas.

Levas Lolstojus.

Netyćioms.

Jis sugrįžo 6 valandą ryto ir nuėjo, kaip paprastai į nusirengiamąjį kambarį, bet užiuot nusirengti, jis atsisėdo, tiesiog sukniu bo ant kedės, paleidęs rankas ant kelių, ir taip sėdėjo nesijudindamas penkias arba dešimt minučių ar gal valandą... Jis neatsiminė.

— Čirvų septynakė. Mušta!

Ir jis pamatė bjaurų nesikrutinantį jo snukį, nušviestą užsiganėdinimu.

— Ach, šetonas! — garsiai prabilo jisai.

Už durų sušnabždėjo. Ir naktinėje mučėje, naktiniuose marškiniuose, žalio aksomo (tymo) pantapliais apsiavus, išėjo jo pati, neaugšta, diktoka, graži šviesiaplaukė, su meiliai-linksmomis akimis.

— Kas tau yr? — pratarė ji ir pažiūrėjus jam į veidą, sušuko tą patį. — Kas tau yr!!? Miša, kas tau yr?

— Man tas yr, kad aš prapuoliau.

— Kortavai?

— Taip.

— Na, ir kas?

— Kas? — su kokiu tai piktu juoku atkartojo jisai. — Tas, kad aš prapuoliau! — Ir jis lyg suvirko, sulaikydamas ašaras.

— Kiek kartų aš prašiau, meldžiau!

Gaila jai buvo jo, bet daugiau gailėjosi savęs, ir dėlto, kad reikės kęsti vargą, ir dėlto, kad ji visą naktį nemiegojo, kankindamos ir laukdama jo. „Jau penkios valandos'' mąstė ji, žvilgterėjus į laikrodį, gulintį ant staliuko.

— Ach, kankintojas! Kiek?

Jis užsikėsė abiem rankomis pro savo ausis.

— Viską! Ne viską, bet daugiausiai viską, viską savo, viską

(žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tęsa.)

— Ha, ha! — patylomis, pašnabždomis mąsto-galvoja miškas.— Anuomet tvėrės žmonės dievus, šiandien juos kapoja... Praeis metų milijonai, bus kiti dievai... Tik ar sugrįž kuomet mums mūsų dieviškoji anų praeities metų aureolė?...

— Mes vieno dievo laikomės — iš pasaulio prabūtybės turėjome vieną dievą, kito nesusitvėrėme — senojo nenumetėm nuo mūsų maldų sosto...

Ir galvojo miškas, galvojo sveikomis savo smegenimis, rišo neišrištinus klausimus ir laikėsi vienos iš supelėjusios amžių gelmės išdygusios minties:

— Kiekvienas protaująs gyvis tveriasi savo Dievą — bendrasai-gi Dievas — tai ne jo Dievas — tai Dievas-jungas, Dievas-našta...

Ir lingavo nekaltybės rūbais apvilktos eglių šakos, dalijos išrišto klausimo tiesomis, tarės su savo sesutėmis, surastoje tiesoje maudė savo sielas, kad tiesos rūbu apsivilkusios galėtų drąsiai savo dievui į akis pažvelgti...

Nemunas ritos po sunkiu ledo tiltu ir kerštingu balsu kaž-ką murmėjo, tarytum kam grūmojo...

Aplinkui tyla, baisi, sloginanti tyla, tarytum Giltinė pralėkė per tą vietą ir visas gyvybės gėles nuskynė. Tik retkarčiais atsišauks šuo, ar svirtis sugirgždės, lyg keltų protestą prieš baisųjį tylos nuomarį.

Pakalnėje, vieškeliu nuo Panemunės, žingine čiuožia pavienės rogutės.

Naktis tamsi, žvaigždžių nematyti, bet dangus giedras. Kalnų suspausta loma išrodo lyg gyvųjų kapai. Tečiaus pro nakties tamsą įpratusi akis mato kalnų baltuosius rūbus, mato kaip jie guli ramiai, be mažiausio gyvybės ženklelio.

Tiktai iš užpakalio, Nemuno įlankoje. keliosdešimtįs miestelio šviesų mirga, yt vilkų akįs tamsią naktį miško tankumyne.

Rogutės pamažu čiuožia, arklys vos koją už kojos kelia. Važiuojąs, giliai susimąstęs, įsmeigė akis nakties tamson, tarytum tikisi joje kokį slėpinį atspėti, ar bent vieną milijono sopulių palikti...

Privažiavo kalniuką, nuo kurio visa loma, yt ant delno, matyti. Arklys savaimi sustojo. Važiuojąs neparagino jo, taip susimąstęs buvo. Tik staiga iš užpakalio pradėjo lieties nuo miestelio raudona, kraujo varsos, šviesa.

Ir į porą minučių visą lomą užliejo rausva šviesa. Arklys pakreipė galvą ir žiūrėjo į degantį miestelį. Važiuojąs žmogus neatsikreipė, tiktai godžiomis akimis gaudė varsų vibraciją ir tyrinėjo kaip, kruvinos nelaimės spalvų glostomas, sniegas nuolatos mainės, judėjo, tarytum stengėsi nebūti tos nelaimės atspindžiu. Toli, anapus Nemuno, juoda, negyva siena stovėjo miškas. Tiktai medžių šakos, lyg užkaitusios mergaitės, spindėjo skaistaus rausvumo spinduliais toje negyvybės ir juodumo viešpatijoje.

Tarytum rausvas nekaltųjų kraujas visą lomą užliejo; ugnies virpėjimas judino visos lomos nuomarį ir rodės, kad loma gyva, kad ji virpa, juda. Tiktai toliau, ant kalnų viršūnių, matyti buvo lengvutis rausvumas, kuris ilgainiui, akies žvelgėsio nesugriebiamas, pereidavo į baltą laukų anklodę...

Miestelis degė...

Aplinkui niekieno nedrumzdžiama tyla vešpatavo. Net nelaimės ištiktųjų šauksmai ir aimanavimai nestengė tos tylos sudrumsti...

Per pievas, pačiu Nemuno krantu, keliatas vežimų greitai-greitai nuvažiavo.

Ogintas įsmeigė akis į tą rausvąją tamsą ir pažino savo ugniagesius, pažino Viktutės jautriąją širdį.

Stebėtinas ir nesuprastinas jausmų stabas ištiko Ogintą.

Užpakalyje nelaimė kruvinomis gaidomis kalbėjo apie save, šaukė žmones kovon ir labiausia sutingę skubinos, tiktai jis, Ogintas, šalta širdimi ir užsnūdusia dvasia gerėjos nelaimės reginiu. Tas juodai-rausvai-baltas laukų rūbas ir užsnūdęs anapus Nemuno miškas rausvomis rankomis tarytum apkabino širdį ir vadino jį jaunybės kovų-žygių kruvinan mūšio laukan. Sopulingai-nuomaringoji laukų negalė ir tyla dėjo ant jo sielos savo nuodingosios silpnybės rankas, glostė ir supo miegan gyvybe virpančias jėgas, minties takus suklaidino ir iš sopuliais pertekusios krūtinės galėjo tiktai vieną troškimą išgauti:

Ir būti tiktai šešėliu,
Kurį angelų sparnai nešioja
Tarp tuštybės ir kapų svajojimų...

Nelaimė siautė, o jis jau nieko nejautė, nieko jausti negalėjo. Klausės slėpingųjų, žiemos retėžiais sukaltos, žemės gaidų ir gerėjos nematyto reginio dangiškai-pragariška skaistybe. Tik viena gaida negalėjo ir nemokėjo užsnūsti: grožės atjautimo gaida visuomet jame virpėjo, visuomet ištroškus laukė reginio, kuriuo ilgam savo sielą patenkinti galėtų.

Gaisras pradėjo gesti ir nakties tamsa vėl leidos ant apylinkės. Rausvai-baltoji varsa palengvėliai gęso, kol galų-gale juodumai visai jos neužslopino. Tiktai jautei ore neskanią ir aitrią degėsių kvapsnį...

Jau rengės Ogintas arklį paraginti, kuomet išgirdo netoliese iš užpakalio kažką dainuojant. Iškarto pažino Miko Mačiūno balsą. Seniai norėjo susitikti su juo, bet niekuomet nepasisekė.

— He!... Miškinis naktimis ant kelių stovinėja, ar kuris biesas...— Balsiai sumurmėjo prie rogučių besiartindamas.

— Blogiau dar už Miškinį! — atsiliepė Ogintas.

— Aha!... Vadinasi... taip sakant ...*Wer da!* — smarkiai sušuko sustodamas ir, kaip nendrė vėjo supama, svyruodamas į visas puses.

— Savas, savas! — ramiu balsu tildino Mačiūno karščiavimos Ogintas.

— Pons Ogintas?

— Jis.

— Kurių velnių?

— Pakeleivingas.

— Pakeleivingas? — neištikimai klausė Mačiūnas.— Ar tik ne žydų skudurus gesinai, ponas geradariau?

— Buvo kam be manęs.

— Buvo, buvo — kur nebus! — piktai įerzintu balsu tarė Mačiūnas. —Geradarių dabar tiek priviso, kad nei nusispiauti padoriai negali... Kur nespiausi — į geradarį.

— Nespiaudyk! — truputį suerzintas, pratarė Ogintas.

— Nespiaudyti?! — abejojo Mačiūnas.— O tu, *panie tego,* negeradariauk, nei aš nespiaudysiu.

— Jeigu namó tave pavėžįsiu — tai ir-gi geradarystė bus? — išjuoktinai užklausė Ogintas.

— Namó pavėžįsi... geradarystė... —galvojo Mačiūnas apsvaigusiu protu.— Ne, čia ne geradarystė, bet kaimyno mandagumas, — tvirtai užbaigė ir jau kėlė koją į rogutes, bet tuo pačiu tarpu susviro ir pargriuvo. Arklys pašoko išsigandęs ir paliko Mačiūną sniege begulintį. Tečiaus stipri Oginto ranka tuoj arklį sustabdė.

— Koks velnias tave neša! — šaukė Mačiūnas besivoliodamas ir visomis jėgomis atsikelti besistengdamas.— *Herr je, det is aber... Bomben milionen* — keikė. Vienu įdomiausiu jo papročiu buvo nusigėrus vokiškai keikti.

— Na, kelkis greičiau, — ragino Ogintas, — arklys nestovi.

Mačiūnas atsikėlė ir priėjo prie rogučių. Ogintas padėjo jam įlipti. Jau rogutėse besėdėdamas, Mačiūnas, valandėlę patylėjęs, atsiliepė:

— Hm!... Galvok šiaip, galvok taip...

— Apie ką jau taip galvoji?

— Važiuotam vis-gi geriau, negu pėsčiam, — užbaigė savo galvojimą.

— Ar neturi naujo skundo surengęs? — tyčiomis užklausė Ogintas.

Mačiūnas supyko. Neveizdint į pirmąjį nepavykusį skundą, jis jau nesirengė daugiau Oginto skųsti, nes ir už tą skundą reikėjo dvi savaitės šaltojoje tupėti.

(T. b.)

Darvinas.

(Užbaiga.)

Išskaityt viską, ką Darvinas yra parašęs, męs čion negalime; tai išeitų brošiūraitė, neigi išdėstyti jo teorijas — tas, tikime, ir be mus yra žinoma; juk skaitytojai nėra kopustų galvomis. Apskritai visus Darvino veikalus galima padalinti į dvi dali. Veikaluose parašytuose pirm pasirodymo «Rūšių atsiradimas» apdirbama kelionės medžiaga. Veikalai gi parašyti po pasirodymui tos kningos, arti rišasi su ja. Darvino teorijos irgi kuone visiems žinomos. Jis mokina, kad augštesnės augalų ar gyvūnų formos atsirado iš žemesnių (prastesnių) per nuolatinį tobulinimąsi ir gamtišką prisitaikymą, kuris yra kovos už būvį rezultatų. Dabar su evoliucijine Darvino teorija sutinka veik visi botanikai ir zoologai, nes tik su jos pagalba tegalima išaiškinti tą faunos ir floros įvairumą.

Ne taip greit Darvinui sekėsi tai išrasti, kaip skaitytojui skaityt — jam reikėjo tyrinėti gamtą virš 20 metų, — apart to, ką išmoko iš kningų, parašytų per pirmesniuosius gamtininkus. Pagal Darvino teoriją išeina, kad tobuliausi gyvūnai, prisitaikymo keliu, pacina iš žemesniųjų gyvulių; šie gi dar iš žemesniųjų, taip kad pati pradžia randasi pirmutiniame mikroskopiškame gyvūnėlyje, kuris kuris susideda vien tik iš vienos cėlelės. Pagal tą teoriją naudingi gyvulių organai tobulinasi, o nenaudingi nustoja veikę ir suvisai išnyksta. Darvino teorija būtinai buvo mokslui reikalinga ir tik tuom galima išaiškinti jos greitą išsiplatinimą. Vienok nežiūrint į aiškius prirodymus ir teisingumą tos teorijos, Darvinas nuo savo priešų apturėjo vardą «matearialisto», «Nedoro Proto», «Mokslo Išgėdintojas» ir tam panašiai. Ypatingai prieš jo teoriją pakėlė smarkų «alasą», kuningai, kuriems nebuvo smagi nauja teorija, griaujanti jų senovišką įsitikėjimą, kad visas gentis, rūšis, veisles ir šeimynas Dievas sutvėrė. Buvo užtektinai priešų ir mokslinčių tarpe, ypatingai tam priešinosi Francijos mokslinčiai. Nors ir kaužin kaip jo veikalus kritikuodavo, bet Darvinas visai nepolemizavo ir laukė išeigos iš to viso; mat jis buvo persitikrinęs, kad jei jo teorija yra teisinga, mokslas ar anksčiau ar vėliau turės ją pripažinti. Ir iš tikro, praėjus 3—4 metams mokslo vyrai greitai pripažino jo teorijos teisingumą, nors dar ir priešinosi teologai (Mūsų gi «dvasiškiai vadovai» ir po šiai dienai priešinasi); bet jų pasipriešinimas šį kartą jau nieko nereiškė.

Nejau gi Darvinas visą amžį tyrinėjo ir rašė? Ne. Jis gyveno kaip ir kiekvienas paprastas žmogelis. 1839 metucse vedė sau už pačią savo puseserę Emmą Vedžvud, o nuo 1841 m. pradėjo nesveikuoti taja liga, kurią ingavo bevažinėdamas aplink svietą. Kad išvengti miesto nesveiko gyvenimo, nusipirko farmą Dauną, netoli Londono, ir ten per 40 metų ligi mirties gyveno. Toje farmoje jis begyvendamas parašė savo svarbiausius veikalus: «Rūšių atsiradimas», «Žmogaus atsiradimas» ir kitus.

Darvinas buvo 6 pėdų augščio; jaunystėje gana stiprus ir valkus; bet prie rankų darbo buvo nelabai tikęs. Jo smagiausiu pasilinksminimu būdavo pasivaikščiojimas po parkus ar giraites Ant užklausimų visuomet atsakydavo ir amžinai neįsitikėjo savo moksliškai spėkai. Kada jis parašydavo kokį-nors moksliška veikalą ir parduodavo leidėjui tai vis gailėdavosi, kad anam nereikėtų pridėt, nors nekurias jo naujai parašytas kningas išpirkdavo per **vieną dieną visą laidą.** Kaip gaudavo piningus už savo veikalus, jis džiaugdavosi — tik ne piningais, bet tuom kad, ot ir jis sau duoną įstengė užsipelnyt; mat jam vis rodės, kad jis niekam netikęs. Ypatingai jis nepridavė jokios svarbos savo teorijoms ir mirdamas nežinojo, kad tos teorijos pakreips visą mokslą, kad jo teorijos pasidarys raktu, su kurio pagalba pasisekė išaiškinti milijonus faktų, kasdien gyvenime atsitinkančių. Jis rašė, dirbo ir gynė savo teorijas tik iš persitikrinimo, kad jos teisingos; bet ne tam, kad ką nors subudavot ar sugriaut.

Šeimynoje jis buvo laimingu. Jis mylėjo ir buvo mylimas savo moteries; jis pats auklėjo savo vaikus ir su jais žaizdavo ir tyrinėdavo jų mažiausius palinkimus; jis per visą savo gyvenimą nėra pasakęs savo šeimynoje blogą žodį. Jis iš valgių mylėdavo saldumynus, pasilsio valandose rūkydavo ir retkarčiais skaitydavo kokį-nors romaną.

Senatvėje Darvinas labai mažai užsiiminėdavo mokslu, tik po 2—3 valandas kasdien; bet tai tik todėl, kad jį kankino negalė. Vienok ta pora valandų kasdieninio darbo buvo labai produktiviška — jis senatvėje parašė pusėtiną skaičių speciališkų veikalų.

Jo evoliucijinę teoriją, pradedant 1864 metais, pradėjo pripažinti oficiališkasis mokslas; jis nuo mokslo akademijos apturi auksinį medalį — tai didžiausia garbės dovana, kurią mokslavyris tegali gaut. Vėlesniame laike jį išrinko savo nariu—korespondentu ir Berlino, Paryžiaus ir Peterburgo mokslų akademijos; daugelis universitačių pasiskyrė jį už savo garbės narį, nekalbant jau apie įvairiausias mokslo draugijas. Bet Darvinas labai šaltai žiūrėjo į tą pagerbimą; jis net nežinojo: kurių universitečių ir draugijų jis yra nariu, — jam rūpėjo tik jo mokslo pasisekimas. Ant galo net mokyti teologai, prispirti prie sienos, pripažino Darvino mokslą teisingu (suprantama, pirma «prirodę», kad jo mokslas nesipriešina bažnytinėms dogmoms)...

Ir už tiesą, vieton jo evoliucijinės teorijos ligšiol dar niekas nedavė mokslui ką-nors geresnio ir pilnesnio, ar bent nors ką jon butų dadėję. Darvino mokslas, tai vienas kertinis akmuo gamtininkystės mokslo, ant kurio budavojama ta visa mokslo šaka.

Daug-daug butų Darvinas nuveikęs, jei dar butų pagyvenęs nors 10 metų. Gruodyje 1881 m. jis gerokai susirgo, o nuo 7 kovo 1882 m. ligi pačios mirties jis buvo priverstas visą laiką praleisti patale; nuo to laiko jo liga ėjo smarkyn ir jau 18 balandžio, apimtas ligos karščiu, pradėjo klejot, o ant rytojaus 19 balandžio 1882 metuose jis numirė.

Jo šeimyna norėjo jo lavoną palaidoti ten-pat Doune, bet turėjo nusileisti tautos maldavimams ir palaidoti Vestminsterio vienuolyno kapinyne, greta kapo garsaus mokslinčiaus Niutono.

Laidotuvėse dalyvavo delegacijos nuo akademijų, universitačių ir įvairiausių draugijų; ten buvo mokslinčiai, politikieriai, daktarai, kuningai ir kitokių profesijų žmonės. Netik Anglija, bet ir visas pasaulis nuliūdo, apturėję žinią apie Darvino mirtį. Nuliūdo todėl, kad neteko tokio šviesaus mokslinčiaus, su kuriuom jokis pasaulyje gamtininkas negali susilygint. Jis mirė, bet jo patyrimai, jo mokslas, kurį suteikė žmonijai, niekad nemirs, kol ant žemės žmonės gyvens.

P. Norkus.

V—23—11.

—: o :—

DĖLEI PASKALŲ APIE «KANKINIŲ KASĄ».

Gerbiamoji Redakcija!

Dėlei kilusių paskutiniu laiku Amerikos lietuvių spaudoje neteisingų kalbų apie «Kankinių Kasos» veikimą atsiuntė man «Kankinių Kasos» Komitetas du šitame dalyke atsiliepimu, rašytu L. S. D. P. ir L. D. P. Centro Komitetų vardu, kurių nuorašus žemiau paduodu.

I.

Paskutiniu laiku tarp išeivių Amerikoje prasiplatino žinia, būk Lietuvoje veikianti «Kankinių Kasa» yra pakliuvusi demokratų rankosna, būk jiji turinti savo proteguojamus kalinius ir tt. (Žiur. «Keleivio» N12 š. m.), beto gauta visokius privatiškus laiškus veikiantiems Lietuvoje draugams). Šitokią žinią, kiek mums žinoma, yra paleidę kai-kurie kaliniai, nepatenkinti ganėtinu, jų nuomone, rūpinimuos jųjų reikalais. Beto, regis, davė jiems progą kaltinti „Kalinių Kasą", kad ji kai-kuriuos proteguojanti, šitoksai atsitikimas: pirm keleto metų būrelis žmonių kreipėsi į draugus amerikiečius, prašydamas padėti piningiškai vieno įžymaus veikėjo bylai, — ir ištikrųjų buvo surinkta šiam dalykui apie 1000 rublių, kurie visi tuo tikslu ir buvo suvartoti. Tatai buvo padaryta be „Kank. Kasos" iniciativos ir žinios, piningai ėjo ne per ją, bet kai-kurie, ką nežinojo tikro dalykų stovio, kaip buvo girdėti, pyko ant «Kankinių Kasos».

Taigi turime pranešti, kad «Kankinių Kasa» kaip buvo ligšiol, taip ir dabar tebėra demokratų ir socialdemokratų įstaiga lygiomis teisėmis; kalinių gi neskirsto į proteguojamus ir neproteguojamus, žiūrint tiktai, ar beištenka visiems reikalingiems aprūpinti. Kadangi tačiau aukos ne pergausiai plaukia, tad daugelis žmonių ir reikalų lieka neaprūpinta. Beto daug kur pasunko susižinojimas su kaliniais, pertat vienų-kitų jųjų nervai dar labiau iširę, nevienas jųjų mato priešus ir intrigas, kur jų nėra. Tat visiškai suprantami apsireiškimai ir negalime dėl jų pykti nei ant «Kankinių Kasos», nei ant vargstančių kalėjimuose mūsų kankinių. Galima tačiau bent kiek pagerinti toksai stovis, nei valandėlę nepamirštant apie uždarytųjų draugų likimą ir visur, kur galima, renkant jiems aukas. Nepamirškite kalinių!

P. S. Piningai galima siųsti «Kankinių Kasai» (tais pačiais kelais, kaip ir ligšiol) ar patiems kaliniams, jei kas ir toliaus nesitikėtų jos bešališkumu.

Vilniuje, gegužio 10 (23) d. 1911 m.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) **Rapolas.**

II.

Viršiaus paduotasis Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinio paaiškinimas ganėtinai apšviečia «Keleivio» N12 pakeltą klausimą. Iš savo pusės skaitome reikalingu pabriežti taip-pat, jog «Kankinių Kasa» yra bendra demokratų ir socialdemokratų įstaiga lygiomis teisėmis, ir

todėl: 1) demokratai niekuomet nebuvo ir nėra net manę į savo rankas užgrėbti «Kankinių Kasą»; 2) nekuomet jokio kalinių skirtumo į proteguojamus ir neproteguojamus nebuvo ir nėra daroma, ir 3) visi kaliniai visuomet lygiai šelpiama,kiek tai leidžia daryti «Kankinių Kasos» piningų stovis.

Vilnius, gegužės 11 (24) d. 1911 m. —

Lietuvos Demokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) **Marija.**

P. S. Labai prašau G. Redakcijos išspauzdinti tuodu raštu artimiausiame savo laikraščio numeryje. — Kitų laikraščių prašoma atkartoti.

Su pagarba

«Kankinių Kasos» Komiteto užsienio atstovas

A. Vardas.

Paryžiuje, 28. V. 1911.

—————: o :—————

BALSAS IŠ LIETUVOS.

Atsiminkim priedermę. Šviesa — tai galybė, prieš kurią visos tamsybių jėgos turi nusilenkti. Ir juo daugiau žmogus yra apsišvietęs, tuo daugiau jis supranta: kas gera ar bloga, ir žengdamas savo gyvenimo keliu aiškiai mato savo taką ir žengia juo jau nebesuklysdamas. Bet daugumas to nesupranta. Vieni nieko nesuprasdami, glūdo sau tamsybėse, ir jiems rodosi, kad taip gerai, nes jie apie šviesą nieko nesvajoja. Kiti gi supranta šviesos galybę ir prie jos kiek galėdami veržiasi; bet dažnai ant savo kelio sutinka tokias kliūtis, kurias idant pergalėti, turi intempti visas savo jėgas, kad po tam laisvai galėtų eiti tuo keliu ir pasiekti tikslą.

Kalbu apie Lietuvos jaunimą. Daugumą iš Lietuvos jaunimo galima butų priskirti prie pirmųjų,— tai yra tamsesnių, bet ir iš jų tarpo kaskart daugiau pradeda susiprasti. Kita gi dalis jaunimo jau aiškiai mato savo tikslą ir kelius, tik daugumui yra pavojinga tuo keliu eiti. Tikra bėda. Čia ir kuningai, kiek galėdami kliudo, ir kuris nori apsišviest, tai tam priseina perkęsti vargą. Argi neaišku, kad visuomenės pridermė yra tokiam mūsų jaunimui padėti, paduoti savo ranką ir auklėti būsiančius mūsų tautos piliečius.

Mūsų pažangesnis jaunimas jau suprato, kad taip, kaip ikšiolei, būti nebegalima; reikia ko tai naujo. Ėmė galvoti, kaip čia apsivertus; na ir pradėjo tverti «Jaunimo Ratelius», kurie padarė tarp savęs bendrus ryšius, ir išvieno dirbdami pradėjo šviestis patįs save, ir kiek galėdami padėti tiems, ką nesupranta šviesos reikalo. Už obalsį sau pasiėmė «šviestis ir šviesti» ir, kiek galėdami, tą šventai pildo.

Išpradžių apšviestesnieji, kad inpratinti tamsesniuosius savo brolius prie skaitymo raštų, prikalbėjo juos užsisakyti bendrai laikraštį; pasirodė, kad tas labai pasekminga, nes apsipažinę su laikraštija ir apšviestesnių prikalbėti, susimetė po keletą skatikų kningoms nuspirkti, ir buvo jau pradžia inkūrimui jaunuomenės kningynėlių (Šitaip atsitiko, nieko tarp savęs nežinant keliose vietose; ir tik jau po inkūrimui kningynėlių, buvo keletas bendrų pasikalbėjimų; bet darbuojasi kiekviena apylinkė savaip). Toliaus, pamatę, kad reikia kai-kuriems agitativiško žodžio, kai-kuriems papeikimo už negerus pasielgimus, nutarė tarp savęs «Ratelių» nariai leisti laikraštėlį, kur buvo talpinama ar tai agitacija ar tai papeikimas. Kiek žinojau, tokie laikraštėliai buvo leidžiami trijose vietose. Galop, inteligentijai padėdant, susilaukė savo laikraštėlio, kaipo priedo prie «L. U.», kurį šelpia, kiek galėdamas, ir patsai jaunimas.

Bet vargas, o ypač Lietuvoje būnant, su kningomis. Čia sergėkis ir policijos, ir kuningo, kad neprakeiktų, ir tėvo, motinos, kad kningą per čysčių nepervarytų (nesudegintų). O beto. dar ne taip lengva ir ingyti, nes su tuo skatiku trumpa. Manė kaip-kur kreiptis, kai kas šį-tą žadėjo; bet kad kas butų aukavęs, ikišiol to nesimatė.

Todėl, broliai amerikiečiai, o ypač tie, kurie gyvendami Lietuvoje atjautėme tokį skurdų trukumą dvasiško maisto; męs, kurie keliaudami iš Lietuvos gal nevienas žadėjome neužmiršti savo brolių, o sušelpti juos kningomis, — męs, o po draug ir visa Amerikos lietuviškoji visuomenė, neužmirškime to-- aprūpinkime Lietuvos Jaunimą kningomis. Atsiminkime, kad jos negulės tenai už dyką, ba jau dirva parengta, o tik reikia sėklų; kningos yrą ir bus skaitoma su didžiausiu noru. Broliai, neužmirškime, svetimos šalies bangose gyvendami, tą **Lietuvos Jaunimą,** su kuriuo tėvynėje drauge vargome ir dirbome; pasirūpinkime tuo, kas nebus sunku. Kiekvienas turime šiek-tiek perskaitę kningų; taigi pasiųskime jas «Lietuvos Jaunimui» dėl skaitymo, o sumetę po keletą centų, pasiųskime padidinimui jaunųjų laikraščio.

Tas darbas butų parankiau atlikti mums suėjus į organizaciją. Labai yra geistina, kad ir daugiau kas iš amerikiečių šiame dalyke atsilieptų.

P. Maželis.

Red. Prierašas. Labai malonu, kad p. Maželis, dar rodos pirmutinis iš Lietuvos, paduoda balsą — inkurti bendrą Lietuvos ir Amerikos lietuvių jaunimo organizaciją. Lietuvoje, kaip matosi, tokia organizacija jau egzistuoja — imant bent minėtuosius «Jaunimo Ratelius». Amerikoje rods nėra vienos bendros jaunimo ir abelnai liaudies lavinimosi organizacijos, bet užtai paskutiniais metais čia radosi jau keletas paskirių draugijėlių, kaip va Chicagos «Aušros» kuopelė, Philadelphijoje blaivininkų kuopelė (rods apie ją dabar nesigirdėti), Bostone «Žmonių Universitetas», Brooklyne — net trįs: Liet. Apšvietos Draugija, «Progreso Ratelis» ir «Liaudies Mokykla». Šitos visos draugijos regis ir dabar tebegyvuoja, tai gyviau tai menkiau. Jų veikimas dar neišplėtotas, bet tikslas gana platus — kaip ir «Jaunimo Ratelių» — šviestis ir šviesti kitus. Pagaliaus reikia neužmiršti dar vienos jaunimo srovės — tai Prūsų lietuvių, kurių jaunuomenė susispietė apie jauną mūsų filosofą Vidūną ir pradėjo leisti labai brandų laikraštėlį «Jaunimas». Šitie visi liaudininkų judėjimai, kaip tėvynėje taip ir užsieniuose, parodo, kad gema naujos lietuvių spėkos, tik nėra kam jų suartinti ir suglausti. Nėra dar vienos, liaudies švietimosi ir švietimo, programos. Labai geistina, kad mūsų veikėjai ir laikraštija atsižvelgtų į šį naują klausimą ir pradėtų išdirbti labai plačią žmonių ir jaunimo švietimui programą, kokią turi lenkai, rusai ir finai. Tas klausimas vistiek mums reikės išrišti ar anksčiau ar vėliau. Ir tada netik bus į Lietuvą ir iš Lietuvos siuntinėjama kningos, bet bus apsimainoma referatais, paskaitomis, ect. Keletas nusiųstų kningų į Lietuvą nedaug padarys naudos. Reikia užvesti plati liaudies švietimo systema, prie kurios reikia, kad prabiltų visa mūsų inteligentija. Todėl teprabįla ji! Rašykit į laikraščius, organizuokitės per korespondencijas. Darbas be vaisiaus nepaliks.

—————: o :—————

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Įspėti kito „norą''. Žaidime gali dalyvauti kelios ar keliolika ypatų, bet žaidžia tik trįs: Vienas sakytojas, kitas žinius ir trečias — šiaip ypata. Sakytojas ir žinius yra susitarę. Ir taip: žinius pasigiria, jog jis gali atspėti bent kieno «norą», ir liepia sau žinomai ypatai-sakytojui patylomis pasisakyti: ko jis ar ji nori? Pirma tokio pasisakymo «žinius» reikia prašalinti kitan kambarin ar už durų. Tuomsyk sakytojas kuriam kas nors prisipažino savo «norą», sako į žinių už durų esantį: «Jonas (ar Ona, koks vardas) nori to ir to.»

—« Ne». — Atsako už durių ar kur kitur esąs «žinius».

— «Nori to ir to . . . »

— «Ne». — Vėl atsako «žinius».

Ir tol sako «ne», pakol sakytojas prieina prie tikrojo trečiosios ypatos noro. Tuomsyk žinius sako «taip», taigi vadinas atmena. Bet kaip jis tikrąjį norą atspėja?

I š a i š k i n i m a s . Norint tokį «norą» atspėti, sakytojas ir žinius turi žinoti savo paslaptį. Sakytojas, sakydamas jog ta ypata «nori to ir to», turi saugotis, kad nesuminėtų kokį keturkojį sutvėrimą ar daiktą, pavyzdin — gyvulį, skobnį, ar tą, kas stovi ant keturių kojų. Kuomet nori jau paminėti ir tikrąjį žingeidulio «norą», tuosyk jis gudriai pirma pamini vieną iš keturkojų ir potam sako ko tikrai ta ypata norėjusi. Žinius jau iš to supranta, kad po «keturkojui» yra sakomas «tikrasis noras». Tada jis ir atsako «taip». Žinoma jis įspėja, ir nežinantįs paslapties, jokiu būdu negali suprasti, kaip tai galima atspėti kito norą ar mintį tokiu jau būdu. Kadangi trečioji ypata prisipažįsta «norį» arba «mylį» tankiausiai ką tokio užimančio, pavyzdin gali būti: «Aš myliu Kuršaičių Oną», tad kuomet «žinius» «atmena», esti daug juoko. (Šią žaismę man teko matyti jaunimą žaidžiant Suv. gub., Kalvarijos pav.)

J. S.

—————: o :—————

ŠVEDŲ AUGŠTESNĖJI LIAUDIES MOKYKLA KAIME.

(Tąsa.)

da Švedijai jos ypatingą išvaizda, tveria jos kiek sausoką, bet rimtą grožę. Čia viskas liūdyja apie anuos nesuprastinuosius, baisius atsitikimus, kuomet baigėsi ledo periodai ir, milžiniškų lyčių stumiami, vilkosi žemės paviršiu didelės granito atskalų kaugės. Iš tų tai atskalų ilgainiui susitvėrė eilės neaugštų kalnų, kurie paralelinėmis eilėmis tęsiasi po visą Švediją. Tie kalnai dabar augmenų pridengti; bet visur stukso plikos pilkos uolos ir vienas ant kito suversti akmenįs. Kuomet švedas ūkininkas aria dirvą rugiams ar bulvėms, tai tik stebėties reikia jo darbui: kas žingsnis geležinė žagrė užšoka ant granito valūnų; reikia kamuoties, akmuo iškasti, jei jis iškastinas ir įveiktinas, arba, tuščiomis pasidarbavus, aplenkti. O juk karta už kartos dirbo tą lauką, aptvėrė jį augšta tvora iš iškastų akmenų; suspėjo, rodos, išpurinti ir išvalyti žemę, kiek numanydami, vaikų naudai, o jų inpėdiniai vis dar kankinasi su ja... Kas matė švedą ariantį, tas visam amžiui ingys pagarbos jausmą prie švedų tautos, kuri mokėjo sutverti ant tokios žemės-močiakos kultūrinį ir badavimo nepažįstantį gyvenimą.

Bet štai iš stebuklingo, girių ir pavėsių užviešpatauto Blekinge, iš žalių kliavo miškų traukinys išlekia nematyton laukų erdvėn. Laukai, lygųs laukai; kur nepažvelgsi — visur siubuoja aukso kviečiai, kaip jūra. Pliokšti lyguma, be girių, be vandens, javų ir žolės viešpatija, baltos triobos — tai Skonija.

Autorius pateko Skonijon gale liepos mėn. Kaitra nunokino javus ir darbymetis artinos. Oras buvo troškus ir audra persisunkęs. Sunkųs, žemai slankioją debesįs rinkos, augo, prabildavo perkūnais ir begalo dažnais žaibais.

Vilanas, pirmoji įsteigtųjų augštesniųjų liaudies mokyklų, guli pačioje Skonijos širdyje, pusiaukelyje tarp universitatinio miesto Lundo ir pajūrio fabrikų miesto Malmo. Vilanan galima patekti išėjus iš Okarpo gelžkelio stoties. Nuo stoties kelias veda pro dailias vilas Okarpo miestelin. Čia gyvena darbininkai ir smulkųs valdininkai iš Malmo ir Lundo. Pats miestelis begalo puikus, visur matytis kultūra. Visa eilė namelių slepiasi medžių tankumyne. Čionai tėvas darbininkas grįžta iš miesto dviračiu — iš dulkių ir troškumo skuba tyran oran. Tai ne vasarnamiai ir ne kaimas, — nieko tokio pas mus nėra:—— tai darbininkų apgyventa vieta, kur jų šeimyna, jų židinys ir dažnai nuosavas namas. Šiame miestelyje, vienon ilgon gatvėn nusidriekusiame, yra kooperativinė pieninė liaudies mokykla ir liaudies akademija — augštesnėji liaudies Vilano mokykla. Iš pirmosios dienos mokyklą veda žymus pedagogas Holmstrem, kuris pradėjo savo darbą jaunu žmogumi ir susilaukė bedirbdamas septintos dešimties metų.

Pačioje mokyklos pradžioje, 60-tųjų metų pabaigoje, ji buvo prisiglaudus paprastoje ūkininko troboje. Dabar Vilanas turtingas. Jis visas dailiai išrodo. Dailiausiai išrodo rektoriaus namas, visas vinuogėmis apaugęs, dailiomis piaustytomis gonkomis, alyvų ir liepų lapuose pasislėpęs. Prie jo pristatyta augštesnėsios mokyklos trioba — namas dviems augštais, ruiminga auditorija su keliatu salių. Tai viso Vilano centras. Kiek pašaliui tame pačiame sodne stovi ilga trioba, kurioje dvi auditoriji, laboratorija ir keliatas kambarių mokiniams; čia-pat kita trioba, kurioje yra valgomasai, audžiamasai ir taip-pat keli kambariai mokiniams. Nuošaliai stovi gymnastikos salė, ketvirtainė trioba, visa vynuogių pridengta. Prie šios triobų grupės prisideda dar viena dviems augštais trioba — tai apskričio Malmo ūkiškoji mokykla.

Rektoriaus šeimyna mielai sutinka visus atvykstančius. Ko Vilanui neteko matyti! Ir savo tautiečius, ir danus, ir suomius, ir norvegus ir galųgalė rusą. Malonumas ir lipšnumas, pasiryžimas parodyti savo mylimasai darbas iš kuogeriausios pusės, pasiryžimas ginti jis nuo menkiausios kritikos — tveria tą atmosferą, kuri atvykusį apsuka iš visų pusių. Rektoriaus šeimyna, reikia pasakyti tiesa, ištisus dešimtmečius atsidėjus dirba savo darbą. Ji dėl to darbo nustoja visų-brangiausio, brangesnio ko švedas nebeturi: tai — savo namų uždarymo, savo šventyklos, savo **hemmet,** taip brangaus švedui, kaip **home** brangus anglui. Šeimyninis kiekvieno augštesnėsios mokyklos rektoriaus gyvenimas, kaip Vilane sako, panašus į gyvenimą po stiklu. Jis visas lyg ant delno, visų matomas ir visų kritikai priemamas. Tie žmonės gali atsilsėti tiktai pavasarį dvi savaiti, — tarp vyrų ir mergaičių kurso, — ir rudenį vieną mėnesį, nuo indomaujančių keleivių ir nuo sunkaus rektoriaus darbo. Reikia pasakyti, kad tai sunkus ir ypatingo inpročio ir gabumų reikalaująs gyvenimas. Iš metų į metus, ištisus dešimtmečius dirbąs žmogus, iš jauno seniu pavirtęs vis dar pildąs, supainiotas rektoriaus pareigas — nepaprastai gerbtinas, kaip vienas geriausių veikėjų tautos dirvoje.

Autoriui teko matyti Vilane mergaičių kursą.

Apie keturesdešimtį jaunų sveikų mergaičių pamatė jis pirmu kartu gymnastikos salėje. Ketvirtainėje salėje, nuo kurios lubų leidosi sumaigytos virvės, eilėmis stovėjo mergaitės mėlinais perkelio kostiumais dėl gymnastikos: kelinėse ir jakutėje, diržu susijuosiusios. Gymnastikos mokytojui komanduojant (jis pastorius), kuris linksmai šukauja: **vanster- hoger!** — visa minia daro rytmiškus judėjimus, suskila į grupes, susigrupuoja ir vėl išsisklaido. Staiga mokytojui sukomandavus, mergaitės nubėgo prie sienų ir visos kartu, yt voverės, pradėjo lipti ant sienos, lyg kopėčiomis, prie lubų, nusiėmė kiekviena savo suolelį, nulipo su suoleliais žemyn ir pradėjo su tais suoleliais gymnastikuoties. Visiems buvo šilta; mergaičių veidai degė; sveikos, ligi alkunių nuogos rankos, paraudonijo. Gymnastikai pasibaigus visos sustojo lyg kadrilin, — ir ištiesų, rytmiškai delnais plodamos, kas puikiausia užstoja muziką, pradėjo šokti tautini švedų šokį.

Dar kartą teko autoriui tie šokiai matyti, kuomet gymnastikos salėje buvo surengta kursų pabaigimo iškilmė ir paskutinis, prieš išsiskirsiant, šventadienis džiaugsmas. Mergaitės šoko savo chorui dainuojant unisonu ir sunku įsivaizdinti ką-nors linksmesnio, gyvesnio ir taip gyvenimu pertekusio. Šitie šokiai su choru padalinant roles — choras ir solistai — nudien išsiplatino po visą Švediją, kaipo puikus tautinis pasilinksminimas, vieton francūzų šokių, visai sodžiui netinkančių. Dailiausi senovės šokiai paimti nuo Faroro salų, kurie taip ir vadinasi **Faro lekar.**

Tas pačias mergaites teko autoriui matyti auditorijoje, audžiamojoje ir per sloido lekciją. Trijų mėnesių mergaičių kursas, žinoma, dar siauresnis, negu pusiaumetinis vyrų kursas. Vilane jis (kaip ir kitose augštesnėsiose mokyklose, išskyrus naująsias) labai skiriasi nuo vyrų kurso. Didelė laiko dalis skiriama rankų darbui, ir naudingi darbai priverstini; nepriverstini dailės darbai. Prie pirmųjų pridera audimas. Naminis audimas dabar labai prasiplatinęs Švedijoje. Norima pakelti naminė pramonija, išgelbėti senovė ir senovės mokslas ir, plėtojant jaunimo skonis, išvyti fabrikinis pigumas iš kaimo. Kilimai, staltiesės ir uždangalai turi gryną švedų stylių; jie visai dekorativiniai, kartais tiesiog dailųs. Jei prie rankų darbo ir gymnastikos pridėti dainavimo lekcijas, tai turėsi pusę viso mokymos valandų. Likusioji pusė skiriama lekcijoms.

Iš mergaičių vasarinių kursų programos Vilane (ir visur kitur, išskyrus naująsias mokyklas) išvyti socialiniai ir politiški klausimai. Tiktai 10 lekcijų per tuos tris mėnesius skiriama «tautos ūkiui», o kas po tuo suprantama, tikrai sužinoti nepasisekė. Apskritai imant programa labai susiaurinta: geografijos pasakojimai, visuotina ir švedų historija, literatūros skaitymai ir skaitymai iš etikos, namų ūkis, namų hygiena, sąskaitojimas, švedų kalba, aritmetika. Užtat išsiuvinėjimams ant audeklo laikoma net dvi mokytoji, ir mergaičių kursas baigiamas ne egzamenais, bet paroda didžiojoje auditorijoje visko susiūto, numegzsto, išausto ir išsiuvinėto per tuos tris mėnesius.

Etikos, literatūros ir, rodos, kitos lekcijos vedamos taip, jog lektorius pasakoja, o mokinės tuo metu siuvinėja. Autoriui teko kelios lekcijos aplankyti, bet visų-labiausia viena jų atmintina. Rektoriaus žmona skaitė iš etikos Didelėje salėje, saulės nušviestoje, mergaitės sėdėjo pasilenkusios ant savo darbų. Retkarčiais buvo girdėti žirklių barškėjimas ir medžiagos šiuršėjimas darbščiose rankose. Mergaitės dirbo ir atidžiai klausesi. Senutė pasakojo joms apie tas darbo rūšis, kokias jos savo gyvenime sutikti gali. Kalbėjo apie slaugintojų mokyklą gretimajame Lundo mieste, apie slaugintojų darbovertę, apie to darbo šviesiąsias ir blogąsias ypatybes. Paskui kalbėjo apie kontoru, tarnaičių ir ūkio darbininkių darbą. Vyriausia moteriškės laimė, anot pelegentės žodžių, tiktai šeimyniniame gyvenime. Ji gyrė namų darbą, stengėsi inkvėpti klausytojoms to darbo šventybę ir ypatingą jo pritikimą moteriškei. Ukis, namų ūkis, štai kas, anot jos žodžių, turi būti moteriškės uždavinis. Tai buvo difyrambai ūkiui ir šeimyninkei. Nei vienu žodžiu neprasitarė ji apie kapitalo ir darbo klausimus, apie darbo apdraudimą, apie darbininkų sąjungas ir kooperacijos, kurios taip išsiplatinusios Švedijoje.

—————: o :—————

IŠ VEL. J. SUTKAUS ALBUMO.

* * *

Meiluže!
Ar man jau neskirta?...
Nemirsi, o! ne, man' širdyj!
Daili tavo mirta

Žaliuos mano lyros balsuose,
Kol plaks dar jautrioj krūtyj
Širdis man' užžiebta jausmuose!...

Marijapole, 1905. IV. 15.
Pas k. G. 4 val. vakare.

—————: o :—————

Saugokitės žmonių, atkalbinėjančių jus nuo gero darbo, kuris anot jų — neįvykdomas. Bet niekuomet nesišalinkite nuo tų, kurių įtekmė gali sužadinti jumyse prakilnius jausmus.— **J. Reskin.**

(Tąsa nuo 5 pusl.)

valdišką! Muškite mane, darykite su manim kas patinka. Aš prapuolęs! — Ir jis užsidengė savo veidą rankomis. — Nieko daugiau nežinau.

— Miša, Miša, klausyk. Pasigailėk manęs, juk aš irgi žmogystė, — aš visą naktį neužmigau. Tavęs laukiau, kankinasi, ir — štai užmokestis!. Pasakyk nors ką... Kiek?

— Tiek, jogei negaliu, niekas negali užmokėti. Visus 16 tūkstančių! Viskas pabaigta. Bėgti, bet kaip?

Jisai pažvelgė į ją ir, ko visai nesitikėjo, ji žavėjo jiji, „Kokia ji graži!", — pamįslijo jis ir paėmė jai už rankos. Ji atstūmė jiji.

— Miša, na pasakyk gi, aiškiai, kaip tu tai galėjai?

— Tikėjausi atsilošti. — Jis išsitraukė pòrt cigarę ir godžiai ėmė rūkyti poperosą. — Taip, suprantama, aš niekšas. Aš nevertas tavęs. Mesk mane. Dovanok man... paskutinį kartą... ir aš eisiu sau, pradingsiu. Katre, aš negalėjau, ne galėjau. Aš buvau, lyg sapne, netyčioms. — Jis susiraukė. — Na, ką gi daryt? Vistiek prapuolęs. Tik tu dovanok. — Ir vėl jis norėjo apkabinti ją, bet ji piktai pasitraukė.

— Ach, tie niekšai vyrai! Pučiasi, kolei viskas gerai, bet kada blogai, tad sielvartauja ir niekam netinka.

Ji perėjo į kitą pusę tualetinio stalelio.

— Papasakok nors tvarkoje.

Ir jis papasakojo. Papasakojo, kaip jis vežė į banką piningus ir sutiko Nekraskovą. Tas pavadino užvažiuot pas jį ir sulošt. Ir juodu lošė, ir jis pralošė viską, ir dabar nusprendė pabaigti gyvastį; jis sakė, kad nusprendė pabaigti gyvastį; bet ji matė, kad jis visai da nenusprendė ir buvo sielvartoje ir pasiryžęs ant visko. Ji išklausė jo kalbos, ir kada jis pabaigė, tarė:

— Visa tai juokinga, bjauru. „Netyčioms" pralošti piningus negalima. Čia kokis-tai manęs kvailinimas.

— Koliok, daryk, ką nori su manim.

— Tik aš tave ne koliot noriu, bet išgelbėt, kaip visada tave gelbėjau, nors tu ir bjaurus ir niekšas.

— Mušk, mušk, neilgai jau...

— Štai ką, paklausyk. Manding ir bjauru ir begailestinga mane kankint... Aš sergu, nesenai priėmiau... ir štai tas siurprizas... Ir ta bespėkė... Tu sakai: „Ką daryt?" Labai lengva padaryt. Tuojaus kuogreičiausia, dabar 6 valanda, važiuok pas Frimą ir papasakok jam.

— Ar gi Frimas pasigailės?! Jam negalima pasakot.

— Koks gi ištikrųjų tu paikas. Ar gi aš tau patarčiau pasipasakot banko direktoriui, kad tu pralošei kortomis inteiktus tau piningus... Pasakyk jam, kad tu važiavai Nikalojaus vagzalan... Ne, tuojaus važiuok į policiją. Ne, ne tuojaus, bet 10 valandą ryto. Tu ėjai Nečajevskio skersgatviu, tave užklupo dvieje. Vienas su barzda, kitas beveik vaikykštis su brauningu, ir atėmė piningus. Ir tuojaus pas Frimą. Jam taip-pat.

— Gerai, bet... — Jis vėl užsirūkė poperosą.— Bet gali sužinoti nuo Nekraskovo.

— Aš nueisiu pas Nekraskovą ir pasakysiu. Aš padarysiu.

Miša pradėjo raminties, ir 8 valandą ryto užmigo, lyg negyvas. Dešimtą valandą ji prikėlė jiji.

* * *

Taip tikos anksti rytą viršutinia me namo gyvenime. Žemutiniam gyvenime Ostrovskių šeimynoje 6 val. vakaro atsitiko šitaip:

Tik-ką pabaigė pietauti. Ir jaunoji motina, kuningaikštienė Ostrovskienė, pasišaukė liokajų, kuris jau apdalino visiems pyragaičius ir apelsino želę, ir, paprašius švarios torielkos, kreipėsi į savo vaikus.

Jų buvo dvieje: vyresnysis vaikas 6 metų, Voka, ir mergaitė 4 su puse metų vardu Tanečka. Juo du buvo labai grąžųs vaikai: Voka rimtas, sveikas, paklusnus vaikas, gražiai juokdavos, rodydamas savo retus krintančius dantis ir juodakutė, skubi, energiška Tanečka, daug plepanti, begalo juokiantis, visad linksmutė ir su visais meili.

— Vaikai, kas nuneš auklei pyragaitį.

— Aš, aš, aš, aš, aš! — suriko Tanečka ir jau pašoko nuo kedės.

— Ne, kas pirma pasakė. Voka imk, — tarė tėvas, visad paikinęs Tanešką ir dėlto progai ištikus parodydavo savo bešališkumą. — O tu, Tanečka, nusilesk prieš brolį — tarė jis savo numylėtinei.

— Prieš Voką nusileist man visada smagu. Voka imk, eik. Vokai aš nieko nesigailiu.

Paprastai vaikai po pietų dėkavodavo tėvams. Ir tėvai gėrė kavą ir laukė Vokos. Bet jis gana ilgai nesugrįžo.

— Tanečka, bėgk į vaikų kambarį, kodėl Voka taip ilgai nesugrįžta.

Tanečka straktelėjo nuo kedės, užkabino šaukštą, numetė, pekėlė, padėjo ant krašto stalo; šaukštas vėl nupuolė. Tanečka vėl juokdamos pakėlė, trepsėdama ap temtomis pančiakoms išsipūtusias kojutes nulėkė į koridorį, į vaikų kambarį, už kurio buvo auklės kambarys. Ji jau beveik perbėgo per vaikų kambarį, tik išgirdo šliurpšėjimą. Ji atsigrįžo. Voka stovėjo šale savo lovos, žiūrėdamas į medinį arkliuką, rankoje laikė torielką ir griaudžiai verkė. Ant torjelkos nieko nebuvo.

— Voka, kas tau? Voka, o pyragaitis?

— Aš-aš-aš... netyčioms suvalgiau pakeliui. Aš neisiu... niekur neisiu... Aš Tanečk... aš ištikrųjų netyčioms... aš viską suvalgiau... išpradžių biskį, o paskui visą suvalgiau...

— Na, ką gi daryt?

— Aš netyčioms...

Tanečka užsimąstė. Voka ašarojo, verkė. Susyk Tanečka nušvito.

— Voka, štai ką. Tu neverk, bet nueik pas auklę ir pasisakyk jai, kad tu netyčioms ir persiprašyk, o rytoj mudu jai savo atiduosim. Ji gera.

Voka nutilo verkęs, jis trynė savo ašaras ir delnomis ir viršutinėmis rankučių pusėmis.

— O, kaip aš pasisakysiu? — prabilo jis virpančiu balseliu.

— Na, eiva drauge.

Ir juodu nuėjo ir sugrįžo laimingi ir linksmi.

Ir laimingi ir linksmi buvo ir auklė ir tėvai, kada auklė juokdamos ir gėrėdamos papasakojo jiems visą atsitikimą.

Meščerskoje.

20 berželio 1910 m.

Vertė **Ant. Kiliukas.**

P. S. Šitas veikalas yra paskutinis **dailės** veikalas Levo Tolstojaus. Pirmą kartą jisai buvo atspauzdintas rusų laikraštyje „Rieč" N87, (30 kovo — 12 balandžio — 1911 metų).

Prie to veikalo buvo pridėta daktaro V Čertkovo detaliai: aplinkybės, kuriose tas veikalas buvo parašytas. — **Vertėjas.**

ŠPIKUČIAI.

Dvarponių nuomonė.

Mokytojas: Mečislavai, galvok: rytoj egzamenai; būk prisiruošęs gerai atsakyti iš historijos ir geografijos

Motina, dvarponienė, atsako už savo sūnų: Taip tamsta mokytojau, — Mečiukas kai sueina su bernu ant šieno, tai girdėti puikiausias žino historijas apie viso kaimo merginas. Daleiskit, pons mokytojas, užklausti: kas tas yra geografija?

Mokytojas: Tai yra aprašymas pasaulio, kur kokios žemės, kalnai, vandenįs ir keliai.

Motina: Tai va! Ir kam tas dvarponiui reikalinga? Kelius reikia žinot tik vežėjui, o dvarponiui tik — sėsk ir važiuok.

Jonelis.

Žemaičio viešnagė.

Jaunas kuningėlis kalėdojo dar pirmą sykį vienoje Žemaitijos parapijoje. Paprastai žemaičiuose pas gerus ūkininkus kuningą gerai pavaišina ir pamyli. Viename kieme žemaitė gaspadinė privirė kiaušinių, — nes tai geriausiu skaitosi valgiu, — ir atnešė juos kuningui ant stalo. Kuningas prisėdo valgyt, bet čia gaspadinei užėjo ant mįslies palengvinti kuningėliui kiaušinius išlupti, todėl pašaukė į dukterį: „Marike, biegk, išlupk kuningėliui pautus" (mat Žemaitijoj kiaušinius vadina pautais tuomtarpu kitose Lietuvos vietose tą žodį skaito už begėdišką). Kuningas žemaičių kalbos nežinodamas, labai nustebo, bet gaspadinė, tą matydama, pridūrė: „Nesidrovėk, jegamastėli, męs kun svečią mylim, tan kuožnam išlupam pautus".

P. S.

Ginklas.

mokslinčiai pranašauja, jeigu tarp moterų sufragizmas platįsis, tai nuo didelio galvojimo perilgą visos moterįs pasiliksią plikos.

Antras vyras: Good! Puiki žinia! Valiai ją platinti, kad sutrukdyti sufragizmą dar jam bedygstant!

Dar blogiau:

Pilietis (inbėgęs į policijos stotį): Žinote, anarchistai rytinėj daly miesto rengia demonstracijas. Ar nesuteiktumėt mums keleto policmanų prieš anarchistus?

Policmeisteris: Ni, nikš! Nei vieno negalima. Šiąnakt kolegijos studentai rengia savo bankietą. Kasgi apsaugos nuo studentų kaimynus?...

Žingeidi propozicija.

Juodrankis rašo vienam turtingam biznieriui laišką: „Prisiųsk man $5,000; jei neišpildysi, aš pavogsiu tavo moterį".

Biznierius greitai sėda ir rašo atsakymą: „Gaila kad neturiu piningų. Bet jūsų propozicija pavogti mano pačią man labai patinka."

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

G. T.—

Balandžio 16/29 dieną 1911 m. Vilniuje susitvėrė Bendrovė „Vilija" ūkiškoms mašinoms dirbti ir jomis, kaip ir kitais ūkiui reikalingais daiktais, vaisba (pirklystę) varyti. Todėlei Bendrovė kuoplačiausiai versis: 1) savo išdirbimo ir geriausių užsienio fabrikų ūkiškomis ir kitomis mašinomis bei padargais; 2) įvairiomis dirbtinėmis trąšomis ir 3) parinktomis daržovių, šakniavaisių ir javų bei žolių sėklomis. Beto dar manoma yra užsiimti dirbimu mašinų ir įrankių tinkamų malūnams, aliejinyčioms, plytnyčioms ir kitoms ūkio pramonijoms įstaigoms. Bendrovės dirbtuvėj taipos gi bus priimamos visokios ūkiškos mašinos taisyti.

Reikia atminti, jog Lietuva yra perdėm žemdirbystės šalis ir ekonomiška jos gyventojų gerovė nepakils, kolei mūsų ūkis bus vedamas senovišku-primitivišku būdu ir kolei nebus taikomi pastarieji mokslo ištyrimai ir naujausieji įrankiai, juo labiau šiandien, kuomet žemės kaina kįla vis augštyn, o skaitlius darbininkų, dėlei emigracijos, eina vis mažyn.

Norėdama patarnauti savo krašto žmonėms, Bendrovė „Vilija" laikys agronomą ir kitų ūkio šakų žinovus, kurie galėtų suteikti reikalaujantiems patarimus. Žodžiu sakant – Bendrovė stengsis netiktai aprūpinti žemdirbius, vartotojų draugijas, ūkiškas bendroves ir ratelius reikalingomis mašinomis, įrankiais ir k., bet ir suteikti jiems visokias žinias bei patarimus iš žemdirbystės praktikos.

Kaip toksai sumanymas šiandien yra reikalingas ir kiek jisai galės prisidėti medžiagiškosios mūsų krašto gerovės pakėlime, aiškiai kiekvienam yra suprantama.

Bendrovė tiki, jog veikdama taip svarbų visuomenišką darbą duos drauge ir nemenką pelną visiems tiems, kurie prie jos bus prisidėję savo ištekliumi. Panaši mūsiškė „Ekonomiškoji Latvių Ūkininkų Bendrovė" Rygoje, turėdama 200,000 kapitalo pernai metais, padariusi du milijonu rub. apyvartos ir davusi savo nariams didelį gryną pelną. Apie Vokietijos, Anglijos, Danijos ir kitų šalių tos rūšies bendroves, kurios daro apyvartos milijonus, nereikia nei minėti. Pas mus gi vien apsukrųs perkupčiai-atėjūnai pardavinėja nevisuomet tinkamas mūsų kraštui mašinas bei kitus padargus ir didelius piningus svetur gabenasi. Nereikia užmiršti ir to, jog Bendrovė „Vilija", duodama pelną saviemsiems nariams, suteiks uždarbį nemažam skaitliui mūsų žmonių.

Kadangi tarp lietuvių mažai tėra stambesnių kapitalistų, tai męs sumanėme, kiek galint, laikytis kooperacijos pamatų t. y vesti dalyką sudėtais piningais, kaip tai daroma ypač Danijoje, Švedijoje ir kitose šalyse, kur sutrauktais kapitalais yra valiojama milžiniški interesai. Juo didesnį kapitalą surinksime, juo plačiau bus galima veikti, juo lengviau galėsime praplatinti mūsų išdirbinius, kaip savo krašte, taip ir kitur.

Bendrovės «Vilijos» pelnas bus dalinamas sulyg inašų: juo narys įmokės didesnę sumą, juo daugiau turės pelno.

Bendrovės sumanytojai jau 31 gruodžio 1910 metų buvo padarę su inžinierium Petru Vileišiu sutartį, užpirkdami steigiamosios Bendrovės reikalams jo fabriką. Tasai fabrikas stovi arti geležinkelio stoties Vilniuje, užima 1534 ketvirtuotus sieksnius (apie 1¼ margo=⅝ dešimtinės) akmenais išgrįstos žemės, su tam tikromis triobomis, visomis mašinomis, įrankiais ir dar geležies už 5700 r. suviršum. Beto fabrikas turi savo kieme geležinkelį sunkiems daiktams vežioti. Visas tas turtas suderėta už 71,642 r. 18 kap.

Padarę tokią pradžią, sumanytojai pakvietė burelį daugiaus pasiturinčių tautiečių dalyvauti Bendrovės steigime.

Pagaliaus visiems susitarus, įvyko balandžio 16/29 d. š. m. Vilniuje susivažiavimas visų įsteigėjų, kurie padarė pas notarą Bendrovės «Vilijos» įstatus ir drauge jai perleido užpirktą nuo p. Vileišio fabriką.

Sulig šiol įstojo Bendroven kaipo pilnieji nariai ir įmokėjo savo įnešimus pilnai arba dalimis: 1) inžinierius Petras Vileišis; 2) D-ras Jonas Basanavičius; 3) agronomas Jonas Smilgevičius; 4) profes. Andrius Dubinskas ir 5) Jurgis Pessys.

Kaipo Bendrovės įsitikėjimo nariai taipogi pilnai, arba dalimis, įmokėjo savo pajus: Vin. Palukaitis, A. Stungurys, D-ras J. Dielininkaitis, A. Vosilius, A. Andrušis, D-ras K. Pautienius, D-ras J. Jarašius, D-ras J. Bagdanavičius, inžin. K. Šnapštys, J. Budzeika, J. Kriaučiūnas ir kun. Jarulaitis, buv. I Dumoj lietuvių atstovas.

Beto dar yra prisižadėję Bendrovėn pilnais nariais įstoti: inž. Pr. Stanaitis ir inž. T. Naruševičius, o pajininkais: inž Dirvianskis, dvar. K. Lapinas, pramon. Šlapavičius, D-ras K. Pietarys, Kuningas D-ras Senkus, D-ras Narmontas, mok. J. Damijonaitis, mok. A. Smelsterys, A. Matulevičius, D-ras A. Damaševičius, adv. J. Vileišis fotogr. A. Jarušaitis, inž. A. Maciejauskas, pirkl. J. Lozoraitis, D-ras J. Stonkus ir kt.

Pasitikėdami, kad ir Gerb. Tamistos, kaipo prakilnesni Lietuvos piliečiai, kurie supranta visą šio sumanymo svarbumą ir naudingumą mūsų kraštui, teiksitės prisidėti prie šio milžiniško darbo ir mūsų Bendrovėn įstoti. Pajai gali būti nuo 500 r. pradedant; pilnųjų gi Bendrovės narių įnešimai yra ne mažiau 5000 rublių. Piningus galima Bendrovėn «Vilija» mokėti ir dalimis.

Tamistoms prisižadėjus įstoti ir panorėjus smulkesnių žinių, neilgai trukus, bus jos suteiktos.

Užrašius ant laiškelio pasižadėjimą arba piningus prašome, tuo tarpu, siųsti D-rui J. Basanavičiui Vilniuje, Lydos gatvė (Lidski) No. 7, o su užklausimais kreiptis į Bendrovės «Vilijos» fabriko kontorą Vilniuje, Poltavos gatė Poltovskaja) No. 55.

Su tikra pagarba

Bendrovės «Vilijos» vardu: **P. Vileišis, J. Basanavičius, J. Smilgevičius, J. Pessys, A. Dubinskas.**

Vilniuje

Balandžio 16/29 d. 1911 m.

Gerbiamoji «Vien. Liet.» Redakcija!

Meldžiu patalpinti žemiaus einantį laiškelį. Labai nenorėčiau užimti vietos jūsų laikraštyje, su panašiais rašinėliais, bet kadangi 17 N «V. L.» p. Pius Aleksynas kreipiasi su klausimais mano vardu, ir dar tokiais klausimais, už kuriuos joki ginčai nebuvo keliami, dėlei to priverstas esmi pasiaiškinti.

p. P. Aleks. pats gerai nesuprasdamas reikšmės žodžių norėjo mane pertikrinti, kad pavaldiniai ištikrųjų po prievarta yra verčiami lenktis prieš sostus savo valdonų — net kada valdonas ant jo nesėdi (tik nepasakė kokioj šalyj). Štai kokiais faktais jis prirodo, — sako (taip man sakė): aš skaičiau «Tėvynėj», kad tūlas Herman Gessler privertė šveicarus nusiiminėti kepures prieš jo kepurę, o kada Vilius Tell atsisakė tai daryt, tai jam mirčia grasino. Na, ir koks čia darodymas? Jeigu Gessler privertė šveicarus taip daryt, tai nereiškia, kad šiandien yra visur taip daroma — verčiama lenktis prieš kepures arba sostus. Dabar kiti laikai, kitos mados ir kitoki papročiai. Jurgis Vašingtonas pirmas Suv. Valst. prezidentas nešiojo ilgus plaukus; o šiandien p. Taftas nusikerpa trumpai, o Debsas visai be plaukų tikisi gautis į prezidentus. Kitas «faktas» kuriuom jis mane tikrino, štai kokis, — sako: kareivis kada užsideda vyresniojo ploščių ant savęs tada kareiviai prieš jį lenkiasi. Taigi, kodėl nesilenkia prieš tą ploščių, kada jis kabo ant sienos, bet tik kada ant kareivio?.. Bus aišku kad tai lenkiamasi tik prieš asmenį ploščiumi ingaliotą.

Toliaus, p P. Aleks. viešai mano vardu tokių klausimų klausia, kuriuos ir 10 metų vaikas atsakytų, kaipo tai: 2 ir 3, apie žemę, kurie visai nebuvo minėta, ir tuom viešai netiesą paplepa. Matomai, to pats nežino ir gėdisi klausti, todėl klausia svetimu vardu.

4. Aš, «stengiąsis apginti katalikybę», ir ginčijąs, kad katalikiškas tikėjimas nesiremia ant Biblijos. Čia reiškia, kad aš priešingas Biblijai, ir vėl «stengiuosi apginti katalikybę». Kaip aš galiu apginti katalikybę, jeigu esmi priešingas Biblijai?... Juk visas katalikybės apgynimas tai Biblija. Čia vargu kas begalėtų suprasti p. Aleksyno mintis ką jis nori pasakyt.

5. Kaslink klausimo iš biologijos, kur pasakyta, kad «jokis gyvūnas, negali atsirasti, bet turi paeiti nuo sėklos tokių-pat tėvų», tai aš tą ne iš piršto išlaužiau, ir dėlei to biologijai nesipriešinu — aš taip klausiau, kaip radau parašyta, ir jeigu p. Aleks. nepajėgė paaiškinti, tai ne mano nei biologijos kaltė. Ant galo p. A. sako būk aš sakau, kad tie kurie rašo kningas, tai «bedieviai».— Aš skaitydamas kningą nežiūriu į jos autorių, bet tik jos turinį; p. A. turbūt taip ir apie kitus mano, kaip apie save. Čia nors trumpai parodysiu p. A. nuomonę: kada Tėv. Myl. Dr-tė paketino išleisti kun. J. Žilinsko raštus, ir «Keleivio» skiltyse už tai pasirodė T. M. D-ės boykotas, būk T. M. D. virsta į klerikališką, tai p. A. «Keleiviui» įsitikėjęs — taip išsigando, kaip mažas vaikas būžio, kad leis kuningo raštus. Čia matomai p. A. yra didelis fanatikas — taip kaip ir iš tikybinės pusės tokių yra, kurie bijosi paimti į rankas ir tokią kningą, kuri rods nieko bendro neturi su tikyba, bet vien dėlto, kad jos autoriumi yra Šliupas, nes tūliems yra baisus vardas — «Šliupas».

P. Deltuva.

P. S. Čia patariu ponui P. Aleksynui daugiau nevartoti kokiuose klausimuose svetimo vardo, bet norint ko-nors dažinot klausti tiesiog savo vardu.

Garbi «V. L.» Redystė!

Jūsų gerbiamam laikrašty (N 22) patilpo atžagareiviška korespondencija iš New Britain, ir pasirašyta «Gaspadinė». Čia pranešu, jog ta korespondencija ne mano rašyta, bet mano slapyvardis pasinaudota, kurią aš po savo korespondencijom keletą kartų panaudojau. Pasirodo, kad ir kita «Gaspadinė» iškur išdygo. Linkiu jai pasekmės gauti geresnės medžiagos rašymui korespondencijų.

Gaspadinė.

Gerb. «V. L.» Redakcija!

Klausiu pas Jus, ar yra lietu-

vių korespondencijinė mokykla, iš kurios imant lekcijas galima butų pramokti angliškos kalbos? Panašios mokyklos, kaip va lenkų, yra Chicagoj, Ill.— The National School of Languages (Narodowa Szkola Językow). Jeigu yra, tai meldžiu Jūsų malonės duoti mums atsakymą per laikraštį.

Jumis gerbiantis

N. Kudarauskas.

Worcester, Mass.

Korespondencijinės mokyklos angliškai pas lietuvius dar nesigirdėti.

——==: o :==——

Nuo Redakcijos.

Atsiprašom gerb. skaitytojų, jog į šį numerį apleidom net keletą žinučių skyrių, k. v. „Iš Amerikos lietuvių'', „Vietinias žinias'' ir kit. Šito priežasčia yra — indėjimas platokų aprašymų iš S. L. A. seimo.

——==: o :==——

Iš Amerikos.

Ant karunacijų. Pereitą savaitę daugybė amerikonų per New Yorko uostą išplaukė Anglijon, dalyvauti karaliaus Jurgio karunacijų iškilmėse. Iš vienos Chicagos išvažiavo apie 5000 žmonių. Oficiališkai Amerika bus reprezentuota per karišką laivą ,Delaware'', kuris išplaukė iš Brooklyno dokų aną panedėly.

Streikai ir riaušės. Brownsville, Pa. iškilo streikas ant Pennsylvania gelžkelio. Streikuoja šapų darbininkai. Aną panedėlį iškilo tarpe streikierių ir streiklaužių baisios muštynės. Pradėjo streikieriai nuo šaudymų į streiklaužius. Daugelis žmonių pašauta, podraug peršovė galvą moteriškei Bodeckienei, kuri užlaikė streiklaužių barakus Iš abiejų pusių daugelis darbininkų vaikščioja suraišiotomis galvomis nuo muštynių, o policija tapo padidinta iš kitų miestų. Kasdien nauji susirėmimai atsikartoja.

Atrado naujas aukso kasyklas. Fairbanks, Alaska, atrado plačias žemės venis kuriose pasirodė gryniausis auksas. Minios žmonių važiuoja galvatrukčiomis ant darbo. Sakoma, jog viena skaurada žemės duodanti pelno nuo 5 iki 15 centų

Debesis padarė naktį. Toledo, Ohio. Berželio 4 d. toks storas debesis nusviro ant miesto, kad per 11 minučių vidurdienyj buvo naktis. Griausmai ir perkūnijos labai daug padarė mieste blėdies.

Ohio nori referendumo. Columbus, Ohio, susitvėrė „Progreściviškos Konstitucijos Liiga'' kuri nori ateinančiais metais pravesti į Ohio valstiją referendumą. Liigon prisidėjo apie 1000 atstovų iš įvairių draugijų ir darbo organizacijų, o prezidentu išrinko Toledos miesto majorą Whitlock.

Chicagos didisis vagzalas. Northwestern gelžkelio systema atidarė Chicagoje milžinišką vagzalą (dipą), kuris būsiąs antras didžiausis pasaulyj Vagzalas užima vietos 343,040 ketvirtuotų pėdų ir lėšavo pastatyt $23,000,000. Per šešiolika linijų pervešią per dieną apie 250,000 pasažierių. Pradėtas buvo statyt vasary, 1909.

Apšvietimas naikinąs laukinius Laikraštin „Medical Records'' rašo korespondentas iš Pietinio Okeano salų apie vietinius laukinius žmones, kurie dabar priklauso tai Anglijai, tai Vokietijai, tai kitoms Europos šalims. Anot korespondento, šitie žmonės jau baigią nykti. Jiems labai kenkianti baltųjų civilizacija. Mat su civilizacija europiečiai jiems atneša visokias savo ligas, kurių laukiniai negali išturėti ir miršta nuo jų kaip lapas. Ypatingai džiova, kuri laukiniams buvo visai nežinoma, dabar tūlose salose per desėtką metų išnaikinusi apie 50% laukinių

Dar daugiau unijose areštų. Los Angeles, Cal. per savaitės laiką vietinė Grand Jury renka jau faktus prie suimtųjų brolių McNamarų ir McManigal. Pereitą savaitę, kaip jau rašėm, suėmė du įskundžiamu dinamitavimų bylon. Šią savaitę dar suėmė kalvių unijos prezidentą F. Bender. Šie visi trįs yra apkaltinami, būk jie darę suokalbį išdinamituoti miesto rotušės rekordų salę ir sunaikinti miesto dokumentus. Ant kiek šitie skundimai turi pamatą, nežinia. Bet visi trįs: Bender, Connors ir Parks yra padėti po $25,000 kaucijos kiekvienas, kurios dar nėra kam užstatyt. Dabar žada unija juos išimt.

Chicagoje darbininkų areštai. Gegužio 27 d. Chicagoje suimta 11 unijistų darbininkų, kuriuos visus apkaltina, būk jie nužudę tūlą patarnautojį skebams, o podraug ir unijoms, W. Gentlemaną. Užmušimas atsitiko saliūne, ant 162 State gatvės.

Kasyklų nelaimės. Iš Wilkes Barre, Pa rašo, jog šiomis dienomis labai daug buvo sužeista ir numarinta anglekasių. Tarp tų randame keletą ir lietuviškomis pavardėmis Larksvillėje žuvo nuo gazo durininkas Jonas Moldis, 17 metų Luzernėje numirė ligonbūtyj Mikas Dulevičius, 28 m., vedęs. Pittstone užgriuvo žemės Karolį Bogučį, 35 m. Nothingham kasyklėse, prispaustas prie karo Antanas Narkūnas, pasimirė Mercy ligonbūtyj. Ashley kasyklose ekspliozijos sužeistas pasimirė Antanas Griška. Pittstono ligonbūtyj sužeistas guli Jonas Lapinskas, 27 m. iš Exter Borough. Plymouthe sugniuždė koją ties keliu Aleksandrui Sakalauskui. Ten-pat Nottinghamo kasyklėse sužeistas Antanas Rekus. Buttonwoode sužeistas į galvą Petras Stankevičius.

Slavo-amerikoniškasis biūras. Lenkų „Kuryer Polski'' rašo, jog Pittsburge, Pa. tapęs inkurtas slavo-amerikoniškas biūras, kuris nuolatos informuosiąs amerikonų spaudą apie svarbesnius atsitikimus ir judėjimą tarpe Amerikoje gyvenančių lenkų ir čechų, — na ir abelnai tarp visų slavų. Pirmiaus tokius biūrus buvo bandę lenkai ir čechai atskyrium, bet dabar laikysią iš vieno. Biūro vedėju išrinkta Jovo Tomanovič, ant 1200 Carson str. Visi svarbesni atsitikimai pirmiausiai būsią paduodami į ,Pittsburg Press''.

Kongresas McNamaros bylą atmetė. Washingtono kongresas neims perkratinėti bylos areštuotų darbo vadovų McNamarų ir McManigal, kuriuos dabar laiko areštavęs Los Angelėje. Tokiu būdu Bergerio rezoliucija nueis be pasekmių. Užtai iš šito incidento gims pataisymas tiesų, kasiink išgriebimo prasikaltusių žmonių iš vienos valstijos kiton. Šitos tiesos bus dadėtos, pagal įnešimą atstovo Korbly iš Indianos.

Traukinis įvažiavo ugnin. Charlotte, N. C. anglių traukinis įvažiavo į degantį tiltą ir rezultatas buvo tas, kad nupuolė vandenin, prie ko užmušė keturius konduktorius.

Iškilo didelis streikas. Philadelphia, Pa. vietinė Baldwin lokomativų dirbtuvė prašalino 1, 200 unijistų darbininkų. Dėlei šito apie 5000 darbininkų išėjo į streiką, reikalaudami, kad priimtų unijistus.

Neišvaro majoro Oklahama City, Okla. miesto majoras Lackey jokiu būdu nenori užleisti vietos naujai išrinktam majorui Grant. Todėl anandien minia žmonių iš 1000 numaršavo į miesto rotušę ir norėjo varu senąjį majorą išmesti. But gal atsitikę praliejimas kraujo, ir riestai pačiam Lackey, jei naujasis majoras minios nebutų perkalbinęs, kad paliktų majorą išmest per teismą.

Taftas ruošiasi antrą syk likt. Washingtone, prezidento Tafto privatinėje kanceliarijoje darbas virte verda, dirba planus keletas žmonių kaip geriau prezidentui prisiruošti prie ateinančių rinkimų. Pirmiausis dalykas — reikiai patikt žmonems, o tam tikslui reikia pavažinėt su prakalbomis, kaip tą jau parodė Ruzveltas. Šitie planai ir pas Taftą jau išdirbti; susirašinėjimai laksto su vakarinėmis valstijomis ir užkvietimai šimtais ateina Taftui į įvairias vietas ant prakalbų į Vakarus. p. Taftas sakoma pilnai tikisi, kad ateinančiuose 1912 metų prezidento rinkimuose jis bus vėl įvardytas ir išrinktas.

Teismas ant eretikų. Atlanta, Ga. baptistų tikėjimo augščiausis susivažiavimas teisė keletą savo kuningų eretikų. Tų tarpe vienas ypač atsižymėjęs laisvamaniškumu — kuningas Grant. Jisai pasakojęs savo parapijonams, jog Jėzus nebuvo Dievo sūnumi, nes niekas to neprirodą. Jėzus su Lozorium vaikščiodavę ant lošimų ir zobovų. Padavimas, būk velnias Jėzų užsinešęs ant bažnyčios bokšto ir liepęs pasiklonioti, esąs negalimas, nes ant bokšto smailumos jokiu būdu negalėjęs Jėzus su velniu dviese sutilpti. Taip gi biblijos pasakojimas, jog žydams iš Egypto bėkant atsiskyrė raudonosios jūros vanduo, esąs netikras: ten nėsą jokio stebūklo, nes tam tikrais metų laikais vanduo visuomet nusekęs, beveik išdžiųstąs. Todėl Maižiui tą žinant, lengva jam buvo žydus pervesti ir inkalbėt jiems, kad tai stebūklas. — Kun. Grant pasmerktas kaltu eretikystės, ir jei neatšauks, tai prastoja savo teisių. Kitas kuningas Clifford iš Londono, Anglijoje, visai tapo neprišauktas. Jisai nuolatos savo parapijonis mokinąs, kad biblijoje ėsą surinkta tokios pasakos, kurių neverta, o net pavojinga vaikus mokyti.

Liūdija ant McNamarų. Prie garsingosios darbo vadovų bylos prisidėjo dar vienas naujas liūdininkas — kažikoks John Delaney ir Muskogee, Okla., kuris pradėjo liūdyti, būk jis buvęs McNamarų samdytas, kaipo šnipas landžioti po unijas ir po skebų dirbamasias vietas. Pamatęs kad detektivai labai mielai jo liūdijimus priima, Delaney pradėjo sakyties kad jis buvęs samdytas unijistų net padėlioti dinamitus keletoje vietų. Bet policija bekvošdama, sugavo kelis sykius Delaney meluojant. Todėl jo išsikišimas gal nueis ant niekų.

Krasos bankai daugįsis. Washingtone, vyriausis krasos viršininkas Hitchcock nusprendė atidaryti dar daugiau krasos bankų, kuriuos žmonės labai pamėgo. Kasnedėl būsią atidaroma apie 100—150 bankų. Tokiu būdu iki 1 d. liepos bus po visą Ameriką atidaryta apie tūkstantį naujų krasos bankų. Washingtonas būsiąs bene pirmas iš didžiųjų miestų, ką pirmiausiai gaus tokius bankus. Ikšiolei jau atidaryta įvairiose miesteliuose i 450 bankų.

——==: o :==——

NAUJI RAŠTAI.

Apie uogas (serbentas, agrastus, avietes, žemuoges, vynuoges, gerveuoges). Studentas. „Liet. Ukin.'' išleidimas N23. Vilnius, 1911. Pusl. 64. Kaina 15 kap.

Skaitymo vadovėlis. A., S. Č. ir d-ras P. Avižonis. „Liet. Uk.'' išleidimas N24. Vilnius, 1911. Pusl. 16×14×16. Kaina 10 kap.

Išėjo: „Draugija'' N52 ir priedas „Ateitis'' N3.— „Birutė'' N6.— „Marijavitas'' su priedu „Marijavitų Žinios'' N8 už lapkritį 1910 ir N9 už gegužį 1911.

Živaja starina. God XX, vypusk I. 1911

Laisvoji Mintis, N16.: Čiurlianies atminimui, Kl. Jurgelionis.— Broliai Juškevičiai, su paveikslais biografiškas škicas.— D. T. Bačkauskas (medžiaga biografijai) J. Šl.— Iš S. L. A. praeities. J. Šliupas ir V. K. Račkauskas, etc.

——==: o :==——

KRASOS DĖŽUTĖ.

A. Č.: 1) Žaidimus gavom. Ačiu. Užrašinėkit ir daugiau. Taip jau ir mįslis. Nėr ko žiūrėt, kad ir kiti tokius-pat užrašo. 2) Keturi tokie lakštai poperiaus — tai jau pilnas laiško svarumas 2-centei markei.

Motinos Sūnui, Brooklyn: Mat tas buvo parašyta į «Saulę», o Tamsta norite perkelti į mus laikraštį. Prie to slapyvardžiu pasirašyta. Kas gali žinoti, ar čia nėra ypatiškumų? Graboriu tik du lietuviu teturime. Lengvai gali but jie intariami, bet ar teisingai, ar ne su skriauda? Tas pakenktų visiems, o ypač paskui laikraščiui. Neindėsim.

M. Klimavičiui, Akron: Labai ačiu. Na, kaszin, kad Tamsta pasiųstumėt tokį-pat patarimą ir «Keleiviui»?

Vietines Žinios.

— **Coney Island,** garsioji pasilinksminimų vieta susilaukia jau minias ekskursantų. Pereitą nedėldienį buvo jau suvažiavę apie 200,000 žmonių. Daugybė jau maudosi, nors vanduo dar šaltas. Ant sudegusios Dreamlando vietos dabar stovi keletas šetrelių ir kaip-kokie „show''.— Luna Parke įvesta mada paskolinti uždyką moterims kerečiukus pasivežioti po tą parką vaikus. Šiemet ant Coney Island vėl viskas atvirai varoma: lošikai drąsiai prigaudinėja žmones visokiomis įmonėmis, merginos iki ryto šoka salėse ir paskui su vyriškiais eina iš salių. Nieko nepagelbėjo pernykštis policijos triukšmas, kad sutramdyti čionai visokį palaidumą ir ištvirkimą.

— **Žydai protestuoja misijonieriams.** Brownsville—East New York visos žydų organizacijos turėjo savo visuotiną susirinkimą, kuriame dalyvavo visi žydai iš Brooklyno. Protestuoja jie prieš įvairių krikščioniškų sektų misijonierius, kurie visokiais būdais jaunus žydelius vilioją į krikščionybę ir atskirią nuo tėvų.

— **Pasimirę lietuviai:** Geg. 31 mirė nuo pneumonijos Amelia Miliauskiutė, 1 metų, 192 John str. Berž. 3 Marijona Maskalaityčiutė 16 dienų, 134 No. 6th str. Adelia Veiniutė, 6 mėnesių (ty-

„Severos Skilvinis Kartumas atgrąžino apetitą ir sveikata''—rašo mums p. Frank Teropsic, iš Fort Smith, Ark.—„Paturiu vartoti tą gyduolę visiems turintiems kokias nors skilvio slogas'',

VISOKIUS VALGIUS PAMEGSI

IR JIE EIS TAU Į SVEIKATĄ, jeigu prieš valgį paimsi dozą

Severoros Skilvinio Kartumo

Kaina $1.00

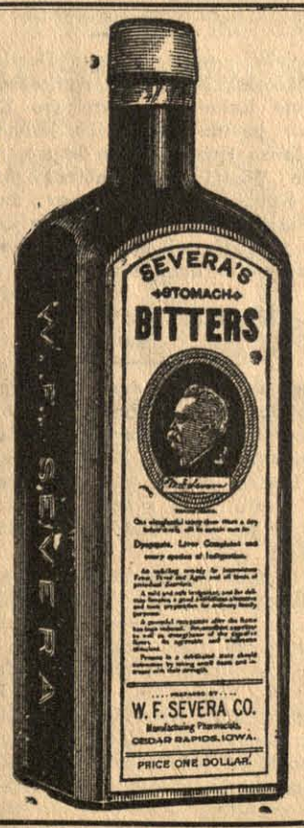

Sustiprina nusilpusi skilvi.

Suteikia gera apetita.

Pagelbsti virszkinimui.

Uzbega sukietejimui.

Atgrazina jiegas po ligai.

Ar esi nervuotas?

Tankiai užsikarščiuoji? Esi suerzintas? Smulkmenos tave pykdo? Išsigąsti maža-ko? Eini gulti nuvargęs ir atsikeli nuvargęs? Niekas tau geriau nepagelbės, kaip

SEVEROS NERVOTONAS.

Jisai pasiekia priežastis ligos; nuramina suerzintus nervus, sustiprina nervų systemą ir užtikrina sveiką miegą, atgrąžinantį jiegas visam organizmui. Kaina $1.00.

Kol dar nera velu?

Inkstų ligos žmogus tankiai ilgą laiką nepatėmija, kol pagalios tuomet, kada jau liga virsta pavojinga. Idant užlaikyti sveikus inkstus vartok

SEVEROS GYDUOLES INKSTAMS IR JAKNOMS.

Tai yra geriausias budas nuo skaudėjimo kryžkauli, nuo ligų jaknų, nuo susilpnėjimo inkstų. Sukilimas šlapinimo organų prašalinamas veikimu tos gyduolės.

Kaina 50c ir $1.00

Visuomet pirk tiktai Severos Gyduoles. Aptiekoriai ir pirkliai parduodanti gyduoles turi jas savo sankrovose. Nepriimk kitokių gyduolių. Jeigu neesi persitikrinęs apie savo ligą, rašyk į mūsų Gydymo Skyrių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

mais), 413 West str. N. Y. Palaidoti visi graboriaus p. Butkaus.

— **Apsivedę lietuviai.** Berž 11 d. apsivedė Fr. Mickūnaitis su Ona Karveliute, abu nuo 34 So. 2nd str. Išsiėmė laisnius: Juozas Maturauskas, 129—18th str. su Mare Jokubauskiute, 187—19th str. Petras Šmotarius, 10 United States str. su Ona Serutaite, 21 Bridge str. Konstantas Lugauskas 151 Berry str. su Jieva Kazlauskiute 110—3rd st.

— **Prezidentas apsilankė.** Berželio 8 d. Brooklyne apsilankė prezidentas Taftas; jis buvo užkviestas į nedėlinių mokyklų vaikų parodą. Apie 500,000 vaikų, visokių tautų ir religijų, vaikščiojo divizijomis su muzika ir vėliavomis po didesnėsias gatves. Ypač daili paroda buvo apie Prospect Parką ir apie Halsey str. Prezidentas su New Yorko gubernatorium Dix ir majoru Gaynor apvažiavo didėsias parodų vietas ir visur buvo sveikinamas hymnu.

— **Audros.** Pereitą subatos naktį iškilo po visą apylinkę audros su lietum ir perkunija. Kiek žinoma, per audras žuvo trįs žmonės: Vieną Jersey City griaustinis užtrenkė, o du Gravesaund Bay maudydamies buvo audros į gelmę įmurdyti. Abelnai šias dienas tolydžio užeina smarkus lietus ir griaustiniai.

— **Virimo mokykla.** Susitvėrusi „New Yorko Dietos Virimo Draugija'' inkuria šią vasarą dvi virimo mokyklas — ant 169 Mott str. ir 1 W. 34 str. Čionai biednoms moterims parodys, kaip reikia vasaros laiku virti valgį, kad apsergėti kūdikius ir didžiausius nuo sirgimo ir mirties taip vadinama „vasarine liga''.

———==: o :==———

Darbas tiktai tuomet yra džiuginantis, kuomet jis butinai tau reikalingas.

„V. L." Skaitytojams.

Pranešame visiems „Vienybės Lietuvninkų'' skaitytojams, kurių prenumerata jau išsibaigė, jog šitas numeris bus paskutinis, jeigu neatnaujins prenumeratos. Jeigu norite pasilikti „Vien. Liet.'' skaitytojais ir ant toliaus, tai meldžiame prisiųsti prenumeratą. Prie to pranešame tiems, kurie esate užsirašę su dovanomis — „Pažvelgus Atgal'' ir „Atlasu'', jog „Pažvelgus Atgal'' jau išsiuntinėjome, o „Atlasas'' dar randasi spaudoje. Kaip greit išeis iš spaudos, tai ir tą tuoj išsiuntinėsime ir pranešime per laikraštį. Todėl malonėkite truputį palaukti ir netrukdyti administracijos su klausimais.

„Vien. Liet.'' administracija.

URA! VISI ANT PIKNIKO!!

Draugystė Šv. Kazimiero parengė didelį ketvirta metinį pikniką, kuris atsibus subatoj, 24 d. berželio, 1911 m. Belmont Parke Paterson, N. J. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakti. Bus lietuviški muzikantai ir gros lietuviškus šokius. Todėl kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius taip ir iš aplinkinių kaimelių atsilankyt į tą puikų pasilinksminimą. Važiuodami imkite Heledon karą, kuris davež prie pat parko. Įžanga 25c ypatai.

Užkviečia

Komitetas.

(24)

DIDELIS PIKNIKAS!

keliamas lietuvių iš Jersey City, Hoboken ir Shady Side naudai Šv. Onos Lietuviškos parapijos Jersey City, N. J. Atsibus 8 d. Liepos Subatoj 1911, **Baldwin Park**, Baldwin ave., and Newirk str., Jersey City, N. J. Prasidės 2-rą val. po pietų. Inžanga 25 centai Priveža prie parko Belt Line karai. Labai maloniai užkvečiame visus lietuvius iš apylinkės. Parke yra visokių žaislų (zobovų). Grajis puiki muzika ant triubų. **Komitetas.**

(27)

Pajieškau savo pažįstamo Ernst Kempel, kuris kada tai gyveno Kuršo gub., Bausko pav., buvo už gaspadorių Borklan dvare. Jau 22 metai, kaip Amerikoj Pirmiaus gyveno Elizabeth, Port, N. J., o dabar, girdėjau gyvena Minesota valstijoj. Turiu labai svarbų reikalą. Kas apie jį žino meldžiu atsišaukt į „Vien. Liet.'' redakciją:

120—124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(24)

Pajieškau savo draugo Kazimiero Stupinkevičio, paeina iš Suvalkų gub. Vilkaviškio pav. antri metai kaip Amerikoje. Pirmiaus gyveno po šituo adresu: Kazimier Stupinkewicz, 478 Valley St., Youngstown, Ohio. Kas apie jį žinote, ar jis yra gyvas ar numiręs, tai malonėkit kuogreičiausiai man apie pranešti šiuo adresu:

Jonas Butkevičia,
Sasnava, Kvietiškio gmino,
Marijampolės pav.,
Suvalkų gub. Russia.

(24)

Pajieškau Julijono Butkaus, Rietavo parapijos, Reseinų pav. Kauno gub.

Anthony Matus,
54 Co. C. A. C. Fort Wadswarth, N. Y.

Pajieškau savo draugų: Domininko Andrašiaus, Marcijono Aukselės, Benadikto Rubašiaus, Marcijono Kaikario visi paeina iš Dvelaičių kaimo, taipgi Juozo Urbono Žučių kaimo, ir Julijono Marijaucko Taučiunų kaimo. Visi Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės valsčiaus. Jeigu kas žinot kur jie yra, arba jie patįs teiksitės duoti žinią ant šio adreso. Turiu labai svarbių reikalų.

Mr. Stan. Garbačauskas,
N103 3-rd str., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo draugų: Jurgio ir Petro Jakaičių. Paeina iši Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalės valsčiaus, Jotainelių kaimo. Pirmiaus gyveno So. Boston, Mass., o dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas meldžiu pranešti šiuo adresu:

Mateušas Drasutis,
3 Milton Pl., Worcester, Mass.

Pajieškau savo brolio Jurgio Kiškūno, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Velžių val., Uliunų kaimo. 20 metų kaip Amerikoje; kitados gyveno Brooklyne, o dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jisai pats ar kas kitas meldžiu pranešti man šiuo adresu:

Juozapas Kiškūnas,
3 Milton Pl., Worcester, Mass.

Pajieškau Pranciškaus Keliuočio, Kauno gub., Novo-Aleksandrovsko pav.; Onuškiop ar., Naujasodos sodžiaus. 4 metai kaip Amerikoj. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Petras Paškovskas,
31 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

ARTISTAMS-MĖGĖJAMS ŽINOTINA!

Nuo liepos mėnesio pradės eiti iš Vilniaus mėnesinis perijodinis leidinys

TEATRAS

Eis knygutėmis nuo 32—48 pusl. in 16. Tilps jame originalai ir vertimai: dramos, komedijos, farsai ir tt. kur reikės bus ir muzika. Visi spauzdinami „Teatre'' veikalai bus tik dramatiškos cenzuros leidžiami. Prieš spauzdinant kiekvieną veikalą peržiurės tam tikras literatų ir scenos veikėjų komitetas. Kaina metams su prisiuntimu:

Lietuvoje 3 rubliai
Užsienyje 4 ''

Visus rankraščius ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu:

Vilnius, 2i Ponomarskij pereulok, No. 14. b. 10.
Jonui Strazdui.

Nauja labai žingeidi knyga

„Pasauliu Ratas."

Yra tai astronomiškas aprašymas mųsų saulinės sistemos. Parašyta garsių astronomų K. Flammariono ir S. Glazenapo. Su paveikslais. Kaina 25c.

Gaunama pas:

J. STROPUS

30 West Broadway, So. Bostn, Mass.

„LAISVOJI ŽMONIJA''.

Nuo 1 d. geg. 1911 m. pradėjo eiti literaturos ir draugijinių mokslų laikraštis „Laisvoji Žmonija''. Kaina metams 50c. Lietuvi darbininke! Jeigu nori išsidirbti platesnį regratį, tai užsirašyk „Laisv. Žmon.''. „Laisvojoj Žmonijoj'' visada rasi tikrą dvasišką peną, nes joje vietos neras bereikalingos žinios „Laisvojo Žmonija'' bus griežčiausios pakraipos, ginanti žmogaus tiesas bei darbininkų reikalus. „L. Ž.'' nekompromisuoja nei su kuom. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėti pirma numerį, kuris jau baigias.

Jei nori pažiūrėti, tai prisiųsk 10 centų krasos ženkleliais ir apturėsi.

Adresuok:

„Laisvoji Žmonija'',
1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų'' seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų'' obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet.'' paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų'' skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų'' skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.'' siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų'' išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų'' reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį'' arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

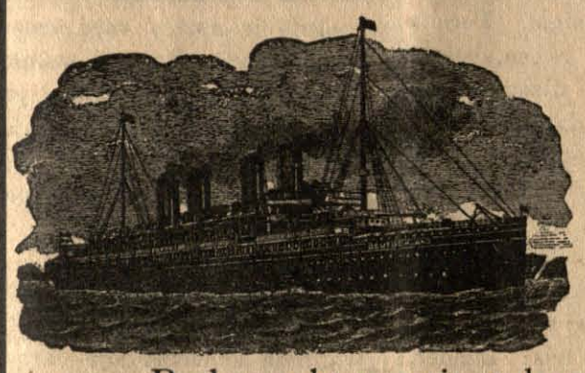

AGENTURA

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia randasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo druknojama mašiná ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

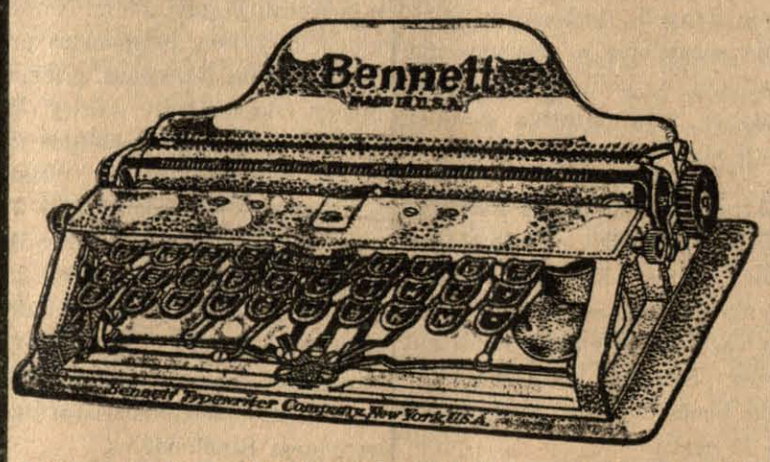

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukształis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Naujas Kningynas

Pasiulau sekančias kningas:

Kun. V. Dembskio raštai: **Inkvizicija,** arba atpirkimas Žmonių nuo Šėtono—$1.25; **Kankintojai ir Kankintiniai** už moksla—$1.00; **Iš ko kįla melai**—75c; **Dvyniai vagių**—25c; **Kaip geriausia laidoti numirėlį?**—10c.

Dro J. Šliupo raštai: **Lietuvių Tauta** 3 tomai—$4.50; **Spėka ir medega**—$1.50 ir kitos.

V. K. Račkausko (Karolio Vairo) raštai: **Politiškoji Ekonomija**—25c; **Pražuvo**—10c; **Eilėmis ir Proza**—25c; **Dievo Žvaigždė**—35c; **Magdalės Marija**—15c; **Baltramiejaus Naktis**—75c; **Jonas**—15c.

Be to laikau visokias lietuviškas kningas ir užrašau visus lietuviškus laikraščius. Atkreipiu atidžią į tai, kad kuodaugiausia praplatinti Europoje išleistų kningų iš dailiosios literaturos sryties. Gausite pas mane pigiau negu kur kitur visus *Viduno*, *Jovaro*, *Žemaitės*, *Šatrijos Raganos*, *Lazdynų Pelėdos* ir kitų parašytas knygas. Kreipkitės. ADRESAS:

Kningų Krautuvė „Nauda''
(Br. Račkauskienė)

1401 N. Main Ave. SCRANTON, PA.

VISA GERAI, KAS GERAI PASIBAIGIA.

Nereikia nusiminti, jei kartais kam rodosi, kad viskas pdieš jį einą. Buvo žmonių pemetusių visa, dagi viltį, tuo tarpu staigus ir šviesus laimės spindulėlis sugrąžino jiems visa — ir pasitikėjimą savimi ir pamylėjimą gyvenimo, ir naują viltį. Jei kokia įsisenėjusi liga jus kankina ir jums rodos, kad jau jokie vaistai jums nebepagelbės — nežudykite vilties. Jei liga paeina nuo vidurių nemalimo ir nėsate dar bandę Trinerio American Elixir of Bitter Wine — nenusiminkite. Bandykite šitą vaistą. Jis tankiai kaip tik tokius žmones ir išgydė, kurie tarėsi esą nebeišgydomi. Tas vynas sustiprina vidurius, priverčia malimo organus geriau veikti. Sustiprėjus malimo organams, grįžta ir žmogaus sveikata. Šį vaistą reikia vartoti visada, kaip tik jaučiame apetito stoka, nervišlumas, pavargimas, anemija, vidurių užkietėjimas, diegliai, mėšlungis, galvos ir nugaros skaudėjimas ir visokios pilvo ligos. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333-1339 So. Ashled ave., Chicago, Ill.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Sutaisau muziką baliams, piknikams ir kt.
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(24)

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba Ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 85 A.

EASTON, PA.
Feliks Baulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

K. P. Šimkonis
650 So. East St. Holyoke, Mass.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 807 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. .J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo sekminių dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o męs tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Čia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Mališausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Mūsų aptiekorius yra lietuvis
FRANAS URBONAS
Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet.
Musu aptiekoriaus

vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :
SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

DIDIS GYDYTOJAS **Dr. Ignotas Stankus M. D.**

pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškoj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL,** kurioje speciališkai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgaun vardą aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduot kuo geriausei ir užganėdinančiai žmonijai dabar-gi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locną naminį ligonbutį ir:
KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:
Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubei kreipkis pas manę ypatiškai arba laišku, o busi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir aukštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžiniška rodą. Kiekvienas iš atsišaukusių persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.
APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI LIGAS
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nedirbimo vidurių; išbėrimo, kuno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių, slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgasčio; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų, ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Teip-gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbo ligų:
Turiu Speciališką Diplomą dėl darymo Operaciju.
Ištikus butinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaipo tai: augimo vėžio skilvije ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai butų puslėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima prašalinti kuo geriausei ir už menką mokestį. Darau teip-gi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas kojas ir rankas. Išgydau su naujausio budo operacija repturą, už menką prekę.
Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas manę. Jeigu negalima pributi ypatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savij, o aš suprasiu viską ir ištyręs duosiu rodą. o jeigu reiks, prisiųsiu ir gyduoles, o tas nedaro skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalise.
Atsilankantiems ypatiškai ir dėl operacijų, turiu savo locną naminį puikų
LIGONBUTĮ. Biednus gydau DOVANAI.
Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA.
Val. Ofiso: no 9 ik 12, no 2 ik 4, ir no 6 ik 8 vakare. Nedėliomi no 1 ik 5 vakare.

New Phone 4023–2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PITTSTON, PA.
Čia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Aksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.
G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.oo
Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancija į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už $26.15, 100 rub. už $51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už $518.oo. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.
HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.
Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.oo
Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.oo

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8½ dienų in Roterdamą	11½ dienų in Liepojų
III klasa $31.	III klasa $35.
II ,, 45.	II ,, 47.
I ,, 52.	I ,, 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokioms susirinkimams. Salė 212 Berry Str.
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas **PETRA A. DRAUGELI.**
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galit gaut: laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių. Gražių popierų gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tuziną už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiądien: prisiūsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį
M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU
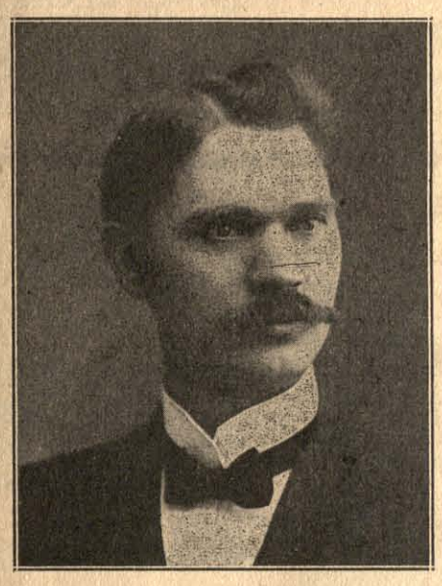
Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.
G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS
RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UZTRUCINTAS KRAUJAS.
ATIMA JUMS VYRISZKUMA
BUKIE
Iszmintingas
Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!
PRASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano methodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Offise.
Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Offisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.
Prisiųsk 2c, markę už knygutę padabintą paveikslais apie Supturą.
Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta).....85 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen, General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Mano Gyvedimas ir Ofisas atdaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.
BRANCH OFFICE: 48 HUDSON AVE.

Kalendorius

1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statistiškomis žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.

Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.oo, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.oo. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3.00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

TEISINGAS PRANEŠIMAS

NE STEBUKLAI, NE PASIGYRIMAI, IR NE MEDAUS SALDUMU tepami apgarsinimai gali serganti iszgydyti, bet mokslas, geros liekarstos ir prieteliszkas pasidarbavimas gero teisingo daktaro gal

Sugrazinti Sveikata **Gerove ir Laime**

Išmintingam žmogui užtenka pranešimo ir kelių žodžių, kurie rimtai, bet gryną teisybę pasako. Nebutus, negalimus daiktus neprižada, bet tą tik, ką prižadėjus teisingai galima ištesėti, o tai galima ligas išgydyti. **Neišmanėliai** visada jieško kur apgarsinimuose pagyrai save garsinasi: geriausias, geresnis už kitus, stebuklingas gydytojas, didis gydytojas, pailginantis kojas, rankas, kaulus ir tam panašų humbugą, ant ubagų dvasėje daro operacijas; arba apsiima biednus išgydyti dovanai, kad tik prisivilioti, o paskui engti. Panašųs pasigyrikai, tai veidmainingi geradėjai, kuriuos gali pažinti iš pasigyrimų, apie kuriuos Philadelphios M. Klinikas skaito sau už pareigą prasergėti lietuvius nuo nuduodamų profesorių, geriau sakant — pusiau kėptų daktarų.

PHILADELPHIJOS M. KLINIKE

Parinktas specialistas daktaras ant ligų, teisingai ir pasekmingai gydo nuo: Slaptų, visokių ir sarmatlyyų ligų, nesveikumo kraujo ir nusilpnėjimą, ligas, nervų, persidirbimus, abelno nnsilpnėjimo ant sveikatos, puslės ir šlapinimosi organų, skaudėjimą sąnarių ir kitose dalyse kuno. Neramumo, greito pyktumo. Blogų sapnų, nubėgimų, nuo jaunystės išdykimo paeigų, kosulio, bronchitų, slogos ir inkstų, nemigos ir nepasilsio. Galvos skaudėjimo. Niežėjimo ir išbėrimo spuogais odos, ligų kraujo. Tankaus šlapinimosi, išblyškimo ir pajuodavusių po-akių.

VYRU ir MOTERU visokias ligas, kurios užpuola varginimui. **ATSIŠAUK LIETUVIŠKOJE KALBOJE,** nes yra čion ir tikras lietuvis daktaras ir nereikalauji tlumočiaus, pasekmingai išgydė kitus nuo šviežių ir užsenėjusių ligų, tad ir Tau gali pagelbėti be peilio, bet su tikromis geromis liekarstomis.

Atsiszaukusiems

nuodame teisingas rodas, suteikiame sergantiems pagelbą. Reikalaujant gero daktaro visada atsišaukt ant šio adreso:

The PHILADELPHIA MEDIC. CLINIC
1117 Walnut st., Philladelphia, Pa.

Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 11 iki 3 p. p. Utarnike ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vakare.

SU DIEVU IR TEISYBE

TOLIAUSIA NUEISI.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo loeną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

THE AMERICAN
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.
Preke $7.00.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Pauksztis & Co.
120-:124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit krejptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:
V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25, 00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo išde turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad **Susivienijimas** turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk geriamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.**

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30th st., New York City.** Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812—33rd st., Chicago, Ill.

20 Metu Senas Laikrasztis

"LIETUVA"

Išeina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių draugysčių.

„Lietuvos" prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: -- Metams $2.00, pusei metu $1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams $2.50, pusei metu $1.25.
Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - $3.00, pusei metu - $1.50.

Užsirašyti „Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numer: ant pažiuros dykai.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New YorkN. Y. Telefonas: Worth 2822

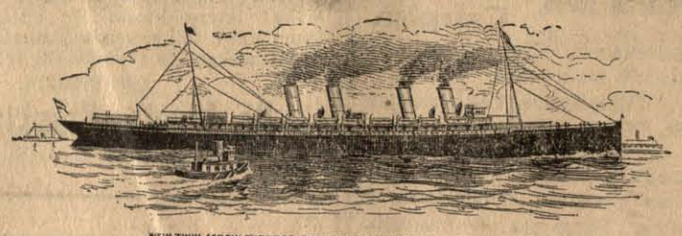

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.)

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.**

Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817--819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

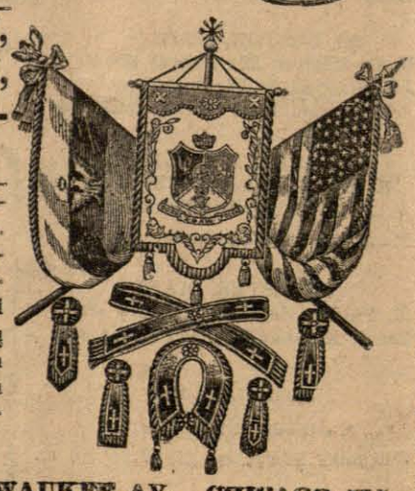

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

—— ADVOKATAS ——

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.